

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

1932

424

Εκδόσεις του Υποεργαστηρίου

Έχετε μιαν θαυμασία
ἐπιδερμίδα

πώς τὸ κατορθώνετε; - Δὲν εἶναι
δὰ καὶ τόσο σπουδαῖο μυστικό! Με-
ταχειρίζομαι τὴν λοσιὸν προσώ-
που Scherk' ἡρωὶ καὶ βράδυ τρίβω
μ' αὐτὴ τὸ πρόσωπό μου. Αὐτὸ
εἶναι ἀπλὸ ἀλλὰ μὲ βοηθεῖ πολὺ.

Γνωστὰ λοσιὸν μόνον εἰς τὰ γνωστὰ φιαλίδια μὲ τὸ σήμα Scherk.
(Διὰ τὴν ἀκριβοῦσιν τοῦ ἀποσώσαν. Κατὰ τὴν μαγικὴν καὶ τοῦ ἐρεθισμοῦ
τοῦ δέρματος. Διὰ τοῦ Κυρίου εἰσέρχον ἀπὸ τὸ ἴδιον.)

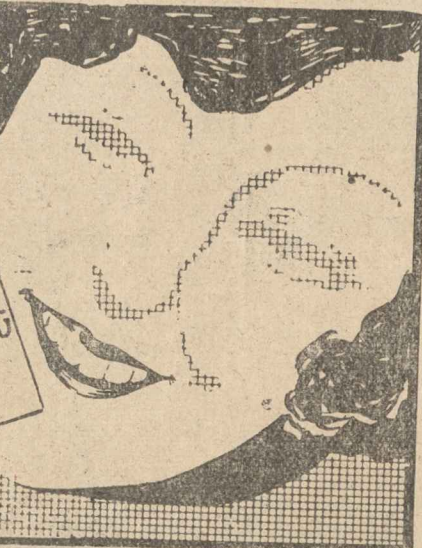
Δείγμα δωρεάν. Ἐναντὶ ἀποστολῆς τῆς παρουσίας ἀγγελίας εἰς τὴν
δ)σιν: Π. Γ. Μαγκριώτην, ὁδὸς Αἰόλου 28, Ἀθήνας.

Scherk
Face
Lotion

(Λοσιὸν διὰ τὸ πρόσωπον)

Τὸ ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΣΜΑΛΤΟΔΟΝΤ

Συνδιάζει μὲ τὴν
ἀριστερότητα τῆς
ποιότητος τῆς
καὶ τὴν μικροτέ-
ραν τιμὴν
Πωλεῖται παντοῦ
Δρ. 12.50

Ἡ πιδ μεγάλη εἰκονομία διὰ
τῶν βαφῶν ARTI.

Βάφετε τὰ φορέματά σας μὲ βα-
φὰς ARTI.

Διατηρεῖτε
τὸ νοικοκυριό
σας μὲ
ΜΠΡΑΣΣΟ

Brasso
ΠΕΥΣΤΟ ΒΕΡΝΙΚΙ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

Θέλετε νὰ γίνετε ὡραία
ὡς ἓν ἑαυτὴν...
μεταχειρίζομαι τὸ καλλυ-
πτικό "BOYNTER"

Τὸ Γερμανικὸν καλλυντικὸν BOYNTER (WUNDER) εἶνε ἀπαραίτητον
σημειώσῃς τῆς τουαλέτας καὶ κα-
τὰ τὴν Κνῶν καὶ Δεσποινίδος. Τὸ BOYNTER
εἶνε γεωμανικὴ ἐφεύρεσις καὶ χρ-
σιμοποιεῖται ἀπὸ τῆς χρήσεως ποὺ
ἔχει. Ἄν θέλετε νὰ διατηρήσετε τὴν ὀμο-
ρφίαν καὶ νεανικότητα τῆς ἐπιδερμίδος
σας, χρησιμοποιήσατε τὸ BOYNTER
ἀπὸ καὶ μετὰ τὸν χορὸν, μετὰ τὸ βου-
δινὸν πλύνειν τοῦ προσώπου σας, πρὶν
τοῦ κατακλιθῆτε, μετὰ τὸ μάνω σας
μετὰ τὸ μασάζ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ
σώματος, μετὰ τὴν ἡλιοθεραπείαν, με-
τὰ τὴν κοσμητικὴν ἐργασίαν τῆς ἡμέρας
ἀπὸ καὶ μετὰ τὸν περίπατον κλπ. Εἶνε
ἀπαραίτητον ἐφόδιον διὰ τὰς ἐκδρομὰς
διότι προσφυλάσσει ἀπὸ τὴν ἐπίδρα-
σιν τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ἡλίου. Ἡ καλὴ κα-
τὰ τὴν ἐπιδερμίδα ἀφαιλεῖται μόνον εἰς τὸ
καλὸν καλλυντικόν. Τὸ BOYNTER κα-
ταστὰ τὴν ἐπιδερμίδα λευκὴν, μαλακὴν
ἀνθηρὴν καὶ ἀφαιρεῖ τὰς ἐπιβλαβεῖς
παράς οὐσίας. Τὸ BOYNTER εἶνε με-
ταδοτικὸν διὰ τὴν ἐξάλειψιν ἐκτετα-
σμένων, πανάθων, ἡλικιασμένων, ἡ-
ξανθισμάτων καὶ λοιπῶν ἀσχημιῶν τοῦ
προσώπου. Συστήσατε εἰς τὸν ἀνδρα-
σας νὰ τὸ χρησιμοποιεῖ μετὰ τὸ ἔσπυναι.
Τὸ BOYNTER εἶνε δὲ, ἀκριβὲς ἔλαιον
ἀπὸ τὸν καλλωπισμὸν τῶν γυναικῶν. Ἡ
τεραστία καταναλώσεως τοῦ εἰς τὴν ὀμο-
ρφίαν ἀποδεικνύει τὴν καλὴν τὸν πο-
σότητα. Τηλεφωνήσατέ μας 63-63 διὰ νὰ
σὰς τὸ ἀποστείλωμεν εἰς τὴν οἰκίαν σας.
Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ κεντρικὰ φαρμα-
κεία Ἀθηνῶν. Πεισιφίης καὶ παρὰ τὴν
ἀντιπροσωπείαν BOYNTER, Αἰόλου 728,
ἀντὶ δοξαμῶν 60. Διὰ τὰς ἐπαιτίας ἀ-
ποστέλλεται ἀντὶ δραχμ. 65 ἐκτὸς ἡ-
μετέρης.

Ἐγγυημένη τὴν θερμότητα
Πωλεῖται ἐν φαρμακείᾳ Δρ. 33 ἐκτὸς τὸν ὁ-
ν. Ἀντ. Γ. ΒΑΛΛΑΣ Ροδῆς 18 Ἀθήνας

Τὶ ζητᾷ κάθε κορίτσι;

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΔΩΡΕΑΝ τὰς ἐπιστημο-
νικὰς συμβουλὰς περὶ διατηρήσεως τῆς
φρεσκάδας, τῆς ἀνθρότητας, λευκότη-
τος καὶ ὀμορφίας τῆς ἐπιδερμίδος, τῆς
ὑγιεινῆς τοῦ προσώπου καὶ περὶ τῆς ἐ-
ξάλειψης τῶν ἀσχημιῶν, πανάθων ἡ-
λικιασμένων, μπιμπικιών, ρυτίδων, φα-
κιδίων, τῶν μεγάλων πόρων καὶ τῆς κι-
τρινῆς ἐπιδερμίδος. Πῶς ἐπιτυγχάνον-
ται ὅλα καὶ διὰ τῆς χρήσεως τῆς πομ-
δός «FRANK'S», Ἐρμού 25α, Ἀθῆναι.

Μὲ τὰς βαφὰς ARTI, κάνετε τὰ
καλὰ σας φορέματα καινούργια
καὶ μοντέρνα.

Κιτρινισμένα δόντια

Παραμορφώνουν καὶ
τὸ ὠραιότερον πρό-
σωπο, διορθώνονται
δυσπιστικῆς ὀδοντοπάστας Χλωροδόν. Σὰς δίδομεν τὴν εὐκαιρίαν
νὰ δοκιμάσετε ἀπὸ σήμερον. Ἀποστείλατέ μας τὴν παρουσίαν ἀγγε-
λίαν ἐντὸς ἀνοιχτοῦ φακέλλου ἐπικολλῶντες 40 λεπτόν γραμματι-
σμον. Θὰ λάβετε δωρεάν ἓν δοκιμαστικὸν σωληνάριον, τὸ ὁ-
ποῖον ἀρκεῖ δι' ἐπανειλημμένους χρήσεις. Γεν. Ἀντιστ. Α. Π. Ρεμ-
πουτζάκος, ὁδὸς Πραξιτέλους 42. Τὸ σωληνάριον δρ. 11, διπλοῦν δρ. 18.
Σημειώσατε τὴν διεύθυνσίν σας

ΣΠΥΡΟΣ Δ. ΒΑΜΒΑΣ
Εἰδικὸς Ἱατρός
Ὁ μόνος ἐν Ἑλλάδι ἐφαρμόζων
τὴν ἀνάντην διλογισμένην ἀπο-
κρίσιν τῶν ἔσεων
ΜΟΡΦΙΝΗΣ ΚΑΙ ΗΡΩΪΝΗΣ
Ἱατρικὸν: ὁδὸς Κάνιγγος 6,
10-12 π.μ. καὶ 5-7 μ.μ.

Τὸ Grand Prix τῆς Ἐκδόσεως
Θεσσαλονίκης ἔλαβον αἱ βαρὺ
ARTI.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. — Ὁ Ἰησοῦς διδάσκων τοὺς Μαθητὰς του.

ΠΑΡΑΤΑΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

..... Η ΔΙΑΘΗΚΗ

ΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΕΝΣΥ

Ὁ κ. Δανιὴλ, ὁ δικαστικὸς, καθόταν ἐκεῖν τὴν ὥρα στὸ τραπέ-
ζι τοῦ γυναικά του καὶ μὲ τὴν κόρη του, διὰ νὰ ἔφαγε μίση μέσα ἢ
πρὸς τὸ πρὶν τοῦ ἔδωκε ἓν ἄρτομα.
Ὁ δικαστικὸς τὸ πρὶν μὲ περιέργεια, τὸ ἀνοῖξε ἀμέσως καὶ διὰ
τὸ ἀνοῖξε...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διάβασε καὶ αὐτὴ ση-
μειώσατο καὶ οὐδὲ ἀπάνω μὲ τὴν ταχαρὴ ζωγραφισμένην ἐπὶ τὸ πρόσω-
πο...
Ἦταν γνήσιον! Ἐλάτε γνήσιον, γὰρ τὸ Θεὸς! Ὁ καμμένος ὁ κῶ-
νος ἐκεῖσε ἀνέστη... Νομίζω πὺς πῶσε καὶ...
Ὁ δικαστικὸς, πρὶν συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἑσπέρην αὐτὴ εἰδησι-
α, τὸ γράμμα τὴν γυναῖκα του καὶ, ἀπὸ τὴν διά

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΜΕΣΩΣ ο καθηγητής σήκωσε το δάκρυ του και πυροβόλησε στο σκοτό. Ο κρότος του πυροβολισμού τράβηξε τα ζώα. Ήρσαν όλα μαζί προς έναν κοντινό γκαριό και πέντ' έξη απ' αυτά κατασκύλησαν κάτω και σκοτώθηκαν.

Αποκαταμένοι πελά, ο καθηγητής κάθισε στη ρίζα ενός δέντρου κι έγραψε μερικά βατόμυρα, τα οποία είχε μαζέψει καθώς προχωρούσε.

Η θέα του άρχισε να γίνεται κρύσιμη. Είχε χάσει το δρόμο του και μάταια προσπαθούσε να προσανατολιστεί.

Σημάθηκε ωστόσο σε λίγο και συνέχισε το δρόμο του. Φτάνοντας σε κάποιο ύψωμα, ανέβηκε σ' ένα δέντρο και κύτταζε γύρω του. Πουθενά δεν φαινόταν ή έπαινος ή το χωριό, απ' το οποίο είχε ξεκινήσει.

Αυτό τον απέλπιζε περισσότερο. Ποιά κατεύθυνση έπρεπε να πάρει;

Έβγαλε το ρολόγι του πουχε από πίσω μέρος πιξίδα, τη σιλουέτησε κι αποφάσισε να βαδίσει προς το μέρος του βορρά, όπου έπρεπε να βρίσκεται, όπως του είχαν, ή Έπαινος της Κατάρας.

Προσπάτησε έτσι ως το βράδυ, μη χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Ήταν η δεύτερη νυχτιά αυτή που θα κοιμόταν στο ύπαιθρο, μέσα στο δάσος.

Άλλη λύση άλλωστε δεν υπήρχε και πήρε την απόφαση του άμεσως. Ο άνεμος και θα κοιμόταν σ' ένα δέντρο, δεμένος καλά από τα κλαδιά. Του είχε μείνει εύτυχως αρκετό σκοτάδι από το άλλο πουχε αφήνεται κι είχε χαθεί την προηγούμενη νύχτα.

Χωρίς να χάνει καιρό, δούλεψε ένα ψηλό δέντρο, μη χοντρά πικνά κλαδιά, ανέβηκε επάνω κι έπιασε μια ασφαλής θέση.

Πέρασε το σκοτάδι στη μέση που και το έδωσε ύστερα γερά από το κλονάρι που ήταν πλάι σ' εκείνο που είχε καθήσει. Έτσι ήταν άσφαλισμένος.

Δεν διέτρεχε τον κίνδυνο των γυναικών, μπερδεύοντας να έβγαζε υθί ή να σπινίσει. Μά ο ύπνος δεν τον έπαινος, παρ' όλη του τη κόπωση. Τ

κορμί το πονούσε και μούδιαζε. Βεβαιότητα, τα ως τα μεσάνυχτα. Κοτόπε πιά βιθίστηκε στο ύπνο, έξαντλημένος, κυροειπνισμένος.

Κοιμήθηκε άρκετο ές ώρες. Θα πλησίαζε το γλυκογάγυμα, όταν έξαφνα ένοιωσε στο πρόσωπό του ένα άπαλι χυδίο, που λέει και προερχόταν από κάποιο χέρι μαλακό.

Αυτό τον άνησυχισε και τον έκανε να τινάξει απότομα. Μιά άνατριχίλα τον πάγωσε όλο-

κλήρο. Άνοιξε τα μάτια του και μέσα στο σκοτάδι της νύχτας άκουσε πάνω απ' το κεφάλι του ένα αλλόκοτο θρόισμα.

Δεν μπορούσε να διακρίνει τί ήταν, μά ωστόσο άρχισε το δάκρυ του και το σήκωσε, έτοιμος να πυροβολήσει. Το θρόισμα ξανακούστηκε σε λίγο ψηλότερα κι ύστερα έπαυσε εντελώς.

Θα ήταν κανένα νυχτοπούλι, μουρμουρίζοντας ο καθηγητής, τριβώντας τα νυσταγμένα μάτια του.

Κι έπειδή έλλοιχε το κορμί του ήταν μουδιασμένο και πονούσε, άκούμπησε σ' ένα κλαδί που βρισκόταν πίσω στη ράχη του και έμεινε έτσι άρκετο όνο, με τα μάτια ανοιχτά, άκίνητος, σκεπτόμενος την πραγματική του θέση...

Πώς θα πελάωνε έλη αυτή η ιστορία; Και θάβρισκε τάχα ζωντανούς τους φίλους του;

Θα είχαν άραγε ξεφύγει απ' τα νύχια του βρυκόλακα, όλομόνοχο πάνω στις άγρες αυτές έρημιές, χωρίς καιμιά βοήθεια;

Δεν πρόφτασε να κόμει τη σκέψη αυτή κι έξαφνα αισθάνθηκε στο μάγουλό του ένα κρύο μαλλιαρό χυδίο. Τινάχτηκε κατατρομαγμένος και τσίμασε το δάκρυ του. Παρ' όλο το σκοτάδι, διέκρινε άναμεσα στα κλαδιά του δέντρου κάτι σαν μεγάλο πουλί που πετούσε ανάλαφρα, χωρίς να κάνει τον παραμικρό θόρυβο.

Μά ο καθηγητής δεν γελίστηκε. Κατάλαβε άμέσως περί τίος επρόκειτο. Ήταν μια μεγάλη νυχτερίδα, μια νυχτερίδα τεραστίων διαστάσεων. Στριφογύριζε πάνω απ' το κεφάλι του Βάν Έλσιγγ, στριφογύριζε έπιμονα, σαν κάτι να ζητούσε, σαν κάτι να την τραβούσε κοντά του.

Ο καθηγητής δεν κρατήθηκε πιά. Τη σημάδεψε και πυροβόλησε. Για μια στιγμή πίστεψε πως την είχε σκοτώσει. Μά σε λίγο η νυχτερίδα πέρασε σαν άσπρη μπροστά από τα μάτια του, άγγιζοντάς τον σχεδόν με τα μακριά της φτερά.

Ο Βάν Έλσιγγ έξεμάνη. Ξαναγέμισε το όπλο του και περίμενε. Προχώρησε, σε λίγο η νυχτερίδα άκούστηκε να φτεροκοπάει πίσω απ' το κεφάλι του. Δεμένος όπως ήταν απ' τη μέση, δεν είχε φόβο να πέσει απ' το δέντρο. Γύρισε λοιπόν άπότομα, με το όπλο στην αγκαλιά του.

Η νυχτερίδα δεν φαινόταν πιά. Τί την ένοιαζε αυτήν για τη θείκη βουλή και τον άνώτερο προσώπο του Ήρσο; Αυτή ήταν η άπαρηγόρητη μητέρα που της είχαν σκοτώσει άπαιχνα το γινί!

Στο δρόμο που πήγαινε, πολλά διαβάτες στεκόνοτουσαν και την έκνταζαν, αλλά κανένας δεν την έχλευάσε. Η Μαρία βάρδε σχεδόν άποκαίσιστα κι ένοιωσε ένα άπαιστο βάρος άπάνω στην καρδιά της.

Ο, ήταν άληθινά άδάσκατη ή θλίψη της και για πρώτη φορά φανερώθηκε η άπόνοια στα πρτα μάτια της γυναίκας που είχε γεννηθεί, μένοντας παρθένα, τον ένο το Θεό.

Ας άποκαρυνθούμε άπό το λήθος, Ίωάννη! έκαθίσε σε μια στιγμή στο συνοδό της. Θέλω να μη βλέπω κανένα και ν' άναπαύω λιγάκι σε κανένα έρημικό μέρος...

Και τότε έδειξε έναν άλλο δρόμο, που στη μια μεριά του και την άλλη ήταν φυτεωμένα πολλά άσπαράχαλα. Πέρασαν από κει, άναμένοντας τη μυρωδιά των λουλουδιών που άνθιζαν διαπεραστικά, και τράβηξαν προς το Όρος των Έλαιών.

Εκεί ο Χριστός άγαπούσε να πηγαίνει συχνά και να όνειροτολά, εκεί είχε προσευχηθεί την άλησμόνητη εκείνη νύχτα που τον έπαινος. Τα πάντα ήταν γεμάτα άόμια με την άνάμνησή του. Τα δέντρα, τα χαμόκλαδα, τα χαλικά φαινόντουσαν να διατηρούν κάτι απ' αυτόν.

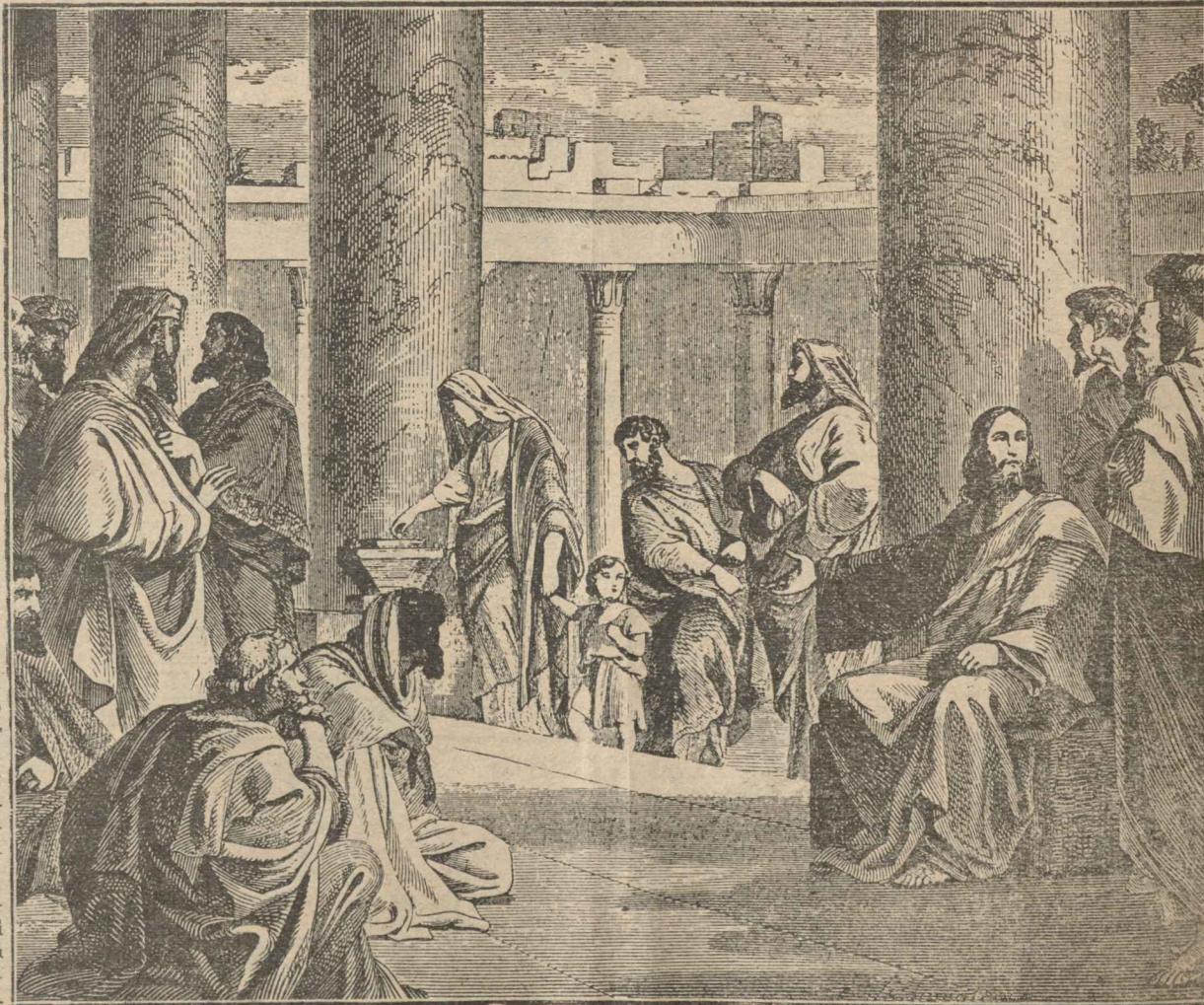
Τό άλσος ήταν έρημο εκείνη την ώρα και τα Ίεροσόλυμα ήσαν μέσα στη γαλήνη του βραδυού. Ο άπόστολος άρχισε να προσεύχεται και η Μαρία αισθάνθηκε να καταπαίνεται η καρδιά της και να ξαναγυρίζει η πίστι της η πρώτη...

Καθώς όμως γύριζαν κατόνιν άργά-άργά, ο ένας πλάι στον άλλο, προς την πολιτεία, άκουσαν λυγμούς εκεί κοντά τους. Δεν ήταν άλλοι μόνι τους στο Όρος των Έλαιών;

Μια γυναίκα φωνή θρηνούσε σαραχτικά. Η Μαρία στάθηκε άνατριχίλα. Έντός απ' αυτή υπήρχε και μια άλλη γυναίκα που έ-

Ο δολός της Σήρας

(Άκολουθεί)

ΒΙΒΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

..... Η ΔΥΟ ΜΗΤΕΡΕΣ

ΤΟΥ HENRI DE FORCE

κοιμή στη φωνή των προσφώνων και είχε καταδικάσει σε θάνατο το βασίλειό και σωτήρα της.

Προσπάτησε άκουμπώντας στον ένο του Ίωάννη, του άγαπημένου του γινού της μητέρας, και πήγαινε να ζητήσει ένα φιλό λινό σεντόνι, που θα χρησίμευε για σάβανο στο νεκρό παιδί της.

Ο δρόμος ήταν μακρύς και δύσκολος πάλι στο κατέβασμα. Η άνατριχίλα της άπάνω της έβριζε θύματα τη μεγάλη σιωπορά της και έανάβλεπε τον Ήρσο της να σαβή κάτω από το βάρος του στήθους, όπως σπρόνταν κι αυτή τώρα έξαντλημένη από τα πικρά δάκρυα, που είχε χύσει για το μαρτυρικό του τέλος.

Ο νέος άπόστολος την ώδηγούσε σ' όλο το δρόμο σιωπηλός, άπό το σάβανο για τη φοβερή της όδύν, τη φοβερότερη απ' όλες τις όδύνες του κόσμου. Ήταν κατασπιντρωμένος κι αυτός, όπως κι η Μαρία, γιατί είχε δει να πελαίνει ο δάσκαλός του, ο Ήρσος, που τον άνατρεψε περισσότερο από καμιά θύμηση όμοια τα παλιά του λόγια και έλπιζε πως ο Θεός θα τον έβριζε.

Αλλά η Μαρία δεν τολμούσε να σπείρει πιά σε τίποτα. Αισθάνονταν τελευταία πως η πίστι της είχε σπινίσει για πάντα. Τί την ένοιαζε αυτήν για τη θείκη βουλή και τον άνώτερο προσώπο του Ήρσο; Αυτή ήταν η άπαρηγόρητη μητέρα που της είχαν σκοτώσει άπαιχνα το γινί!

Στο δρόμο που πήγαινε, πολλά διαβάτες στεκόνοτουσαν και την έκνταζαν, αλλά κανένας δεν την έχλευάσε. Η Μαρία βάρδε σχεδόν άποκαίσιστα κι ένοιωσε ένα άπαιστο βάρος άπάνω στην καρδιά της.

Ο, ήταν άληθινά άδάσκατη ή θλίψη της και για πρώτη φορά φανερώθηκε η άπόνοια στα πρτα μάτια της γυναίκας που είχε γεννηθεί, μένοντας παρθένα, τον ένο το Θεό.

Ας άποκαρυνθούμε άπό το λήθος, Ίωάννη! έκαθίσε σε μια στιγμή στο συνοδό της. Θέλω να μη βλέπω κανένα και ν' άναπαύω λιγάκι σε κανένα έρημικό μέρος...

Και τότε έδειξε έναν άλλο δρόμο, που στη μια μεριά του και την άλλη ήταν φυτεωμένα πολλά άσπαράχαλα. Πέρασαν από κει, άναμένοντας τη μυρωδιά των λουλουδιών που άνθιζαν διαπεραστικά, και τράβηξαν προς το Όρος των Έλαιών.

Εκεί ο Χριστός άγαπούσε να πηγαίνει συχνά και να όνειροτολά, εκεί είχε προσευχηθεί την άλησμόνητη εκείνη νύχτα που τον έπαινος. Τα πάντα ήταν γεμάτα άόμια με την άνάμνησή του. Τα δέντρα, τα χαμόκλαδα, τα χαλικά φαινόντουσαν να διατηρούν κάτι απ' αυτόν.

Τό άλσος ήταν έρημο εκείνη την ώρα και τα Ίεροσόλυμα ήσαν μέσα στη γαλήνη του βραδυού. Ο άπόστολος άρχισε να προσεύχεται και η Μαρία αισθάνθηκε να καταπαίνεται η καρδιά της και να ξαναγυρίζει η πίστι της η πρώτη...

Καθώς όμως γύριζαν κατόνιν άργά-άργά, ο ένας πλάι στον άλλο, προς την πολιτεία, άκουσαν λυγμούς εκεί κοντά τους. Δεν ήταν άλλοι μόνι τους στο Όρος των Έλαιών;

Μια γυναίκα φωνή θρηνούσε σαραχτικά. Η Μαρία στάθηκε άνατριχίλα. Έντός απ' αυτή υπήρχε και μια άλλη γυναίκα που έ-

πέφερε. Αυτό της ήταν άρετό για να τη συμπιέσει. Πλησίασε προς το μέρος της άγνωστης, όδηγημένη από το μοιρολόι της, και παρατήρησε γονατισμένη κοντά σ' ένα χαντάκι μια γυναίκα απ' τη Γεθσημανή. Τα μαλλιά της ήσαν κάτασπρα και το πρόσωπό της μουσκεμένο από τα δάκρυα.

—Τί έχεις; την έρώτησε γλυκά η Μαρία.

—Έχασα το γινί μου! άποκοίθηκε εκείνη άναστενάζοντας. Και η άγνωστη ύψωσε στην Παρθένα τα μάτια της, τα γεμάτα φρόνη. Τα πόδια της, καταματωμένα από τ' άργαία και τα χαλικά, τρέμιαν.

Ρίγος πέρασε άμέσως το κορμί της μητέρας του Ήρσο. Η θλίψη της άγνωστης της έθήμιζε τη δική της και της την έκανε πάλι ένοτη.

Στεκόταν και κύτταζε τη δύστυχη που σπαταρούσε εκεί, μπροστά στα πόδια της. Την έκνταζε με βλέμμα όλο συμπάθεια και όκνο. Και έπειδή η άλλη παραξενεύτηκε γι' αυτό και την έρώτησε πιά είνε, η Παρθένα της άπάντησε:

—Είμαι κι εγώ μητέρα κι' ο γινός μου πέθανε σήμερα άπάνω στο σταυρό...

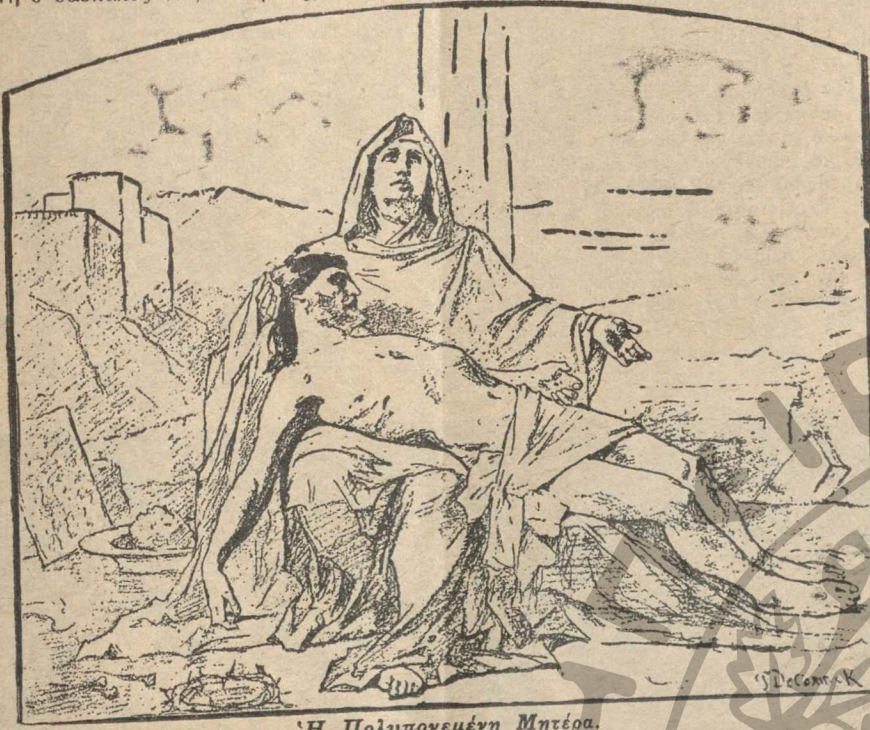
Στα λόγια αυτά η άγνωστη άνασάρτησε, γίνθηκε κατάχολμη και ψυθύρισε:

—Κι' ο δικός μου πέθανε, αλλά πέθανε με θάνατο άμωτικό. Τον έβρα μπρός μου κρεμασμένο...

Ήταν άληθεια λοιπόν αυτά που άκουγε η Παρθένα; Ο πόνος της ήταν τόσο όμοιος με τον πόνο της άλλης γυναίκας;

Είχαν χάσει κι' η δυο το παιδί τους, το άγαπημένο παιδί τους, το λατρευτό και μονάκριβο, το γινί τους πουχε πελάει στα νείατα του άπάνω...

Και είχαν ύποπτοι κι' η δυο τους το φοβερό θέαμα, είχαν όδει με τα ίδια τους τα μάτια τη διπλή εικόνα, του σταυρωμένου και της κρεμάλας!...

Η Πολυπονεμένη Μητέρα.
(Το Π. Ντε Κόνινγκ)

Είχε κατέβει πιά η νύχτα, μια νύχτα γλυκιά και μονωμένη. Η δυο μητέρες έξάντλησαν, η μια κοντά στην άλλη, και ήσαν το δρόμο για τα Ίεροσόλυμα.

Η πολιτεία αυτή την ώρα ήσυχάζε, θιγμένη σ' έναν ήρεμο ύπνο. Δεν άκουγόταν πιά κανέναν ήχο: παρά μόνο τα σπινία που γονοίσαν ούρλιάζοντας έδω κι' εκεί και τα χαλικά πουχούσαν βραχνά πάνω στο ματωμένο λóφο του Γολγοθά.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Ο ΕΓΩΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Οι Κορινθιοί άποφάσισαν κάποτε να άπονεύουν χάριν τιμής στον Μ. Άλέξανδρο τον τίτλο του Κορινθίου πόλεως. Ο άπεσταλμένος των που πήγε ν' άναγγείλει στον μεγάλο κατακτητή την άπόφαση των συμπολιτών του δεν παρέλειψε να του άναφέρει ότι παρόμοια τιμή εκ μέρους των Κορινθίων μονάχα στον Ήρωα είχε γίνει.

—Από την τιμητική σας αυτή προσφορά, άπάντησε ο Μ. Άλέξανδρος ύπεροπτικά, πιστέψτε με, ότι μόνον η σύγκριση με τον Ήρωα κλάμ' εύχαριστεί.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΑΙ... ΠΑΡΑΤΡΑΓΟΥΔΑ

ΤΑ ΚΑΤΑ ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΝ

ΑΝΤΙ να προχωρήσουμε σήμερα απ' ευθείας σε όσα υποσχεθήκαμε από το προηγούμενο φύλλο, σχετικά πάντα με το περιστασιακό ζήτημα της Μελισσανθής, προτιμούμε να παραθέσουμε μερικά ακόμη χαρακτηριστικά επεισόδια, που σχετίζονται με την προηγούμενη διήγησή και που κατορθώσαμε να τα πληροφορηθούμε στο μεταξύ.

Είδαμε ότι ο κ. Παπιάς, ο ύφυπουργός της 'Υγιεινής, ενθουσιάστηκε τόσο από το διάβασμα των ποιημάτων της Μελισσανθής, ώστε αποφάσισε να μεταβληθεί σε απόστολο, ευαγγελιστή, κήρυκα ενθουσιάζει της τυχερής ποιητριάς.

Και έτσι, από την ημέρα του ιστορικού εκείνου γεύματος στο Καλαμάκι, έπεδοθη σ' ένα είδος... προπαγάνδας, όπως θα έσημιωναν κανείς από το αξίωμα του και τις ασχολίες του, αλλά φιλοπονητής, γύρω από τα ποιήματα της Μελισσανθής.

Αρκετά ενδιαφέροντα σχετικά είνε μια συνομιλία που είχε προημερών ο κ. Παπιάς με γνωστό λόγο, όχι ξένον της υποθέσεως.

Ενώ λοιπόν ο κ. Παπιάς μιλούσε, κατά τη συγγραφή του, περί Μελισσανθής και εξεθείσε τα θαυμαστά της προσόντα, ο συνομιλητής του, ο λόγιος που αναφέραμε, άνθρωπος κ' αυτός με τις αντίληψεις και τα γούστα του, θέλησε να κάνει κάποια παρατήρηση.

— Νομίζω ότι τα παραλέτε, κύριε ύφυργε, τού είνε. Εγώ διαβάω τακτικά βιβλία, βλέπω συχνά όφρα ποιήματα και φρονώ ότι το βιβλιαράκι της Μελισσανθής δεν παρουσιάζει τίποτε το εξαιρετικό...

— Προσέχετε! Αδικείτε την ποιήτρια μ' αυτά που λέτε.

— Δεν την αδικώ καθόλου. Μου φαίνεται μάλιστα ότι το άδικο το έχετε σεις που πήρατε ψηλά τον άμωνα και της εορκώσατε τα μυαλά. Καί θέλετε να σάς πω και κάτι άλλο; Πολύ φοβόμαι ότι δεν θα γινόταν τίποτε απ' ό' αυτά, αν δεν έμεσολαβούσε ένα τυχαίο περιστατικό...

— Για να εκφρασθώ πιο συγκεκριμένα, νομίζω ότι ή... είχα τού κακού είνε, ούτε λίγο ούτε πολύ, ή άπαγγελία του κ. Μαλακάση...

— Η άπαγγελία του κ. Μαλακάση; Δεν σάς καταλαβαίνω!

— Θα με καταλάβετε άμωσας αφού σάς εξηγήθω. Ο κ. Μαλακάσης, όπως γνωρίζετε και ο ίδιος, έχει όφρα άπαγγελία, τραγουδιστή ή εκφραστική. Κατέτι που δ' άπαγγελη, παίρνει χρώμα και παλμό. Τό ίδιο συνέβη και με τα ποιήματα της Μελισσανθής, που δεν είνε βέβαια για πέταγμα, αλλά δεν είνε και άριστουργήματα, όπως υποστηρίζετε. Σέρετε λοιπόν τι πάταξε σεις; Είχατε πει λίγο κρασί, ήρθατε στο κέφι και ακούγοντας τους στίχους της Μελισσανθής με την τραγουδιστή σ' ή φωνή του κ. Μαλακάση...

— Μα αχ ά σ η, πάταξε υποβολή και δεν μπορείτε ακόμα να συνείθετε...

— Ο... αντι-μελισσανθικός λόγιος μίλησε, όπως βλέπετε, με άκετη δριμύτητα—είχε τόσο δικήν στις άποψεις του—και περιέμενε άτάραχος την επίθεσι του ύφυπουργού.

— Είχα την ύπομνη να σάς άκούσω, άρχισε ο κ. Παπιάς, αλλά δεν με φωτίσατε καθόλου με τις... άνακρίσεις σας. Εγώ έχω χάσει τη γνώμη πως ή Μελισσανθή είνε με γάλη πούτ-τεια, αλλά ή θέλα να βεβαιωθώ και με

Η άνάστασις της Κόρης του 'Ιακώρου.

ντοκουμένα...

— Ντοκουμένα;

— Βέβαια. Έπειδή λοιπόν είχα χρόνια να διαβάσω ποιήματα—δεν μ' άρριναν ή τόσες άλλες ασχολίες μου—άγόρασα κ' έδωλα κάτω αυτών τον καιρό όλους τους 'Ελληνάς ποιητάς από τον Σολωμό ως τον Καρυοτάκη...

— Και τούς έδιαβάσατε όλους;

— Μέχρι που τελευταίου. Τούς έδιαβάσα όλους και όχι μόνον δεν άλλαξα γνώμη για την Μελισσανθή, αλλά ενίσχυσα κατά πού την άρχική μου. Βοήθα ότι όλοι τους είνε μέτριοι, άντεγοράρον ή ένας τον άλλον και πάει λέοντας. Κανένας τους δεν έγραψε άρτια και γερά, ήγηλά και έμπνευσμένα, άνώτερα και πανανθρώπινα ποιήματα...

— Ούτε ο Παλαμάς;

— Ούτε αυτός ούτε κανένας άλλος σάς είνε. Και έτσι κατέληξα στο συμπέρασμα, ότι ή Μελισσανθή είνε όχι μόνον άληθινή ποιήτρια, αλλά δ... μεγαλειότερος ποιητής της μεταπαναστατικής 'Ελλάδος.

— Τά λέτε σοβαρά αυτά, κύριε ύφυργε;

— Σοβαρώτατα. Καί για να πεισθήτε περί της σοβαρότητός μου σάς προσθέτω κ' αυτό. 'Υστερ' από λίγον καιρό θ' άρσησ όίς μου τις ασχολίες και θα πάω στην Ενώση...

— Με καμιά πολιτική άποστολή;

— Άς πάει στο διάβολο ή πολιτική μπρός στη φιλολογία. Θα πάω άπώς σάς είνε στην Ενώση, στη Γαλλία, χάριν... της Μελισσανθή!

— Σοβαρολογείτε άκόμη, κύριε ύφυργε;

— Απολύτως. Εγώ έχω χρόνια να ταξιδεύω στο εξωτερικό, αλλά φέτος θα πάω εξαιρετικώς, γιατί τό πήρα ζήτημα αυτής...

— Το ζήτημα της Μελισσανθή;

— Άκριβώς. Θα καθήσω λοιπόν στο Παρίσι έξη—έπτά μήνες και στο διάστημα αυτό θα μεταφράσω στη Γαλλική όλόκληρο το έργο της Μελισσανθής. 'Αν δεν προφτάσω να τό κάνω μόνος μου, θα ζητήσω... έπικουρία. Γνωρίζω εκεί άρκετους Γάλλους λογιόχους και θα πους παρακαλέσω να με βοηθήσουν...

— Για να μεταφρασθώ ή Μελισσανθή;

— Μά δεν σάς τό είνε; Άλλά τέτοιαι είνε έσεις έδώ πέρα. Παρατονιέστε ότι δεν έχετε ποιητάς άξίους λόγου, και μάλιν προσέλαστέ μια μεγάλη ποιήτρια, κλείνετε τά μάτια και κάνετε πως δεν τη βλέπετε. Οί 'Ελληνες είνε άνθρωποι φθονεροί, μικροήγητοι, πιστόνοι. Ένωσιν σας όμως...

Στό σημείο αυτό ο κ. Παπιάς, ό όποιος είχε φτάσει πικά στο κομμάτι του ενθουσιασμού, αλλά και του θυμού του, κίτταξε καλά μέσα στα μάτια τον συνομιλητή του και κοινώντας τό χέρι του φώναξε:

— Ένωσιν σας όμως! 'Όταν δημοσιευτεί τό έργο της Μελισσανθής, Γαλλικά και... δουξεί όλη ή Ενώση άπ' τ' άνω ής τ' άνω ής, τότε μόνον θα μάθετε και σεις και όίς σας ότι ζει άνάστασις μια μεγάλη ποιήτρια, ένας ποιητικός κολλοσσός, ένε θαύμα της τέχνης!

Περιέργως όμως ό συνομιλητής του κ. Παπιά, άντι να έσθουσιασθή μ' α' αυτός με τη ρητορική του φιλολογού, έμεινε σκεπτικός και ληπτικός.

— Τί λές λοιπόν; Έγώ δέχομαι ή δεν έχω; ρώτησε ή άκουμένη.

Στό προσεχές φύλλο θα συνεχίσουμε τά κατά Μελισσανθή.

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

(Από τά σατυρικά φύλλα έλευ του κόσμου)

Στόν στρατών:

— Πάλι μεθυσμένος ήσουν χτές, Γιάννη;

— Ναι.

— Κόψα σε σένα.

— Γιατί;

— Γιατί αν δεν έπινες, θα ήσουν σήμερα λοχίας.

— Ναι, μά όταν πίνω, γίνομαι... στρατηγός!

Έρωσ και... θεολογία:

— Μαρία, χτές είχες στην κουζίνα έναν ξένο και έρωγε...

— Ήταν αδελφός μου, κυρία!

— Μά έσύ δεν μού έλεγες πως δεν έχεις αδελφό;

— Ναι, αλλά την περασμένη Κυριακή άκουσα τον ιεροκήρυκα να λέει πως όλοι οι άνθρωποι άναίμεταξό μας είνε αδελφοί και... βότση έναν!...

Μεταξύ καλλιτεχνών του ά...

σηματος:

— Ο κύριος που μού σύστησες

προχτές με κολάεψε εξαιρετικά.

Μου είπε πως ήθελε τό πόν για

να είχε τη φωνή μου. Τί δουλειά

κάνει;

— Είνε... ντελάλης!...

Απόσπασμα από είδησι έφημε-

ρίδος:

«Προφανώς ό φονεύς διέ-

πραξε τό έγκλημα με τό σκοπό

να ληστεύση τό θύμα. Εδνυχώς

όμως ό νεκρός είχε καταθέσει

την προηγούμενη μέρα στην

Τράπεζα όλα τά χρήματά του

και έτσι δεν έχασε παρά μόνο...

τη ζωή του!»

Ο φαρμακοποιός πρὸς τὸν μα-

θητευόμενον φαρμακοποιό:

— Αυτό τό μπουκάλι έχει δι-

λισμένο νερό. Απ' αυτό δίνουμε

πάντα στις έπίγειους περιστά-

σεις, όταν ή συνταγή του γιατρού

είνε δυσανάγνωστη.

Κουτομπούλο. Μεταξύ φιλέν-

δων:

— Έχει μια διπρόελλα που τη

κάνει να φαίνεται χαριτωμένη.

Και πρὸ πάντων όταν της

σκεπάζει τό πρόσωπο!

Η σωτηρία του:

— Τη ζωή μου τη χάσατε σ

αυτόν τό γιατρό που βλέπετε...

— Τι, σ' έσωσε από καμιά

αρρώστεια;

— Όχι, αλλά τον καιρό που ή

μυρία άρρώστος, έλειπε από έξω

τεμνοί!

Όταν ό σύζυγος είνε μουτάτος:

— Η σύζυγος... Καί πως σου φαίνεται ή νέα μας καμινέρα;

— Η σύζυγος... Πολύ καλό κορίτσι και πολύ νόστιμο.

— Η σύζυγος... Αυτό σκεπάρνα κ' εγώ και... την έδωσα!

Έσπερίοι:

— Σας άγαπού, δεσποινίς, είμαι τρελλός μαζί σας!

— Τότε γιατί δεν με παντρεύεστε;

— Αι δέ... τρελλάθηκα άκόμα!

Η ασφάλεια:

— Τις βρίζετε αυτές τις ασφάλεις έναντιον των δυστηχημάτων;

— Πόσο πολύ καλές. Από τότε που άσφαλιστήκα... δεν μού έ-

νέθη κανένα δυστύχημα!

Στό δρόμο:

— Η φιλόδοξη κυρία:

— Δεν είσαι πικά τυχερός;

— Ο ζητιάνος:

— Όχι, κυρία μου, γιατί... μού έδωσαν κάλινκα και

ματά!

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο μαρκήσιος Γαστών ντε Σατινιό, απαρνημένος για τον θάνατο της πολυκαταμένης του συζύγου, καταφεύγει στον προγονικό του πύργο του Σατινιό, όπου μένουν ο πατέρας του, η μητέρα του κι η έτεροθαλής αδελφή του 'Ιουλίτσα, ζητώντας στη μοναξιά και στην έρημιά να νικήσει κάπως την ποινική του τύχη. Σχεδόν συγκλονισμένος, αυτόν, φτάνει στον πύργο, ζητώντας ασυλο, κι η νεαρά του εξαδέλφη Κλάρα Λαρμορέ, την οποία ο σύζυγός της εγκατέλειψε στις 'Ινδίες, αφού κατεσπατάλησε πρώτα όλη τη μεγάλη της περιουσία. Τόσο ο Γαστών, όσο κι η Κλάρα, διηγούνται τον πόνο και τις περιπέτειές τους στις επιστολές που στέλλουν ο ένας σ' έναν πιστό του φίλο κι η άλλη σε μία άφοσιωμένη της φίλη, χωρίς να έχει συναντήσει μέχρι της στιγμής ο ένας τον άλλον. 'Αν και μένουν στον ίδιο πύργο, η Κλάρα δεν έχει δει ακόμα τον εξαδέλφό της, που ζει κατάκλειστος και μελαγχολικός. 'Εξαφνα όμως, έπειτ' από μερικές ημέρες, πεθαίνει ο πατέρας του Γαστώνα και στην κηδεία του ο νέος συναντάται για πρώτη φορά με την εξαδέλφη του, της οποίας η συμπεριφορά του προκαλεί βαθειά εντύπωση. 'Από τότε ο Γαστών άρχισε να δείχνει έξαιρετικό ενδιαφέρον γι' αυτήν και την προστατεύει από το μίσος της μητρώας του. 'Εξαφνα η Κλάρα κρυολογεί κι' άρρωσταίνει βαρεια. Εύτυχώς ξεφεύγει γρήγορα από τον κίνδυνο.

(Συνέχεια εκ το προηγούμενου)

Η Κλάρα έκανε μια χειρονομία διαμαρτυρίας και θέλησε κάτι να ψθυρίσει, μα ο γιατρός μ' ένα νόημα της επέβαλε σιωπή... 'Αν και θα ήθελα να μείνω εκεί μέσα, όσο θα βρισκόταν η Κλάρα στο κρεβάτι της, αναγκάστηκα να βγω έξω...

Στόν αντίπαλο περιμένει η αδελφή μου 'Ιουλίτσα, η οποία με ζωηρό ενδιαφέρον με ρώτησε για την κατάσταση της Κλάρας. 'Εγώ την καθυστάχασα και, από τη χαρά μου, τη φίλησα με τρυφερότητα... Είδα κατόπιν και τη μητέρα μου, μα αυτή δεν μου είπε τίποτε για την εξαδέλφη μου. 'Αντιθέτως ο κ. Μερσιέ με ρώτησε γι' αυτήν μ' ένα ενδιαφέρον που μου φάνηκε πολύ ύποπτο.

'Αρχίζω να ξαναγίνωμαι εύθυμος, καλέ μου 'Οκτάβιε... Η Κλάρα σώθηκε...

Και τώρα επέτρεψέ μου να σ' αποχαιρετήσω, γιατί νοιώθω τον εαυτό μου πολύ κουρασμένο... Η άγωνία κι' η αβυσσός μ' έχουν εξαντλήσει...

4 Μαρτίου 1883... Σε φιλώ
ΓΑΣΤΩΝ

(Η Κλάρα Λαρμορέ πρὸς τὴ Μάρθα Ντελιόν). Παρίσι.

Ασφαλώς δεν θα ξέρεις και σὺ πού να αποδώσεις την τόση μακαριά σιωπή μου... Θά νόμισες πως πῶς σε ξεχάσα, πῶς η' ευτυχία πού άρχιζει νά μου χαμογελάει ἔδω πέρα, μ' ἔκανε νά λησμονήσω τὴν εὐγνωμοσύνη πού σου χρεώσῃ γιὰ τὴν ἀτέραντη καλωσύνη πού μου ἔδειξες διὰν ἔφτασα, ξένη, δυστυχῆς κι' ἐγκαταλελειμένη στό Παρίσι...

Όχι, καλή μου Μάρθα, δὲν σὲ ξεχάσα, οὔτε θά σὲ ξεχάσω ποτέ... Ήμουν ἀρρωστή, βαρεια ἀρρωστή καὶ ἔλνε θαύμα πῶς ξεφυγα ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ χάριτος. Τὴ σωτηρία μου τὴν ὀφείλω ἐν πρώτοις στό Θεό κι' ἔπειτα στό Γάστωνα, ὁ ὁποῖος ἔκανε τ' ἀδύνατα δυνατά γιὰ νά μὲ σώσῃ...

Όλοι οἱ γίαιροὶ ἔδω μὲ ἔχαν ἀπελπίσει, μα ὁ Γαστών ἔφερε ἐπιτήδες ἀπὸ τὸ Παρίσι ἔναν ἀπ' τοὺς διασημότερους συγχρόνους ἐπιστήμονας, ὁ ὁποῖος πάλαινε ἄγονιτος, ἡμεροσύνητα ὀλόκληρο, μετὴν ἀφοῦσταί μου καὶ στό τέλος τὴ νίκησε...

Τώρα βρισκομαι στὴν ἀνάγκη... Νοιώθω καινούργιες δυνάμεις νά μὲ πλημμυρίζουν... Μοὺ φαίνεται πῶς ξαναγεννιέμαι, ὅπως ξαναγεννιέται ὀλόγινα στὴν ἔσοχὴ πού περιστοιχίζει τὸν πύργο, ἡ φύσις κάτω ἀπ' τὴς μωρυμένες πνοῆς τῆς ἀνοίξεως...

Αισθήματα νέα κάνουν τὴν καρδιά μου νά φουσκώνῃ... Η' εὐτυχία, ἡ ἀγάτὴ φτερουγίζουν κοντά μου...

Χτὲς βγῆκα γιὰ πρώτη φορὰ ἔ-

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΟΝΟΡΕ ΝΤΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΗ

Ξαίτικο αεράκι. 'Ολόγιρά μας τὰ λουλούδια φρόντιζαν πολυάριθμα, τὰ δέντρα ἔλαμπαν κάτω ἀπὸ τὸν θερμὸ ἀνοξιάτικο ἥλιο, εὐωδίες ἀναρρίθμυτες μὲ χτυποῦσαν καὶ μὲ μεθοῦσαν...

Ο Γαστών στὸ πλεύρο μου φαινόταν κι' αὐτὸς εύθυσιμος... Μοὺ χαμογελοῦσε διαρκῶς, ἡ φωνὴ του ἔλεγε μὴ' ἀλλόκοτη τρυφερότητα σήμερα καὶ κάθε φορὰ πού γύριζα τὸ κεφάλι μου πρὸς αὐτόν, ἔνοιωθα τὰ μάτια μου καρφωμένα ἐπάνω μου...

Ἐπειτ' ἀπὸ μισῆς ὥρας δρόμο, ὁ Γαστών κράτησε τ' ἄλλο του. Εἴχαμε φτάσει σ' ἐν' ἀπόμειρο μέρος τοῦ δάσους, ὅπου ἡ βλάστηση φροντίζει ἀγρία καὶ πρωτόγονη κι' ὅπου ὀλόκληρες δαχτυλίδες ἀπὸ πουλιά στήνουν τὴς συναυλίες τους ἐπάνω στὰ δέντρα.

Ο Ἐξαδέλφος μου πήδησε ἀπ' τὸ ἄμᾳζι καὶ μὲ βοήθησε κατόπιν νὰ κατεβῶ...

Σὰς ἀρσέει τὸ μέρος αὐτό; μὲ ρώτησε.

Ὡ! ἔξαιρετικά!... τοῦ ἀπάντησα. Μοὺ φαίνεται πῶς βρισκομαι μέσα στὴν καρδιά ἐνὸς παρθένου δάσους, ὅπου μόνο ἡ φύσις μὲ λάει μέσα στὴν ψυχὴ μου...

Μονάχα ἡ φύσις; μὲ ρώτησε τότε ὁ Γαστών μὲ κάποιο ἑλαφρὸ παράπονο στὴ φωνὴ του.

Ὡ!... ἔξαδελφὲ μου, τοῦ ἀπάντησα, μὴ καταλαβαίνοντας τὴ σημασία τὸν λόγον του. Τί θέλετε νὰ πῆτε;

Τίποτε... Τίποτε... ψιθύρισε ὁ Γαστών.

Καί, δινόντάς μου τὸ χέρι του, μὲ βοήθησε νὰ προχωρήσουμε μὲς ἀπὸ τὰ φυλλώματα καὶ τὰ λουλούδια.

Σὲ λίγο φτάσαμε στὴ ρίζα ἐνὸς μεγάλου δέντρου. Ο Γαστών ἔστρωσε στὴ γλάνη τὸν μανδύα του καὶ μὲ παρακάλεσε νὰ καθίσω. Ἐπειτα κάθισε κι' αὐτὸς κοντά μου...

Δὲν ξέρω γιὰτί ἐκείνη τὴ στιγμή ἐνοιώσα κάποια στενοχωρία μέσα μου. Μιά στενοχωρία ὅμως ὀχι δυσάρεστη...

Ο Ἐξαδέλφος μου φαινόταν κι' αὐτὸς ἐπίσης στενοχωρημένος. Ἦθελε νὰ μιλήσῃ, ἤθελε κάτι νὰ μοῦ πῇ, ἀλλὰ δυσκολευόταν... Περιμένει ἴσως νὰ τὸν ἐνθαρρύνω ἐγώ;... Δὲν ξέρω...

Μένανε λοιπὸν σιωπηλοὶ, ἐπὶ συγχρόνως ἐνοιώθα τὴν καρδιά μου νὰ χτυπᾷ δυνατά... Ἀποφεύγα ὅσο μπορούσα τὸ βλέμμα τοῦ ἔξαδέλφου μου πού τὸ ἐνοιώθα καρφωμένο ἐπάνω μου, μα ἔξαφνα, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, τὰ βλέμματά μας συναντήθηκαν...

Ἐγὼ αἰσῶς καταλόκηνα... Τὴν ἴδια στιγμή ὁ Γαστών πήρε τὰ χέρια μου μέσα σὰ δικὰ του καὶ ψιθύρισε τρυφερά:

— Κλάρα!...

— Γαστών!... τοῦ ἀπάντησα. Δὲν ξέρω γιὰτί τὸν ἀποκάλεσα γιὰ πρώτη φορὰ ἐκείνη τὴ στιγμή μὲ τὸ μικρὸ του ὀνομα, μα ἐνοιώθα ὅτι δὲν μπορούσα νὰ τὸν ἀποκαλέσω ἄλλοιως...

Τότε ὁ Γαστών ἔσφῃξε τὰ χέρια μου μὲ δυνάμι σὰ δικὰ του καί, φέροντάς τα σὰ χεῖλὶ του, τὰ φίλησε μὲ πάθος.

— Κλάρα, σὰς ἀγαπῶ... ἔλεπε.

Σὰς ἀγαπῶ μὲ ὅλη μου τὴν ψυχὴ! Μολονότι περιμένα τὴν ἐξομολόγησί του αὐτὴ, ἐν τούτοις ἐκείνη τὴ στιγμή τὰ ἔχασα. Τὸν ἀφίνα νὰ μοῦ φιλή τὰ χέρια, χωρὶς νὰ τοῦ λέω τίποτε.

Δὲν μοῦ ἀπαντᾷτε, Κλάρα;... μοῦ ξανάπε σὲ λίγο. Κλάρα, πολυαγαπημένη μου, γλυκειά μου

ξω... Ο Γαστών μὲ συνόδευε στὴν ἐξοδό μου αὐτὴ... Ἦπειδὴ ἡ δυνάμεις μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπον ἀκόμη νὰ περπατήσω, ἀνεβίχαμε σ' ἐνα μικρὸ κομμάτι μαζάκι, τὸ ὁποῖο ἀδηγοῦσε ὁ ἴδιος ὁ Γαστών...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Καθὼς προχωροῦσαμε, τὸ ἄλλο ἐκαλάσε ἐλαφρά κι' ἐγὼ ἀνάσυνα βαθειὰ τὸ γλυκὸ ἀνοξιάτικο αεράκι...

Κλάρα, γιὰτί σιωπᾷνεις;... Σ' ἀγαπῶ!... Εἶμαι δικός σου... Μιλή μου!... Πές μου ἂν ἀνταποκρίνεσαι στὴν ἀγάτὴ μου;...

Προσπάθησα νὰ ἐπιβληθῶ στὰ δυνατὰ συναίσθηματά που μὲ συντάραξαν καὶ τοῦ ἀπάντησα μὲ φωνὴ πού ἔτρεμε κάπως:

— Ἦ ἐξομολόγησίς σας μὲ βρίσκει ἀπροστοιμάστη... Ἀφήστε με νὰ περῶ!... Μὴ μοῦ ζητᾷτε νὰ σὰς ἀπαντήσω ἀμέσως...

— Ὁ Κλάρα, μὴ μὲ βασανίζετε... Θέλω νὰ μάθω τώρα... Σὰς ἀπερῶ καὶ ὅσο δὲν ξέρω ποῖα ἀνταπόκρισι βρίσκει τὸ αἶσθημά μου σὲ σὲ, εἰς βασανίζομαι, θὰ ὑποφέρω... Πέστε μου, δὲν μὲ συμπαθεῖτε... λίγο;

— Ὁ, πολὺ, ἔξαδελφὲ μου, τοῦ ἀπάντησα ἐντελῶς ἀνθόφυτα. Ἀλήθεια!... Ἀλήθεια, Κλάρα! φώναξε ὁ Γαστών ἀκτινοβολώντας ἀπὸ εὐτυχία. Τότε, ἀφροῦ μὲ συμπαθεῖτε, δὲν θὰ δυσκολευθῆτε νὰ μ' ἀπαντήσετε...

Ἦμιν μερικὲς στιγμὲς σκεπτικὸς καὶ ἔπειτα ἔλεγε μὲ φωνὴ κάπως ἐκστατική:

— Κλάρα, θέλεις νὰ γίνης σύζυγός μου;... Μονάχα κοντὰ σὲ σένα θὰ βρῶ ἄλλα μεγαλειότερη τὴν εὐτυχία πού ἔχασα... Πές μου, Κλάρα, θέλεις νὰ γίνης μετρησία τοῦ Σατινιό;

Ἐνα χαμόγελο θλιβερὸ ἀλόκληρο στήν ὄψη μου καὶ τοῦ ἀπάντησα κοιτώντας τὴν καρδιά μου νὰ σφυγῇ:

— Ἄλλο ἐνὲ ἀδύνατον, Γαστών. Ἐπὶ πρὶς εἶμαι αἰσῶς ἐκστατικός ἐνὸς ἄλλου καὶ οἱ ἄλλοι αὐτὸς ζεῖ ἀκόμα...

Ἐνα σύννεφο βαρὺ σκέπασε τὸ μέτωπο τοῦ Γαστώνα.

— Ἀλλοίμονο, ψιθύρισε μὲ πίκρα, τὸ εἶπα ἔξαδελφί... Μὰ αἰσῶς τὸ πρόσωπό του ἔξαπνε τὴν προσηγομένην του ἔκρηξι καὶ μοῦ ἔλεγε σοβαρά:

— Δὲν ἔχει αὐτό, Κλάρα, καμμιὰ σημασία...

— Πῶς; τὸν ρώτησα ἐγώ.

— Μὰ, στὴν περίπτωση τὴ δική σας, δὲν εἶναι καὶ τόσο δύσκολο νὰ πῆτε τὸ διαγνώ;... Ὁ σύζυγός σου σ' ἐγκατέλειπε καὶ κανεὶς δὲν ἔχει πῶς νὰ βροσκειται...

Μπορῶ λοιπὸν τὸ δικαστήριο νὰ τὸν ἀρκετῇ ἀγνοῦμένο... Καθὼς βλέπετε λοιπὸν, ἡ δυσκολία πού παρουσιάζονται στὸ γάμο μὲς δὲν εἶναι ἀνεπὶθέμιτες... Φτάνει νὰ θέλει εἰς...

Μὰ δὲν πρόφτασα νὰ τοῦ ἀπαντήσω. Κατασπῶς ἄλλοιων ἀκούσθηκε καὶ σὲ λίγο φάνηκαν νύμφη καὶ ἀπὸ τὸ μέρος μας ἡ 'Ιουλίτσα καὶ ὁ ἔξαδελφος τῆς μητέρας της κ. ντε Μερσιέ...

— Ἀσπὴν, ποτὲ θὰ μοῦ ἀπαντᾷς; μὲ ρώτησε ὁ Γαστών. Θέλω νῆγησα τὴν ἀπαντήσί σας, πολὺ γρήγορα... Συλλογιστεῖτε πόσο θὰ ἀπερῶ ὅσο θὰ περμένω...

— Τότε, ἔξαδελφὲ μου, θὰ σὰς ἀπαντήσω αὐριο... Δὲν θέλω νὰ ἐκτασθετε...

Ἐνωμετᾶς ἡ 'Ιουλίτσα κι' ὁ κ. ντε Μερσιέ μᾶς πλησίασαν κι' ἔπειτα ἡ συζῆσίς μας ἔχασε πειὰ τὴν αἰσθηματικὴν τῆς χαρακτῆρα.

Τώρα πού εἶμαι μόνη, ἀγαπημένη μου Μάρθα, σκέπτομαι ποῖα ἀπάντησι πρέπει νὰ δώσω στὸν Γάστωνα. Ρωτᾷ τὴν καρδιά μου κι' αὐτὴ μοῦ ἀπαντᾷ ἀδίσταχτα μ' ἑνα εἶναι... Μὰ φοβάμαι... φοβάμαι πολὺ... Φοβάμαι τὸ μέρος τῆς μητρώας του πού θὰ ξεσπάσῃ ἐναντὶν μου ἀκόμα πὺ ἀγριο, μόλις μάθει διὰ πρόκειται νὰ γίνω σύζυγός του. Θὰ μὲ κατηγορήσετε ὡς μιά φιλόδοξη, τῆς ὁποίας ὁ μόνος σκοπὸς ἦταν νὰ κατακτήσῃ τὸν Γάστωνα... Καὶ νὰ ἦταν αὐτὸ μόνο... Εἶμαι βεβαία πῶς θὰ μὲ διαβάλῃ καὶ θὰ μὲ σκωφαντῇ σ' ὅλον τὸν κόσμο... Ὁ Γαστών θὰ μὲ προστατεύσῃ βέβαια, μὰ τσιφάζει νὰ ἐκπαλίσῃ τὴν συνδρομὴν του ἐναντίον μᾶς γυναικός, ἡ ὁποία ἦταν σύζυγός τοῦ πατέρα του;

Θέ μου!... Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ τί νὰ κάνω...

Καὶ ὅμως ἡ καρδιά μου χτυπᾷ δυνατὰ γιὰ τὸν Γάστωνα...

Ναί, αἰσθάνομαι πῶς τὸν ἀγαπῶ κι' ἐγὼ μὲ τὴν ἴδια ἀγάτὴ πού μοῦ δίνειν κι' αὐτός...

Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι πρέπει νὰ τοῦ ἀπαντήσω αὐριο.

Ὁ Θεός ἂς μὲ φωτίσῃ.

Σὲ φιλῶ, ἡ πάντοτε ἀφοσιωμένη φίλ σου,

ΚΛΑΡΑ
(Ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΣ ΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΣ Σ

Η ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΤΟΥ ΓΙΟΥΣΟΥΦ

Τὸν παλὸν καρὸ, ζοῦσε στὸ 'Ισπαχάν ἑνας πλούσιος ἔμπορος χαλιῶν, πού τὸν ἔλεγαν Γιουσούφ 'Ιμπραήμ. Αὐτὸς ἔχει πολλὰ χρήματα, ἦταν γεμάτος ὑγεία κι' ὅμως παραπονόταν ὀλοένα γιὰ τὴν τύχη του. Μία βραδεῖα, ἀφροῦ πελείωσε τὴς ταχυαῖες του προσευχῆς, ἀναστάνε βαθεῖα καὶ ἔλεπε:

— Ἀχ, γιὰτὸ νὰ μὴν πραγματοποιοῦνται ἡ ἐπιθυμίες τῆς καρδίας μου;

— Καὶ ποῖς εἶναι ἡ ἐπιθυμία σου; ἀκούσθηκε ἔαφνου μιά φωνή. Ὁ Γιουσούφ σήκωσε τὸ κεφάλι του κι' ἀντίκρυσε μπροστά του ἑνα νεότατο γέροντα:

— Στ' ὄνομα τοῦ 'Αλλάχ καὶ τοῦ Πιροφτή, σὲ χαίρω. Ποῖς εἶσαι σὺ; τὸν ρώτησε.

— Εἶμαι ὁ 'Αγγελος πού ἐκπληροῦναι τὴς ἐπιθυμίες τῶν ἀνθρώπων. Ποῖα εἶναι ἡ δική σου ἐπιθυμία; ἔλεπε ὁ γέρος.

— Ἐπιθυμῶ ν' ἀποχτήσω ὅ,τι θέλω ἀπὸ τὴν εὐτυχία μου, ἀποκρίθηκε ὁ Γιουσούφ 'Ιμπραήμ.

— Καλὰ, πῆρκανε ἥσυχος στὸ σπῖτι σου καὶ πῶν λαλήσει ὁ πετεινός, θὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ἐπιθυμία σου...

Κι' ἀφροῦ ἔδωσε τὴν ὑπόσχεσά αὐτὴ, ὁ γέρος ἔγινε ἀφαντός.

Ὁ Γιουσούφ γύρισε στὸ σπῖτι του κι' ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ. Δὲν μπορούσε ὅμως νὰ σφαλίσῃ μάτι, γιὰτὸ ἡ φροντίδες του ἔδιωχναν τὴν ἥσυχία.

Ἀργὰ, περασμένα μεσάνυχτα πειὰ, ἐνοιώσε τὰ βλεφάρὰ του νὰ κλείνουν καὶ θὰ κοιμόταν, δίχως ἄλλο, ἂν δὲν τὸν ἔπαινε ἑνας δυνατὸς πονόδοντος.

— 'Ιερουσαλήμ, 'Ιερουσαλήμ, σὺ ποὺ θανατώνεις τοὺς προφῆτες καὶ λιθοβολεῖς τοὺς ἀποστόλους...

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ CHARLES VANE

..... ΤΟ "ΧΤΑΠΟΔΙ,"

Μπορούσε κανένας, γιὰ νὰ δώσει μιὰ ἰδέα τῆς ὁμορφίας καὶ τῆς δροσιάς της, νὰ πῇ, ὅτι ἔμοιαζε μὲ προφαντὸ, ὀλιάνοιχτο τριαντάφυλλο...

Τὰ μαλλιά της ἦσαν κόκκινα καὶ λαμπρὰ ὡς τὴ φωτιά, ἐνὸς τοῦ πρόσωπῳ της, τὸ μακρὸν καὶ γλυμὸ μὲ τὰ ὑπέροχα χαρακτηριστικά του, τὰ μακρὰ πόδια, τὴν κοντινὴν μὲτρίδα καὶ τὰ περὶ τὴν καὶ γραμμὴν φρύδια της, φάνταζε ὡς πνεῦμα καὶ κοινολογικὸ κά-τω ἀπ' τὸ παράδειγμα ἀφροσύνης πᾶν μαλλίων της...

Χωμένη σὺν γυνίκῳ αὐτῆς καὶ ἀκούσθησαν ὅτι ἀνέβηκε τῆς γέφυρας τοῦ βασιλεῖος, παρακολούθησε ἀφηρημένα τὸ ἀφροσύ-νο νερὸ τοῦ ποταμοῦ, καθὼς πῶσαις ἡ πρῶτα τοῦ πλοίου... Πή-γαντε ἀπ' τὴ Μανίλλα σὺν Χόνγκ-Κόγκ μ' ἕνα ἀπὸ τὰ χαριτωμένα καὶ γραμμὰ ἐκείνα βαποράκια, ποὺ ἐξυπηρετοῦν τὴν ποταμοπολο-σίαν τῆς Κίνας... Κάτιζε ἡδονικὰ τὸ πλοῖόν της καὶ βγάζοντας τέ-λος ἕνα στεναγμὸ, τὸ πέταξε σὺν ποταμῷ, ἐνὸς συγχρόνως τὸ κί-ταξε μὲ προσοχὴ, ὡς νὰ εἶδε ν' ἀκούσῃ τὸ πλοῖόν της, ἔτσι καθὼς ἐξέβηκε μὲς σὺν νερῷ...

— Πρώτη φορὰ ταξιδεύετε μὲ ποταμόπλοιο;... Μιὰ δυσάρεστη καὶ βραχνὴ φωνή, τὴν πρῶτη ἐξάρτησε ἀπ' τὸ ρεβασμὸ της... Ἀπόσπασε τὰ μά-τια της ἀπ' τὸ ὄμορφον κινεῖσθαι τοῦ πλοίου, καὶ ἀπλο-νόντουσαν σὺν ὄψεσιν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔβριζε μιὰ δυσάρεστη μὲν ὡς σὺν ἑνὸς, ποὺ τῆς εἶχε μι-λήσει.

Ἦσαν φανερὰ πῶς ἤθελε νὰ πᾶσιν κουνέντα μα-ζὺ της ὁ χοντρός ἐκεῖνος καὶ ἀγενὴς νεώτερος, ποὺ στεκόταν ὀπίσθεν της καὶ τὴν κυττοῦσε μὲ ἀνάλειδα.

— Ναί... ποὺ ἀπάντησε ξερὰ καὶ ἀμέσως γύ-ρισε τὸ κεφάλι της ἄλλου.

Μὰ ὁ ἑνός δὲν ἔλασε καθόλου.

— Θὰ βγῆτε σὺν Χόνγκ-Κόγκ ἢ θὰ πάρετε πρὸς τὴν ἑξάρτησιν;

— Θὰ σκεφθῶ... τοῦ ἀπάντησε.

Ἐπειτα γύρισε τὴν ματιὰ της ἀπελπισμένα πρὸς τὸν ὅσον νὰ ἤθελε νὰ βοῇ μιὰ πρόφασι, ἀποκαθίπτε, γιὰ νὰ φωνῇ μακρὰ ἀπ' τὸν ἐνοχλητικὸν αὐτὸν ἐπι-δάμν, ποὺ μύριζε χάσι καὶ ῥοῦμι.

Ὁ Χριστὸς νεκρός.
(Τὸ Ματθαίου καὶ Πάστοι—Μου-σεῖον Λοδέρου)

Δέκα βήματα πρὸς τὴν πόρτα, ἕνας ἡνῶς καὶ γερός νέος, μὲ φορεσιὰ χαλκί, κομμένη ἐσθῆτα, παρακολούθησε μὲ τὴν ἀσκή-ση τοῦ ματιῶν του τὸ τόσο ἀταίριαστο ἐκεῖνο ξεγύρισμα.

Γι' αὐτὸ εἶδε ἔξωθεν μὲ ἐκπλήξι τὴν κινεῖσθαι πρὸς τὸ μέρος του καὶ ἐνῶ, θαυματοῦντος ἀπ' τὴν ὁμορφίαν της, ἔ-παινε ἀνάλαφρα τὸν κοῖτον του γιὰ νὰ τὴν χωρετῇ, τὴν ἀκούσε νὰ τοῦ λέγῃ μὲ κάποιον γλυκὸ τόνο σὺν φωνῇ της:

— Θὰ βγῆτε σὺν Χόνγκ-Κόγκ, κύριε;

— Ἀκριβῶς, κυρία μου. Θὰ ἦμιον εὐτυχὴς ἂν μποροῦσα νὰ σοὺ φωνῇ χάριτος σὲ τίποτε ἐκεῖ. Λέγομαι Χιόνγκ Χάντεν, κυρία μου, καὶ πάω ἐκεῖ γιὰ... οἰκογενειακὰς ὑποθέσεις.

Κυττάζοντας καὶ οἱ δύο ἐπὶ τὰ μάτια, βαθεῖα, ἐπίμονα. Κάτι, χω-ρὶς νὰ ξέρῃ καὶ αὐτὸς τί, ἐμπόδιζε τὸ Χιόνγκ νὰ συμπληρώσῃ τὴν φρά-ση του.

Εἶχε γίνει κατακόκκινος καὶ ἔτρεμε. Τὰ μάτια της σιγῆς, καφ-ραμένα ἐπάνω του, τὸν μαγνητίζαν, τὸν ἔσπρηναν σὲ ἀντιστοιχίαν πρὸς τοὺς οὐτε τοὺς εἶχε φαντασθεῖ ποτὲ ἡ ἀγνὴ του ψυχὴ, ἡ με-γαλωμένη σὺν ἑνὸς.

Τῆς ἔδωσε τὸ χεῖρ του. Ἀγά-ἀγά ἔχισε τὸ δικὸ της ἀνέμωσιν σὺν μὲτρίδα του καὶ πρῶτον πρὸς τὴν πύλην. Τὸ ἡλιοβασιλεῖον τότε ἔβαρε κα-τακόκκινος τὸς ὄψεις τοῦ ποταμοῦ καὶ πᾶς ἀνακα-νὴς πλανάς καὶ τὰ μαλλιά της χανόντουσαν σὺν ὁ-μοιόχρωμο μ' αὐτὰ φόντο. Μονάχα τὸ πρόσωπῳ της φάνταζε τότε, καὶ παρὰ τὸ, πρὸς ἐλπίδα ἀπὸ καὶ θε ἄλλη φορὰ.

Σὲ λίγο, ὁ Χιόνγκ ἔμαθε τ' ὄνομα της. Λέγονταν κυρία Βάντελερ καὶ πῆγαν σὺν Χόνγκ-Κόγκ. Σο-πὸς τὸν ταξιδεῖον της ἦσαν ἡ περιέργεια καὶ γνῶσις ὅσον τὸν κόσμο. Εἶχε παθεῖν πολὺ, ἀδύνατον, χρόνιαν ἀνάλειδα τότε. Ἦσαν χῆρα, ἀνεξάρτητη καὶ πλουσία καὶ ἔτσι μποροῦσε νὰ ικανοποιῇ κάθε της κα-πρίτσι.

Ὁ Χιόνγκ τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς γνωριμίας του, ἦσαν ὡς πρῶτον γι' αὐτήν. Ἦθελε νὰ τῆς πῇ, ὅτι σὺν Χόνγκ-Κόγκ μὲ γλυκεῖα ἀλόεσθον μικροῦλα, ἡ Κόννα Κάφρεν, ἡ μητέρα της, τὸν περιέμενε μὲ τὴν

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΠΩΣ ΕΓΡΑΦΑΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Τοῦ Μπαλζάκ τὰ μυθιστορήματα ποτὲ δὲν ἐδημοσιεύοντο, ὅπως τὰ πρωτόγραφα. Στὴν ἀρχή, κάθε του ἔργο ἀπειλεῖτο ἀπὸ 40—50 σελίδες. Κατόπιν, ἀφ' οὗ τυπώνοντο καὶ τοῦ σπείλοντο τὸ δοκίμιον, ὁ μέγας μυθιστοριογράφος, ἐκτὸς τῆς διορθώσεως, τὸ συμπλήρωνε καὶ τὸ ἐπὶ τῆς σελίδας, ποὺ τὸ ἀρχικὸ σχέδιον γινώσκον πολλὲς φορὲς ἀνέμενον. Ἐπὶ, μὲ τῆς ἀλλεπάλληλης μεταβολῆς καὶ διορθώσεως τὸν βιβλίον του, ἔδωκε συγγνώμην τοῖς τυπογράφου περισσότερα ἀπ' ὅσα κέρδιζε ἀπ' τοὺς ἐκδότας.

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι διάσημοι συγγραφεῖς δὲν ὑστεροῦσαν σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον. Ὁ Φενελὸν π.χ., τῆς «Περσέτιδας τοῦ Τηλεμάχου» τῆς ἑξάρτησε ἐφ' ὅσον φορὲς ἐν δλω. Ὁ Μίλτον ἀπὸ 40 στίχους ποὺ ἔ-γραψε σὺν ἀρχῇ, δὲν ἄφινε σὺν πέλος παρὰ 10. Ἐπίσης ὁ Μπυρόν πῆρε κάποτε καὶ συνέπυξε ἔξω σελίδες βιβλίου του σὲ 4 μόνον... πρὸς τῆς.

Ἦσαν γὰρ οἱ ἄλλοι διάσημοι συγγραφεῖς, ὅσον ὑστερα τῆς τῆς... Ὡς πρὸς τὴν μνήμη, ὁ Ρουσσὸ εἶχε τόσο ἀσθενὲς μνημονικόν, ὅ-στε ποτὲ δὲν κατόρθωνε ν' ἀπομνημονεύσῃ σὺν σὺν οὐτε... ἔξω στίχους. Ὁ Βύρων βαρύνοντο τριμερὰ τὸ γράμμα καὶ ἔλεγε ὅτι ζοῖν του ἦσαν νὰ συνθέτῃ ποιήματα καὶ θάνατος του νὰ τὰ γράφῃ.

Ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς, ἄλλοι ἔγραψαν δυσκολώτατα καὶ ἄλλοι μὲ μεγάλη ευχέρεια. Στὸν περὶ τῶν συγγνώμης καὶ ὁ Βάλ-τερ Σαῦτ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖται κάποτε πρὸς μυθιστορήματα μὲς σὲ... τρεῖς βδομάδες! Ἐπίσης ὁ Βολταῖρος ἔνα ἀπ' τὰ καλύτερα ἔργα του τὸ ἔγραψε σὲ διάστημα εἰκοσθῶν ἡμερῶν.

Οἱ περισσότεροι ἀπ' τοὺς συγγραφεῖς ἀνταπαύσαντο φοβερὰ τοὺς ἐμπειρῆς των καὶ τοὺς περιφρονῶντας κατ' ἀπιστεῖν τῶν. Ὁ Βάλτερ Σαῦτ π.χ., ἀρῆσε κάποτε νὰ περάσῃν δεκατρία χρόνια καὶ ἔπειτα διάβασε τῆς ἐπαύσεως γιὰ τὰ ἔργα του. Ὁ Μπαλζάκ ἐκπα-ζόταν ἀσθενήματα κατὰ τὸν χρόνον ποὺ δὲν τὸν ἐδωκίμουν. Ὁ Βύρων τέλος κυριεύοντο ἀπὸ ἀγανάκτησιν ὅσα διάβασε καμῖα ἐπὶ-χρὶς ἐναντίον του.

Ἄλλοι, ἀντιθέτως, ὑπῆσαν οἱ ἴδιοι οἱ ἀσθενέστεροι καὶ χει-ρότεροι ἐμπειρῆς τῶν ἔργων των. Ὁ Βιργίλιος π.χ., παρα-γέλλει νὰ κατ' ἐπὶ τὸν θάνατον τοῦ ἡ «Αἰνείας», τὸ ἀθάνατον ἀ-ριστοποίημα του. Ὁ Ραβάνς, ἀρῆσε χρόνια μετὰ τὴν δημοσί-ευσιν τῶν ἔργων του, δὲν μποροῦ-σε μὲ κανέναν τρόπο νὰ τὰ δια-βάσῃ, γιὰ τὰ ἔδωκε ἀντι-φορὰ. Ὁ δὲ φιλόλογος Δεϊσε-βίτς, ποτὲ περὶ, ἔλασε μιὰ δολιχὴν ἱστορίαν ποὺ εἶχε γρά-ψει.

Νὰ σὲ ἰδῇ καλὴ. Μὴν ἀνη-χεῖς... Καὶ τότε ἀπὸ τῆς αἰ-σῆς της, γιὰ μὲ τὸ ἀπὸ τῆς αἰ-σῆς σου ποὺ γύρισε, βγῆκε καὶ τὸ διηγήσῃ σου σὺν τῆς αἰ-σῆς... Μὴ λὲς πολλὰ λόγια καὶ κοινὰ-ῖα, Σκεπάζου καλὰ τὸν κα-ρῖον σου. Θὰ ἐρχομῶνται σὺν νὰ σὲ βλέπουν, ὅσο νὰ βγῆς ἀπ' τὸ νοσοκομεῖον.

Πέρασαν πολλὲς βδομάδες. Ὁ Χιόνγκ, σὺν ἀνάγκῃ πρὸς ἑαυτὸν σὺν σὺν τῆς αἰ-σῆς, ἀνέβαινε σὺν βερνίκι, λούζε-ται σὺν τῆς αἰ-σῆς καὶ τῆς αἰ-σῆς. Ἀντὶ τῆς αἰ-σῆς, μὲ τὸ κέντημα σὺν κατὰ τῆς αἰ-σῆς, κατέβηκε τὸ ἀλόεσθον ἀγγελοῦ ποὺ ἡ Κόννα, Κυρία, ζοῖται σὺν τῆς αἰ-σῆς καὶ τῆς αἰ-σῆς. Ὡς πρὸς τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν νὰ χαίδῃ ἕνα-λαρὰ τῆς ψυχῆς της, ὑστερα ἀπ' τὸν ἐκπληκτικὸν καιρὸν!

— Πόσο εἶχε εὐτυχισμένη ἡ εὐχὴ μου, γλυκεῖα μου Κόννα, ἡ-θροῖται ὁ Χιόνγκ, ὅταν ἔχω γιὰ μοναχικὸν καὶ ἀπελπιστικὸν σκοπὸν μου τὴν εὐτυχίαν σου...

Ἡ Εἰσὸδος σὺν 'Ιερουσαλήμ.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. — 'Η φρόνιμος και η μωρὴ παρθένας.

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ

Β'.

Στο προηγούμενο φύλλο εγράψαμε αρκετά πράγματα για τους ανθρώπους με το διπλό «έγώ», τους ανθρώπους στυγμένους, αλλά εξαναγκασμένους να ζουν διπλή ζωή, τη ζωή του εντίμου πολίτη και τη ζωή του κακούργου, του κλέφτη και του δολοφόνου και αναφέραμε σχετικά παραδείγματα. 'Ιδού σήμερα μερικά ακόμα παραδείγματα που φανερώνουν μέχρι ποίου σημείου μπορεί να φτάσει ο διχασμός του «έγώ» και τι σημαντικές μπορεί να προκαλέσει.

Οι άνθρωποι με την διπλή υπόστασι διατρέχουν τα εγκλήματά τους ή τις κακές τους πράξεις σε μία κατάσταση νάρκης και ξεχνούν σε τέτοιο σημείο, ώστε κυριολεκτικώς δεν γνωρίζουν ή αργότερα τους τί ποιεί ή δεξιά τους.

Έτσι, πού έτ'ον, στη Βουδαπέστη συνελήφθη ο αργυρά-λαξ Γκέραρντ ως δολοφόνος δύο γυναικών. 'Ο Γκέραρντ ως υπάλληλος ήταν απόλυτως άμεπτος. 'Αλλά και στην ιδιωτική του ζωή έθεωρείτο ως πρότυπον οικογενειάρχου. Μολαταύτα, όλες η ένδειξεις ήταν εις βάρος του, παρ' όλο που και οι ίδιοι οι αστυνομικοί δεν μπορούσαν να εξηγήσουν πώς αυτός ο άνθρωπος έκανε ένα τέτοιο φοβερό έγκλημα.

Στό τέλος αποφάσισαν να αναποροεπίσουν τη σκηνή του εγκλήματος και πήγαν μαζί με τον κατηγορούμενο σ'έν ποτό που είχε διαταχθεί το κακούργημα κατά την ίδια νυχτερινή ώρα του φόνου. Καί τότε οι αστυνομικοί, με μεγάλη τους έκπληξη, παρατήρησαν ότι η έκφρασις του προσώπου του Γκέραρντ άλλαξε ξαφνικά εντελώς. 'Ο τυπικός και ευσυνειδήτος υπάλληλος εξαφανίστηκε και στη θέση του φανερώθηκε ο άλλος εαυτός του, ο άνθρωπος με τα εγκληματικά ένστικτα, ο άνθρωπος που διπλάει αίμα. Κατάλαβαν τότε τί συμβαίνει και, χωρίς να χάσουν καιρό, έδεσαν τον κακούργο και τον μετέφεραν στο κρατητήριο.

('Η αβλιότητα και η κακομοιριά του κόσμου τούτου)

'Υπάρχουν και περιπτώσεις, κατά τις οποίες το διπλό «έγώ» εκδηλώνεται μόνο σε όρισμένες στιγμές, αλλά εξαφανίζεται τον άλλοτε να κάνει μία πραγματικά διπλή ζωή, τελείως ανεξάρτητη και διαφορετική την μία από την άλλη.

Έτσι, π.χ., όταν πέθανε το 1906 ο 'Αμερικανός επιστήμονας Χος Κίνλεϊ, άφησε δύο... χήρες και δύο σπύα!

'Ο άνθρωπος αυτός έζούσε μία διπλή ζωή. Είχε δύο όνειρα και δύο επαγγέλματα. Στη μία πολύ δουλειά έκανε με τη μία του γυναικά ήταν γνωστός ως επιπόλητος προαχθέντος. Στην άλλη ζωή, όταν ζούσε με την άλλη του γυναίκα, έθεωρείτο ως ένας από τους καλύτερους σιδηροδρομικών. 'Ως την ημέρα δὲ του θανάτου του, κανείς δεν υποπτευόταν τη διπλή του αλήθεια...

Τό 1926 πέθανε στη Γενεύη κάποιος Μέρβιν 'Ινσάουρνος, ο οποίος ζούσε ταπεινά και φτωχικά ως ημερομίσθιος εργάτης. Μολαταύτα, ο Μέρβιν αυτός παρουσιάζει κατά διαφόρες εποχές από κοσμικά κέντρα της Γενεύης, κομμάτια ντυμένους, τελείως άριστοκράτες, γλεντούσε και πάλι με τα λεπτά με τη φρόντα. Έπειτα εξαφανίστηκε από τα κοσμικά κέντρα και ξαναέβγαλε τη ζωή του ως κακομοιράς. Όταν πέθανε λοιπόν ο Μέρβιν αυτός, άρρωστος και κολοσσιαία περιουσία, εις μετροπή και αλάνη.

Όπως θα καταλάβατε, ο Μέρβιν είχε διπλό «έγώ», διπλή υπόστασι και ζούσε διπλή ζωή.

Αλλά τότε πάλι συμβαίνει απόλυτος διχασμός της προσωπικότητας ενός ανθρώπου. Στην περίπτωση αυτή έμμεσα το ένα «έγώ». Τό άλλο εξαφανίζεται και ξεχνάται εντελώς.

'Ο ψυχολόγος Τζήους περιγράφει μία τέτοια περίπτωση:

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΓΑΜΩΝ

Στους τάπους παράξενους συλλόγους που υπάρχουν στα διάφορα μέρη της Ευρώπης και της 'Αμερικής, προσετέθη τελευταία κι ένας άλλος — ο πιο χρήσιμος ίσως απ' όλους — ο οποίος ιδρύθηκε προ μηνών στη Βουδαπέστη. Είναι ο Σύλλογος των Γάμων.

Για να γίνει κανείς μέλος του συλλόγου αυτού, πρέπει απ' ενός να είναι άποδοδεχόμενος άγαμος ή χήρος ή έστο και ζωντοχήρος, κι απ' άλλου να υπαγάγη μιά δήλωσι, ότι θέλει να παντρευτεί. 'Οπως φανερώσει ο τίτλος του, ο προσαρμόσις του συλλόγου είναι να βοηθήσει τα μέλη του να γνωρίσουν τη γυναίκα που παριέρει στον κόσμο για σύζυγος και να τους βοηθήσει με κάθε τρόπο να παντρευτούν. Είναι εργατοεπιτημένος σ' ένα όραμα μέγαρο, με πολιτείες πόλεις, με κάθε άνδρα και με κάθε μέσον διασκέδασις.

Τα περιγράφοι και χρησιμότερα διαμερίσματά του είναι τα μικρά μικρά «σαλόνια» συναντήσεων που έχει και τα οποία προορίζονται για να καθίσουν εκεί και να κοινοπορεύουν τα ζευγάρια. 'Η πόρτες, έννοείται, των σαλονίων αυτών μένουν πάντα άνοιχτές, για να μη συμβαίνει τίποτε επιλήψιμο.

Όταν δύο νέοι γνωρισθούν και και συμφωνήσουν να παντρευτούν, ο σύλλογος αναλαμβάνει να διασκεδάσει όλες τις σωματικές διατάσεις και να εξηγήσει και τις τυχόν δυσκολίες που μπορεί να υπάρχουν.

ΠΟΜΙΚΑ ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡ

— 'Αν έτυχε κι' απόχρησις λατρεσμένο φίλ, μέσ' στην καρδιά σου δυνατά σιδερένια φωνάζει τον.

— Όταν η λύπη σιωπά και δεν έρριχνες λόγια, κυρφολάει με την καρδιά και να σιωπή της λέγει.

— Τό να θνήσκει ένα κακό που πάσχει και πίνει, είναι ο τρόπος να ζήτ'ς νέο κακό να φέρης.

— 'Αργά που φεύγει ο καιρός, όταν περνά με λύπες!

αυτοί, όπως την χαρακτήρισε:

Στις 20 Μαρτίου 1909, παρουσιάστηκε στο νοσοκομείο του Παρισιού ένας άνθρωπος τριάντα έτην περίπου, ο οποίος παραπονιόταν ότι αισθανόταν δυνατούς πόνους στο κεφάλι. Όταν τον έφεραν τό δικιά του, έδήλωσε ότι δεν τό θυμόταν και ότι επίσης δεν θυμάταν τίποτε απ' την προηγμένη του ζωή!...

Μία υπόθεσις τέλος, που λίγα χρόνια από του παρόντος συνεχίζεται στο πολιτισμένο κόσμο, ήταν η της διπλής ζωής του δημοφιλούς της Σουηδικής πόλεως Όλβεντομ, Τραίμλ.

'Ο δημαρχος Τραίμλ έθεωρείτο ως υποδειγματικός σύζυγος, τρυφερός πατέρας και τυπικώτατος υπάλληλος. Ένα πρωί έφυγε αβρηνίας για τό Παρίσι και από την ημέρα αυτή εξαφανίστηκε εντελώς τό ηρώ του. Έκτοτε τότε έλεγχο στα βιβλία του για να ιδούν μήπως είχε κάνει καμιά κατάχρησι, αλλά και τα βιβλία και τό ταμείο του ήταν εν' απόλυτη τάξει.

Σό μεταξύ αυτό, ο Τραίμλ ζούσε στο Παρίσι με άλλο όνομα και κέρδιζε τό φοβή του, παίζοντας πάστο σε συννομασούς κινηματογράφους!... Έσπερα όμως από κάπως καιρό, απότομα πάλι τό παλιό του και γύρισε πίσω στην πατρίδα του και στο σπίτι του.

Τό παλιό του συμβόλιον, στο οποίο παρατεμνιμή, παραδέχτηκε, ότι ο Τραίμλ είχε πάθει άμνησιν και δεν τό επέβαλε καμιά ποινή, δεν πέσαν όμως έξη μήνες κι' ο δημαρχος του Όλβεντομ εξαφανίστηκε και πάλιν έξ ίσου μυστηριωδώς, όπως και την πρώτη φορά. Έτσι, λοιπόν, ο Τραίμλ ζούσε με δύο πρόσωπα, ούτε άποια, χωρίς να πάει καμιά φορά έξω από το σπίτι του, ούτε άποια, χωρίς να πάει καμιά φορά έξω από το σπίτι του. Έτσι, λοιπόν, ο Τραίμλ ζούσε με δύο πρόσωπα, ούτε άποια, χωρίς να πάει καμιά φορά έξω από το σπίτι του, ούτε άποια, χωρίς να πάει καμιά φορά έξω από το σπίτι του.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

'Η μεγαλοφυχία του Μ. Φρειδερίκου. Τι είχε εύτυχια. 'Ως πού φτάνει η φιλαρέσκεια των γυναικών. Τό ανέκδοτο του Φοντενέλ για τη βασίλισσα της Συρίας. Τι τραβούσαν οι άγχοι στη Σπάρτη. Τό πάθημα του στρατηγού Δερκελίδου.

'Ο Μ. Φρειδερίκος έλαβε κάποτε έναν χειρόγραφο άνωθυμο λιβάλλο έναντιόν του, ο οποίος περιείχε τις χειρότερες βρισιές και συκοφαντίες. 'Αμέσως τότε ο μεγαλόφυχος αυτοκράτωρ κάλεσε τον μεγαλύτερο έκδοτή του Βερολίνου και, παραβιόντάς του τό χειρόγραφο, του είπε:

— Γύρωσε αυτόν τό λιβάλλο, θάνα σπουδαία έπαχρησι για σένα και θά σου δώση πολλά κέρδη...

Μιά μέρα, κάποιος 'Αθηναίος εύγενής σύζητους με τον φιλόσοφο Μενέδημο.

— Εύτυχια, είτε σε μιά στιγμή ο εύγενής, είναι να έλγης, τι επιθυμείς.

— Μεγαλειότητα ακόμα εύτυχια, απάντησε ο φιλόσοφος, είναι να μην επιθυμείς παρά όσα έχεις...

— 'Η γυναίκες προτιμούν να κακολογή κανείς την πηγή τους, παρά την άνομιάν τους, είτε μιά μέρα ο Φοντενέλ. Καί πώς απόδειξιν του λοχυρισμού του, διηγήθηκε τό ακόλουθο περιστατικό:

Κάποτε ένας ζωγράφος, εύρισκόμενος στην Αθήν του βασιλέως της Συρίας, περιπαύθηκε σκληρά απ' τη βασίλισσα μπροστά στους αλλοκούς και όρχιστρες να την έκδικηθή.

Πρός τότο, ζωγράφισε τη βασίλισσα στην άγκυλιά ενός άξέστου στρατιώτη, έξέθεσε την εικόνα σ' ένα μέρος κεντρικώτατο και προσού τον πιάσιν, έδρατέψανε. Οι αλλοκοί μάλιστα βρήκαν τό έργο του έκτεθειμένου σ' αληθινή θεία, δέ λησαν, χάριν της υπαλήθευς της εικόνας των, να τό κάθουν.

'Η βασίλισσα όμως, βλέποντας ότι στην εικόνα απεικονίζονταν ο προσβολή όρασι, άν και σε σπύα, που την έξέθετε και την άτιμάζε, απάντησε να καταστραφή τό καλλιτέλεσμα, ξανακάλεσε κανόνι της τό ζωγράφο και τον έσυνώρεσε.

Στη Σπάρτη οι άγαμοι έπεριφρονούντο από τους έγγάμους πολίτες και έστερούντο κάθε τιμητικής διακρίσεως. Στην κατηγορία αυτή άνήσαν άναγκασμένοι και οι στρατηγοί, που άναγκασμένοι να βρίσκονταν πολλά χρόνια έξω απ' τη Σπάρτη, έμεναν άνήγατοι.

Όταν λοιπόν ο γηραιός στρατηγός Δερκελίδης γύρισε στη Σπάρτη, έβρεχε από μιά κρηφόρο έκστρατα του, και πήγε στην αγορά, παρατήρησε κι' έκπληξη, ότι στο πέρασμά του δεν έσπικονόταν κανείς.

'Ο στρατηγός έθύμωσε και, πλησιάζοντας ένα νέο, τον επέπληξε για την άσέβη του ποδεί. 'Ο νέος όμως του απάντησε απάχατος: — Δέν άναγκάζομαι μισοτάσσει γιατι έμεινες άγαμος και δεν άφριες παιδιά που να σπικνώνονται κι' αυτά έμπρός μου διαν τάχα γεράσι και διάχρησι στην αγορά...

Κατά την άρχη της φιλολογικής σπουδασίας των δύο έκδοσις μετά ταύτα λόγια, ο Έρνέστος Ρενάν και ο 'Ισάβιτας Τάιν, περιπαύσαν σ' ένα πάγκο του Παρισιού, μιλώντας για την κοινή των έφημερίδων.

— Είναι φοβερό! είτε μελοχολικά ο Τάιν από σύνταξή του. 'Η μόνη έφημερίδα που κι' είναι κις ημέρες αυτές, δεν έχει μεγάλη κυκλοφορία.

— Έμμεσα που συμβαίνει κάτι χειρότερο, απάντησε ο Ρενάν. Δύο έφημερίδες που με βρίζουν, έχουν την πρώτη κυκλοφορία!

ΤΙ ΛΕΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΑΚΟΥΕΤΑΙ

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

('Ανέκδοτα απ' την τελευταία διάλεξη του συγγραφέως κ. Νικ. Λάσκαρη στο Λύκειο των 'Ελλήνων).

ΛΙΓΟΝ καιρό μετά την ανάκηρυξη του 'Ελληνικού Βασιλείου, ιδρύθη στη Σύρο το πρώτο νεοελληνικό θέατρο κι' ύστερα από πέντε χρόνια, στα 1835, βρέθηκε επί τέλους και στην 'Αθήνα ένας επαγγελματίας, ο 'Αθαν. Σαντζούκας, ν' ανοίξει με τα μικρά οικονομικά του μέσα ένα θέατρο — παρόμοιο, εκεί που βρίσκεται σήμερα το μεγάλο της 'Εθνικής Τραπέζης. Στο θέατρο αυτό, που όταν φουτούσε άνεμος, έμοιαζε λίγο... με καράβι, οι ήθοιοι ήσαν όλοι άνδρες. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγεται και ο σατυρικός ποιητής 'Οφρανίδης και ο επίσης ποιητής Γεώργ. Παράσχος.

Η οργανογραφία του θεάτρου αυτού ήταν κυριολεκτικώς εξωφρενική.

Οι θεαταί έπρεπε να σκεφτούν πολλή ώρα γιά να καταλάβουν αν μια οργανογραφία παρίστανε δωμάτιο ή δάσος. Και τις περισσότερες φορές έμεναν στο τέλος όλοι σύμφωνοι, ότι παρίστανε... δάσος! 'Όσο γιά τα κοστούμια των ήθοισιων, δεν είχαν και μεγάλη διαφορά από χαλασμένα αποκηρύγματα ντόμια. Και μόνο ή φουστανέλλα υπήρχαν σε άφθονία.

Η παραστάσεις που έδιδοντο στο θέατρον αυτό ής Κυριακές και τις άλλες εορσήμες ήμερες, άνηγγέλλοντο στο Κοινόν από ένα ντελάλη! 'Η συνήθεια όμως αυτή εξακολούθησε και μέχρι των ημερών μας στις μικρές επαρχίες.

Έτσι, κάποτε είχε πάει στον Καραϊσκάκη ένας θίασος γιά να δώσει μια παράσταση, κατόπιν ειδικής προσκλήσεως του δημάρχου. 'Η... διαφήμιση άνευθη, ως συνήθως στον ντελάλη. Συνέπεσε όμως, ο άνθρωπος αυτός να έχη να αναγγείλη πολλά πράγματα την ήμερα εκείνη. Γι' αυτό έβρισκε καλόν να τα πη δια μυστί, ως έξης:

—'Ηρθε τα θέατρα στην παράσταση του μάστορα Χρήστου, το καίρι που κατεστάν Γεράσιμου έφερε κρασί, ο κύριος Μανώλης ο μουσικός έφερε κομμωτή, ένας έφερε καπνιστή, Σαράντα λεφτά τα θέατρα, δυο δεκάρες το κρασί, μια τα κομμωτήρια και πέντε τα βρεζία!...

Έκτός αυτού όμως, οι τότε θίασοι συνήθιζαν, στο τέλος κάθε παραστάσεως, να παρουσιάζουν το έργο που θα παιζόταν την άλλη μέρα. Κάτι ανάλογο δηλαδή μ' εκείνο που γίνεται σήμερα στον Καραγιοζή!

Κάποτε λοιπόν παιζόταν στην Τροία το δράμα του Δουμά 'Ο Πύργος του Νέλου. Σε μια σκηνή του έργου, ο έπιτοης Βουρβάνος ζητεί απ' τη βασίλισσα Μαργαρίτα αξιώματα και τιμές.

—'Απατά, Μεγαλειότητά, λέει με στάσιμο, να λάβω την θέση του πρωθυπουργού.

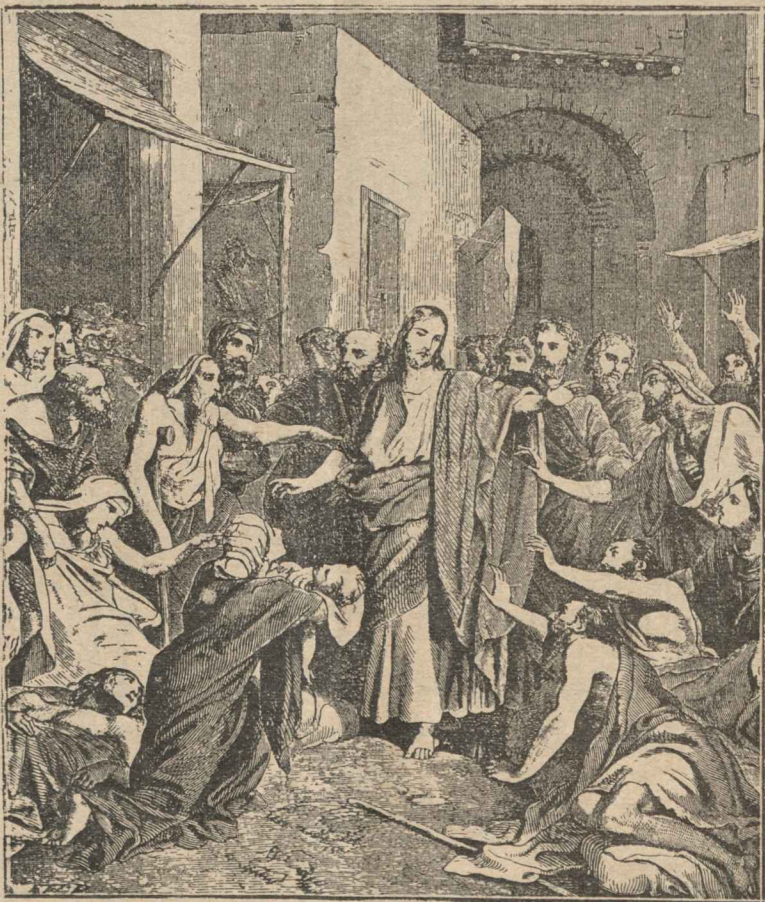
—Θή την έχετε, του άπαντά ή βασίλισσα.

—'Απατά ν' απομακρυνθών της Αύλης πάντως οι έχθροί μου.

—Καί τούτο θα γίνη.

—'Απατά άκόμα, Μεγαλειότητά, πρόσθεσε τότε ο ήθοιος που υπεδέχτο τον ρόλο του έπιτοη, να παρακαλέσετε πάντας τους παρόντας θεατάς να με τιμήσουν διά της παρουσίας των εις την αυριάνη μου είσοργεσκήν, εις την όποιαν θα παυχθώ το πεντάγρακτον έξαιρετον έργον 'Ο Υιός της Νυκτός, διότι εδεί δη χρημάτων, ως έλεγε και εις πρόγονος των αξιοτίμων κυρίων θεατών!...

Τό τί εξακολούθησε, το μαντεύεται βέβαια.

'Ασθενείς και άνδρες ικέτευαν τον Κύριο να τους σώση...

'Αλλά και το υποβόλαιο ήταν κάτι άγνωστο στο παλιό 'Ελληνικό θέατρο. 'Ο υποβόλες, ο όποιος ήταν συνήθως ένας απ' τους ήθοισιους, στεκόταν στα παρασκήνια. Γιά πρώτη φορά οι 'Αθηναίοι είδαν το κουβούκλιο του υποβόλεως στη μέση του προσκήνιου, όταν ήρθε στην πόλη μας το 'Ιταλικό Μελόδραμα (το 1840). Καταλάβατε βέβαια πόση κατάληξη τους προσέφερε ο πρωτοφανής αυτός νεωτερισμός. Τότε άκούσαμε μεταξύ δυο θεατών της πλατείας κι' ο άλλος λουβός διάλογος:

—Τί άφηρημένοι που σου είνε αυτοί οι Φράγκοι! Έχασαν στη σκηνή εκείνο το... μπαούλο.

—'Όχι, καίμενε, δεν είνε μπαούλο. Είνε το κίλλ εκείνο που θέ τους κρατάει το Ισο!...

Ένα άλλο ανέκδοτο σχετικό, είνε και το έξης:

Σε κάποιο δράμα έπαιζε ο γνωστός τότε ήθοιος Κασούρης, ο όποιος σε μια σκηνή έπρεπε να πη τη φράση: 'Ετρέμε, κακούργε! Τη στιγμή εκείνη όμως έχασε το ρόλο του κι' άρχισε να μαρμαρίζει τα λόγια του. 'Ο υποβόλες, που άντελήφθη την παραχή του, πη ψεύθηκε μέσα απ' τα παρασκήνια:

—Τρέμε, κακούργε!...

'Ο Κασούρης όμως, νομίζοντας, ότι του έλεγε 'Ετρέμε, κακούργε, άρχισε... να τρέμει πραγματικά!

'Ο υποβόλες επανέλαβε τότε πη δυνατά:

—Τρέμε, κακούργε!...

'Ο Κασούρης άρχισε να πη μη περισσότερο, όταν να είχε 40 βαθμών πυρετό! 'Όταν όμως και γιά τρίτη φορά ο υποβόλες πη ψεύθηκε την ίδια φράση, έχασε την υπομονή του και, γυρίζοντας στα παρασκήνια, φώναξε μ' άγανάκτηση:

—Τρέμω, βρε άδερφέ!... Τι άλλο θέλεις να κάνω!

Φαίνεται ότι κι' οι δημοσιογράφοι της εποχής εκείνης δεν είχαν μεγάλη ιδέα από θέατρο. Αυτό τουλάχιστον το συμπεραίνει βγάλες δυο-τρεις διαβάσεις εις θεωρητικές τους κρητικές. Μά έφη μερίδα έγραψε την επομένη παραστάσεως της 'Εκκλησίας Λομεριού:

«Αδός ο Λομεριώτης δεν ής παρουσίασε και μεγάλα πράγματα. Αναμφίβολος είνε κατά πολύ κατώτερος του Ροσσί».

'Ο άθεόφοβος δημοσιογράφος είνε πάρα την ήρωίδα του έργου γιά να κατακοινηθεί!

Άλλος πάλι δημοσιογράφος, γράφοντας μια κρητική γιά την πρώτη παρουσίαση πη 'Ελληνικού μελοδράματος 'Ελάνος Μεταρρη, το ένοσημα ές επ' ο'λην με άνεύρο γη τ' ο'ν! Καί συμπεραίνει ο κ. Ν. Λάσκαρης:

«Φαίνεται ότι την εποχή εκείνη τα θεατρικά έργα ήταν ανάγκη κάπου-κάπου κι' απ' τη γη Μαργαρίτα Πελεγριού!...

Το 'Ιταλικό Μελόδραμα με τις προσκλητικές θεατικές του έσοπεσ σπάνια έφτανε 'Αθηναίους του καιρού εκείνου, οι όποιοι όταν συνήθιζαν να βλέπουν στους ρόλους των γυναικών κάτι... μαρμαρυχάτους, άξιοις ως έπ' το πλείστον!

'Η 'Ιταλίδα πρωταγωνίστρια Ρίτα Μπάσσο έγινε το μίσην της έφοδος μεταξύ των έπισημοτέρων άνδρων της εποχής. Μεταξύ των θαυμαστών της συγκαταλέγεται κι' ο τότε δήμαρχος Καλλιφρονάς, καθώς κι' ο πρόεδρος της 'Αγγλίας. Κάποτε, ο τελευταίος διαγόρευσε μια έσπερίδα προς τιμήν της Ρίτας, στην όποια όμως δεν προσήλθε τον άντιπρόσωπο του Καλλιφρονά.

Χολωθείς τότε κι' εκείνος, διάταξε να κόψουν άμέσως το νηπ της 'Αγγλίας Πρεσβείας και να πάρουν ν' άνάδον το σανατοριο βρισκότανε μπροστά στην πόρτα της, (το όποιον σημειώσαν ήταν και

Η ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

1

Χήρας ήγυλ μακέλλειαν σε μαυρομάτας πόρτα και πάανε το αίμα του σαν σιγανό ποτάμι.
'Η μάνα του το μάζωνε μ' ένα ξερό σφουγγάρι μέσ' στο λαγνι τώβαλε και μπρός του το παίνει.
—Γιά δες, γυνίκα μου, το αίμα σου στη γη πώς λαχταρίζει!
'Αρνήσου, γυνί μ', τις έμμορφες, άρνήσ' τις μαυρομάτες.
—'Αρνήσου, μάνα, το Χριστό, άρνήσου το Βαγγέλιο και τότε θ' άρνήθω κι' εγώ κείνη τη μαυρομάτα.

2

Έσες, παιδιά, καλά παιδιά, καλά και διαλεγμένα, αν έσπε για τον τόπο μας, αν σάτε στο χωριό μας, ντυφέκι να μη οίσετε, τραγούδια να μην πείτε, κι' αν σάς ρωτήσει και κανείς να μην το μαρτυρήστε. Κι' αν σάς ρωτήσει ή μάνα μου, ή δόλια ή άδερφή μου, μην πείτε πώς έπέθανε έδώ στον

(έξω κόσμω, να ελπίτε πως παντρεύτηκα και (στην άλλη γυνίκα, πήρα την πέτρα πεθερά, τη μαύρη γης γυνίκα και τα κοντοκαράχα όλα γυνίκα) αβράξια.

3

—Πού πάει τ' άγαπημένο μου (τόρα το βράδυ-βράδυ;
—Στη βρύση πάω γιά κρύο νερό, (στο ποτάμι γιά πλύμα.

—Σαν πιά, 'Ελένη, γιά νερό, (στον ποταμό γιά πλύμα, άρε κι' έμ' τα ρούχα μου, πουλί (μου, να τα πλύνω.

Να μην τα πλύνω με νερό, ούτε (και μ' άλυσόδα παρά με μουσκούπινο που βάνεις (στα μαλλιά σου.

Να μην τ' άπόσσης σε δοντοί, ού (τε σε κυπαρίσσι παρά σε κυπαρίσσι στα κον- (τοκλανάρα της

να πέφτουν τ' άνθια άπάνω σου, (τά μήλα στην ποδιά σου.

το μοναδικό του δρόμου εκείνου).

Την άλλη μέρα ο πρόεδρος έστελε τον ιδιαίτερο γραμματέα του στο Δημαρχείο, γιά να ζητήσει να διορθωθούν αυτές ή έλλειψεις. 'Ο γραμματέας παρουσιάστηκε στο δημαρχο κι' άρχισε να του λέη:

—Κύριε δήμαρχε, με στέλνει ο κύριος πρόεδρος...

—Μπα! τον διέκοψε ο Καλλιφρονάς. 'Ωστε γνωρίζει ο κ. πρόεδρος, ότι υπάρχει και δήμαρχος;

—Μά... υποθέτω, άπάντησε έκπληκτος ο γραμματέας.

—Τότε λοιπόν πώς δεν τον προσκάλεσε εις την έσπερίδα του; Πηγαίνετε, σάς παρακαλώ, να τον έρωτήσετε επί του ζητήματος αυτού και όταν μου φέρετε την άπάντησιν, μου λέγετε συγχρόνως και τί επιθυμείτε.

—'Αντί άπάντησεως, ο Καλλιφρονάς έλάμβανε την άλλη μέρα πρόσκληση του προεδρείου σε νέα του έσπερίδα, όπου θα παρευρίσκετο και πάλι ή περιπόθητος Ρίτα Μπάσσο. Άμέσως τότε έκάλεσε τον άρμόδιο υπάλληλο της δημαρχίας και του είπε:

—Να πάνε να βάλουν άμέσως το νερό στην 'Αγγλική πρεσβεία... Και να προσθέσουν άλλο ένα φανάρι έξω απ' την πόρτα της!...

Κι' όταν ο υπάλληλος βγήκε απ' το γραφείο, ο κ. δήμαρχος πρόσθεσε μόνος του:

—Θά πληρώση μόν ο δήμος άλλον ένα φανόν, αλλά βεβαίως δεν θα τον κρατή ο δήμαρχος!...

Όταν έπ' τέλους ένεφανίσθη γιά πρώτη φορά στη νεοελληνική σκηνή θηλυκός ήθοιος, το κοινότορο-κον γεγονός άνηγγέθη απ' τον ντελάλη ως έξης:

—Άποψε στο έατρο τη γυνίκα θη την παλιν γυνίκα!... Ο ΑΚΡΟΑΤΗΣ

ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ 100ΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΤΑ ΓΕΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

'Η τάξις των τελευταίων χρόνων της ζωής του. Έργασία από τις πέντε το πρωί. 'Ο θάνατος των άγαπημένων του. Τα παιδιά των γυναικών που άγάπησε. Μικέβιτς και Γκαίτε. 'Η εμφάνισις του 'Ολυμπίου Διός. Το μέτωπο του ποιητού που άχτινοβόλει από μεγαλοπρέπεια. 'Η κηδεία του Γκαίτε, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

'Η ζωή του Γκαίτε, κατά τα τελευταία του χρόνια, ήταν κανονισμένη με εξαιρετική τάξη. Μολονότι είχε περάσει πιά τα όγδόντα του χρόνια, κάθε πρωί σηκώνόταν στις τέσσερες και μισή. Στις πέντε άκριβώς βρισκόταν μπρός στο γραφείο του και άρχιζε την εργασία του, σημειώνοντας προχείρως τις ιδέες που του είχαν έρθει τη νύχτα, κατά τα διαλείμματα του ύπνου του, ή και μέσα στον ύπνο του άκόμα.

Στις όχτώ προσκαλούσε έναν από τους τέσσερες γραμματέας του και του υπαγόρευε τον δεύτερο 'Φάουστ' ή τη συνέχεια του 'Εοιμείλ-μου Μάιστερ'.

Κατά τα χρόνια αυτά, ο Γκαίτε δεν έφυγε καθόλου από τη Βαυρία κι' οι περίπατοί του δεν έπεκτινόντουσαν πέρα απ' τα προάστεια της πόλεως. Δεν έσχηχε πιά στην Αύλη παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνη χαρά γι' αυτόν, και μοναδική άπασχόλησις, ήταν ή εργασία.

'Ο Γκαίτε, πριν πεθάνει σε ήλικία όγδόντα τριών χρόνων, είχε δει να πεθαίνουν όλοι οι άγαπημένοι του κι' άνάμεσα σ' αυτούς τον Σύνλε, τον πύο στενό του φίλο, τη σύζυγό του Χριστιάνα, τον γιό του, ο όποιος πέθανε στη Ρώμη το Νοέμβριο του 1830, και τον προστάτη του έκκλητορα της Βάδης Κάρολο-Αύγουστο.

Αντιθέτως, στο τέλος της ζωής του, είχε την εύτυχία να συναντήσει και να γνωρίση τα παιδιά μερικων γυναικών, τις όποιες είχε άγαπήσει στη νεότητά του: τον γιό της Λόττας Μπούφ, την όποια, ως γνωστόν, άπαθανάτισε, κάνοντάς την ήρωίδα του «Βερεθέρου», την κόρη της πολυαγαπημένης του Μπεττίας, την έγγονή μας άλλης φίλης του, της Αίλης, και τον γιό της Χριστιάνας Νεμαν, στην όποια, όταν ήταν 40 χρόνων, είχε άφιρώσει το περίφημο έλεγείο του «Ευφροσύνη».

Κατά το 1828, μετάδ των άλλων ενδόξων έπισκεπών που πηγαιναν στη Βαϊμάρη, μόνο και μόνο γιά να υποκλιθούν μπρός στον άνωκο ποιητή της, ήταν και ο μεγαλύτερος ποιητής της Πολωνίας 'Αδάμ Μικέβιτς. 'Ο φίλος του 'Οντρεκ, ο όποιος τον συνόδευε στο προσκήνιό του αυτό, γράφει τα έξης σχετικά με τη συνάντησή τους με τον Γκαίτε:

«Τον περιμέναμε επί ένα τέταρτο περίπου στο σαλόνι του σπιτιού του, σιγαλοκρυβεντιάζοντας. Κάθε τόσο ο Μικέβιτς με ρωτούσε αν ή καρδιά μου χτυπάει. Πράγματι δε ήμαστε και οι δυο σε μια τέτοια κατάσταση, σαν να περιμέναμε κάποια υπερφυσική εμφάνισι. Έξαφνα άκούσαμε βήματα σ' ένα διαμέρισμα κοντά μας. Τότε ο 'Αδάμ απήγγειλε μ' έπισημότητα ένα σίχιο του συμπατριώτου μας ποιητού Σίσκα που λέει:

«'Ακο ύ γ ο ν τ α ι ν ά φ τ α ν ο υ ν β ή μ α τ α θ ε ε ι κ ά...». Μά δεν είχε τελειώσει άκόμα, όταν ή πόρτα άνοιξε κι' ο ίδιος ο 'Ολύμπιος Ζεύς παρουσιάστηκε μπροστά μας. Ένοιωσα ρίνη γιά μου περνασθ' ολόκληρο το κορμί. Πραγματικά ο Γκαίτε έμοιαζε κακαπληγαικά με τον Δία: Είχε ψηλό άνάστημα, σιλουέττα κολλοσσού, βλέμμα επιβλητικό και μέτωπο Θεού... Ναι, προπάντων στο μέτωπο βρισκόταν αυτό που τον έκανε να μοιάζει με τον πατέρα των Θεών. Χωρίς να φορά διάδημα, άχτινοβόλους από μεγαλοπρέπεια.

'Ο Γκαίτε πέθανε στις 22 Μαρτίου 1832. Την ήμερα της κηδείας του ή καταιγίδες σημάγαν πένθιμα σ' όλη τη Γερμανία.

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Η ΔΥΟ ΑΡΤΕΜΙΔΕΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.

—Η 'Αλκυονίς, μία άγαστη χορική, παίρνει ένα πρωτό το δέτο παιδί της, τον δεκαοκταετή Γαβριήλ, και τον οδηγεί στην αθήνα των Τιμών του φεουδαρχικού πύργου των κομητών ντε Μονγκουέρ, ο οποίος δεκαπέντε χρόνια τώρα μένει χωρίς κύριο. Έκει τον βάσει να καθίσει σ' ένα θρόνο και του αποκαλύπτει ότι είναι γιος και κληρονόμος του τελευταίου κόμητος ντε Μονγκουέρ, ο οποίος έχει εξαφανιστεί μυστηριωδώς πρό δεκαεπταετίας, χωρίς ποτέ να εξακριβωθεί κανείς τι απέγινε, αν και όλοι απέδωσαν την εξαφάνισή του στους εχθρούς του. Γι' αυτό τον λόγο μάλιστα, η 'Αλκυονίς ανάρθε κρυφά τον γιο του, από φόβο μήπως θεί κ' αυτός την τύχη του πατέρα του. Ο Γαβριήλ άκούει την αποκάλυψη της πιστής γυναίκας κ' ετοιμάζεται να πάει στο Παρίσι για να βρει τους εχθρούς του πατέρα του και να τους εκδικηθεί. Έντοιασά του τρέχει στο σπίτι του 'Αγκερνάν, ο οποίος έχει υιοθετήσει τη μικρή του φίλη 'Αρτέμιδα για να της αναγγείλει τα ευχάρια νέα. Μα εκεί, η 'Αρτέμις, της οποίας κανείς ως τότε δεν ήξερε την καταγωγή, τον πληροφορεί ότι είχαν φτάσει μερικοί μεγάλοι άρχοντες εκ μέρους του πατέρα της και την πάντρεναν, χωρίς να θέλει κ' η ίδια, με τον δούκα ντε Κάστρο, μολοντί εκείνη ήταν ακόμα δώδεκα χρονών. Μετά την αποκάλυψη αυτή, ο Γαβριήλ συντηριμένος, έφυγε για το Παρίσι. Έκει, με το ψευδώνυμο υποκόμης ντε 'Εζμέ, κατοικούσε να κερδίσει την αγάπη και την έκκληση του δούκα ντε Γκιζ, μαζί με τον όποιον τον εαυτοβόλο, έπειτα από έξη χρόνια. 'Ιταλία, όπου ο Γκιζ έχει εκστρατεύσει προς κατάκτηση του βασιλείου της Νεαπόλεως. Έπειδή δέ τις ημέρες εκείνες έπρόκειτο να γίνουν στο Παρίσι οι γάμοι του διαδόχου Φραγκίσκου με τη Μαρία Στουάρτ, άνεμιά του Γκιζ, ο δούδ στέλνει το Γαβριήλ στην προετοιμασία με δώρα για τους νεονύμφους. Έντοιασά του η 'Αρτέμις, της οποίας ο σύζυγος δούδ ντε Κάστρο σκοτώθηκε στον πόλεμο, βρίσκεται στο παλάτι κοντά στον βασιλέα 'Ερρίκο Β', τον πατέρα της, και τη μητέρα της 'Αρτέμιδα ντε Πουατιέ, την ενοουμένη του βασιλέως.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

VI'.

ARTEMIS NTE ΚΑΣΤΡΟ

Η 'Αρτέμις ντε Κάστρο, την οποία συναντήσαμε στην αρχή της ιστορίας αυτής, κατοικούσε ανάμεσα, ήταν πενή δεκαοχτώ χρόνων. Η όμορφιά της βρισκόταν τώρα σ' όλη της την άνθιση. Είχε πρόσωπο γλυκύτατο, λεπτό, γεμάτο παρθενακή αγνότητα. Ως προς τον χαρακτήρα και το πνεύμα, είχε παρμαίνει η ίδια, όπως ήταν και κατά την έλογη του γάμου της με τον δούκα ντε Κάστρο. Μετά το θάνατο του συζύγου της στην πολιορκία του 'Εσντεν, ο βασιλεύς είχε στείλει τη μικρούλα χήρα να περάσει το πένθος της στο μοναστήρι των Θυγατέρων του Θεού στο Παρίσι. Έκει, η 'Αρτέμις είχε βρει τόσο αγάπη και στοργή, ώστε είχε ζητήσει από τον πατέρα της να μείνει μαζί με τις καλές μοναχές και τις συμπαθήτριές της ως δτου ενηλικιωθεί.

Ο 'Ερρίκος σεδάστηκε την επιθυμία της και μόνο όταν ο κοιντοστάυλος Μονμορανσύ εξήγησε το χέρι της για το γιο της Φραγκίσκο, την έπηρε κοντά τον από παλάτι.

Κατά τη διάρκεια του μηνός που βρισκόταν τώρα στην Αύλη, η 'Αρτέμις είχε προσελκύσει τη συμπάθεια και το θαυμασμό όλων. Ήταν μεγαλόκαρδη, γλυκιά κ' εξαίρετικά έντατη, χωρίς όμως να είναι καί ψευδοεμνότητα. Τον βασιλέα τον είχε κατακτήσει κυριολεκτικώς με τις χάρες της. Ο 'Ερρίκος έκανε ό,τι μπορούσε για να της φανείτα ευχάριστος και να τη διασκεδάσει.

Έκτός των άλλων, η 'Αρτέμις είχε το δικαίωμα να μπαίνει όπου ώρα ήθελε στα διαμερίσματά του, όπου ήταν πάντα καλωδεχτη.

—'Ε, λοιπόν! είπε ο 'Ερρίκος, σ' άκουω, μικρούλα μου. Έχω μισή ώρα στη διάθεσή σου. Θα ήθελα βέβαια να μείνω κοντά σου πολύ περισσότερο, γιατί η στιγμή που περνάω πλάι σου, είναι η ωραιότερη της ζωής μου.

—Μεγαλειότατε, είστε πολύ καλός, ψιθύρισε η 'Αρτέμις.

—Είμαι καλός, γλυκιά μου 'Αρτέμις, γιατί σ' αγαπώ πάρα πολύ. Και για να σου αποδείξω την αγάπη μου, είμαι πρόθυμος να

Ο 'Ιησούς εν μέσω των αρεχερέων και των ανθρώπων της Συναγωγής.

κάνω ό,τι κ' αν μου ζητήσης.

—'Ω, Μεγαλειότατε, με παραχαϊδεύετε....

—'Αλήθεια.... Σέχασα, 'Αρτέμις, να σου πω, ότι η καλή σου αδελφή Μόνικα, η οποία τόσο σ' αγαπούσε και σε περιποιήθηκε ως βρισκόσουν στο μοναστήρι, όνομασθηκε ήγουμένη της μονής του Σαιν Κεντέν. Αυτό το έκανε προς χάριν σου. Έπίσης ο καλός 'Αντοάς, ο άφοσιωμένος σου ήπηρετής στο Βιμουντιέ, θα έξη γιά σου τη ζωή μια καλή σύνταξη, αν το βασιλικό θησαυροφυλάκιο, λιπών μόνο τον ό θετός πατέρας σου 'Ανγκερνάν δεν βρισκείται πια στη ζωή. Θα τον ανταμειβουμε βασιλικά για τις τόσες φροντίδες που για σένα. Μα πέθανε τον περασμένο χρόνο, μου φαίνεται, και δεν άφησε καν υληρονόμους. Νά τώρα, 'Αρτέμις, ένα δικαίωμά μου διά του οποίου σου άπαιτώ τον τίτλο της δούκισσας 'Αρτουίνας. Μα ό! αυτά είν' έλάχιστα μπροστά στα όσα θα ήθελα να κάνω για σένα. Σε βλέπω όμως συχνά δνειροπτόλο και θλιμμένη. Πες μου λοιπόν, μικρούλα μου, τι έχεις, για να ιδώ αν μπορώ να σε παρηγορήσω. Δεν είσαι, αγαπημένη μου κόρη, εδύχιτισμένη;

—'Ω, Μεγαλειότατε, άπάντησε η 'Αρτέμις, πώς να μην είμαι εδύχιτισμένη, τη στιγμή που με περιβάλετε με τόση στοργή και με τόσες ελπίδες; Δεν ζητώ τίποτε άλλο, παρ' να εξευλαβηθή αυτή η ζωή μου κοντά σας, που είναι γεμάτη χαρά. 'Όσο ώρα κ' έμεινε κ' αν είναι το μέλλον μου, δεν θα το άλλαξα ποτέ μ' αυτή τη ζωή.

—'Αρτέμις, είπε σοβαρά ο 'Ερρίκος, ξέρεις ότι σ' έφερα αν το μοναστήρι για να σε παντρώσω με το Φραγκίσκο ντε Μονμορανσύ. Είν' ένα πρώτης τάξεως συνοικέσιο. Κι όμως εσύ, 'Αρτέμις, φανέσαι ν' άπογορεύεις αυτό το γάμο, ο οποίος, δεν σου το κρύβω, θα εξυπηρετούσε πολύ τα συμφέροντα του θρόνου. Πρέπει να σου πω, 'Αρτέμις, ότι αν η άραση της άρρασης σου αυτής, ή όποια τόσο με θλίβει.

—Δεν θα σας την αφήσω, πατέρα μου. Καί εν πρώτοις, είπε η 'Αρτέμις με κάποια σπουδαιότητα, με βέβαια τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ είναι παντρεμένος χωρά με τη δεσποινίδα 'Ιωάννα-Ανναστασία ντε Πιέν, μια αν τις γριές της τιμής της βασιλίσσης.

—Αυτό είναι αλήθεια, άπάντησε ο βασιλεύς. Μα ο γάμος αυτός, ο οποίος έγινε χωρά χωρίς τη συμπάθειά σου αυτής, ή όποια τόσο με θλίβει.

—Δεν θα σας την αφήσω, πατέρα μου. Καί εν πρώτοις, είπε η 'Αρτέμις με κάποια σπουδαιότητα, με βέβαια τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ είναι παντρεμένος χωρά με τη δεσποινίδα 'Ιωάννα-Ανναστασία ντε Πιέν, μια αν τις γριές της τιμής της βασιλίσσης.

—Αυτό είναι αλήθεια, άπάντησε ο βασιλεύς. Μα ο γάμος αυτός, ο οποίος έγινε χωρά χωρίς τη συμπάθειά σου αυτής, ή όποια τόσο με θλίβει.

—Δεν θα σας την αφήσω, πατέρα μου. Καί εν πρώτοις, είπε η 'Αρτέμις με κάποια σπουδαιότητα, με βέβαια τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ είναι παντρεμένος χωρά με τη δεσποινίδα 'Ιωάννα-Ανναστασία ντε Πιέν, μια αν τις γριές της τιμής της βασιλίσσης.

—Αυτό είναι αλήθεια, άπάντησε ο βασιλεύς. Μα ο γάμος αυτός, ο οποίος έγινε χωρά χωρίς τη συμπάθειά σου αυτής, ή όποια τόσο με θλίβει.

—Δεν θα σας την αφήσω, πατέρα μου. Καί εν πρώτοις, είπε η 'Αρτέμις με κάποια σπουδαιότητα, με βέβαια τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ είναι παντρεμένος χωρά με τη δεσποινίδα 'Ιωάννα-Ανναστασία ντε Πιέν, μια αν τις γριές της τιμής της βασιλίσσης.

—Αυτό είναι αλήθεια, άπάντησε ο βασιλεύς. Μα ο γάμος αυτός, ο οποίος έγινε χωρά χωρίς τη συμπάθειά σου αυτής, ή όποια τόσο με θλίβει.

—Δεν θα σας την αφήσω, πατέρα μου. Καί εν πρώτοις, είπε η 'Αρτέμις με κάποια σπουδαιότητα, με βέβαια τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ είναι παντρεμένος χωρά με τη δεσποινίδα 'Ιωάννα-Ανναστασία ντε Πιέν, μια αν τις γριές της τιμής της βασιλίσσης.

—Αυτό είναι αλήθεια, άπάντησε ο βασιλεύς. Μα ο γάμος αυτός, ο οποίος έγινε χωρά χωρίς τη συμπάθειά σου αυτής, ή όποια τόσο με θλίβει.

—Δεν θα σας την αφήσω, πατέρα μου. Καί εν πρώτοις, είπε η 'Αρτέμις με κάποια σπουδαιότητα, με βέβαια τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ είναι παντρεμένος χωρά με τη δεσποινίδα 'Ιωάννα-Ανναστασία ντε Πιέν, μια αν τις γριές της τιμής της βασιλίσσης.

—Αυτό είναι αλήθεια, άπάντησε ο βασιλεύς. Μα ο γάμος αυτός, ο οποίος έγινε χωρά χωρίς τη συμπάθειά σου αυτής, ή όποια τόσο με θλίβει.

—Δεν θα σας την αφήσω, πατέρα μου. Καί εν πρώτοις, είπε η 'Αρτέμις με κάποια σπουδαιότητα, με βέβαια τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ είναι παντρεμένος χωρά με τη δεσποινίδα 'Ιωάννα-Ανναστασία ντε Πιέν, μια αν τις γριές της τιμής της βασιλίσσης.

—Αυτό είναι αλήθεια, άπάντησε ο βασιλεύς. Μα ο γάμος αυτός, ο οποίος έγινε χωρά χωρίς τη συμπάθειά σου αυτής, ή όποια τόσο με θλίβει.

—Δεν θα σας την αφήσω, πατέρα μου. Καί εν πρώτοις, είπε η 'Αρτέμις με κάποια σπουδαιότητα, με βέβαια τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ είναι παντρεμένος χωρά με τη δεσποινίδα 'Ιωάννα-Ανναστασία ντε Πιέν, μια αν τις γριές της τιμής της βασιλίσσης.

—Αυτό είναι αλήθεια, άπάντησε ο βασιλεύς. Μα ο γάμος αυτός, ο οποίος έγινε χωρά χωρίς τη συμπάθειά σου αυτής, ή όποια τόσο με θλίβει.

—Δεν θα σας την αφήσω, πατέρα μου. Καί εν πρώτοις, είπε η 'Αρτέμις με κάποια σπουδαιότητα, με βέβαια τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ είναι παντρεμένος χωρά με τη δεσποινίδα 'Ιωάννα-Ανναστασία ντε Πιέν, μια αν τις γριές της τιμής της βασιλίσσης.

—Αυτό είναι αλήθεια, άπάντησε ο βασιλεύς. Μα ο γάμος αυτός, ο οποίος έγινε χωρά χωρίς τη συμπάθειά σου αυτής, ή όποια τόσο με θλίβει.

—Δεν θα σας την αφήσω, πατέρα μου. Καί εν πρώτοις, είπε η 'Αρτέμις με κάποια σπουδαιότητα, με βέβαια τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ είναι παντρεμένος χωρά με τη δεσποινίδα 'Ιωάννα-Ανναστασία ντε Πιέν, μια αν τις γριές της τιμής της βασιλίσσης.

αγάπη πραγματική και σοβαρή, ή πρώτη που χαράχτηκε μέσα στην καρδιά μου! Μπορεί να νιώσω κ' άλλες αγάπες στη ζωή μου, μα καμιά δεν θα σβύσει τον πρώτο μου αυτόν έρωτα. Και όμως άφησα τότε και με πάντρεναν με τον δούκα ντε Φαρνέζε. 'Αλλά τα έζη χαμένα και δεν ήξερα τί έκανα. Τώρα όμως που μεγάλωσα, καταλαβαίνω καλά ποιά προδοσία διέπραξα άπέναντα του Γαβριήλ. 'Ο φτωχός Γαβριήλ. Την ώρα που άπογοεύομαστε δεν έβλαψε, αλλά στα μάτια του ζωγραφίζονταν ένας άπέραντος πόνος. 'Ό! αυτά τα ξαναθυμώμαι διαρκώς τον καιρό που βρισκόμουν μέσα στο μοναστήρι. Άπό τότε που ήρθα εδώ, Μεγαλειότατε, άνάμεσα στους λαμπρούς εταίρους που σας περιστοιχίζουν, δεν είδα κανένα που να μπορεί να συγκριθεί με το Γαβριήλ. 'Ασφαλώς δέ ο Φραγκίσκος, ο γιος του άγερόχου κοιντοσταύλου, δεν θα με κάνει να λησμονήσω ποτέ τον γλυκό και περιφανεό σύντροφο της παιδικής ηλικίας μου. Γι' αυτό τώρα, όσο έσείς μ' άφίνεπε έλευσθη, Μεγαλειότατε, θα μείνω πιστή στο Γαβριήλ.

—Δεν τόν ξαναείδες, 'Αρτέμις, από τότε που έφυγες αν' το Βιμουντιέ;

—'Αλλόμονο! όχι, Μεγαλειότατε!

—Τούλάχιστον θα μάθαινες νέα του στο διάστημα αυτό....

—Δεν έχω μάθει άπολύτως τίποτε. Μονάχα δ 'Ανγκερνάν μου έπε από τον, ότι ο Γαβριήλ έφυγε αν' τον τόπο άμέσως μετά την άπογοήσή μου. Φεύγοντας, είπε στην 'Αλκυονίς, την παραπάνω του, ότι θα ξαναγύριση ένδοξος και τρεμερός κ' ότι δεν έπρεπε ν' άνησχη γ' αυτόν.

—'Η οικογένειά του δεν έμαθε ποτέ τίποτε γ' αυτόν; ρώτησε ο βασιλεύς.

—'Η οικογένειά του; έπαυσε η 'Αρτέμις. Δεν έξω να έλε άλλη οικογένεια, εκτός από την παραπάνω του 'Αλκυονίς. Ποτέ δεν είδα τους γονείς του όσας πήγαινε με τον 'Ανγκερνάν να τον έπισκεφθεί στο Μονμορανσύ.

—Στο Μονμορανσύ! φώναξε ο 'Ερρίκος Π', χλωμάζοντας ξαφνικά. 'Αρτέμις, 'Αρτέμις, δεν είνε βέβαια κανένας Μονμορανσύ.... Πες μου γρηγορά ότι δεν είνε Μονμορανσύ.

—'Ω! όχι, Μεγαλειότατε....

—Αν ήταν Μονμορανσύ, θα κατοικούσε χωρά άλλο στον πύργο των προγόνων του, ενώ ο Γαβριήλ καθόταν στο σπίτι της 'Αλκυονίς. Μα τί σας έκαναν, Μεγαλειότατε, οι κόμητες Μονμορανσύ, ώστε να παρ' έσας τόσο, άπογοεύοντας μόνο τ' όνομά του; Έλε εχθροί σας; Έχει κάποιο μίσος γ' αυτούς με τον μεγαλειότερο σεβασμό.

—'Α! αλήθεια! έκανε ο βασιλεύς μ' ένα περιφρονητικό γέλιο. Δεν μου έκαναν τίποτε, άπολύτως τίποτε. Τι μπορεί άλλωστε να κάνει ένας Μονμορανσύ σ' ένα βασιλέα; 'Αλλ' ός ξαναγράφουμε στο Γαβριήλ σου. Δεν έχει λοιπόν άλλο όνομα;

—Δεν έξω, Μεγαλειότατε. Ήταν ένας όρφανός και ποτέ μπροστά μου δεν είχαν μιλήσει για τον πατέρα του.

—Δεν έχεις λοιπόν, 'Αρτέμις, άλλον λόγο ν' άντιπαξής στο σχεδιασμένο συνοικέσιό σου με τον Φραγκίσκο Μονμορανσύ, εκτός αν' την παλιά αγάπη σου προς αυτόν το νέο;

—Αυτός ο λόγος μου φτάνει για την καρδιά μου, Μεγαλειότατε.

—Πολύ καλά, 'Αρτέμις. Δεν θα προσπαθούσα ίσως να σε μεταπείσω, αν ο φίλος σου βρισκόταν εδώ και μπορούσα να τον γνωρίσω και να τον εκτιμήσω, μολοντί η καταγωγή του μου φαίνεται πολύ άμφιβολή. Έξέ άλλου, παιδί μου, ποιος μου έγγινάται, ότι ο νέος αυτός δεν σ' έχει ξεχάσει έξη χρόνια τώρα; Πρώς μου έγγινάται, ότι δεν άγασται κάποια άλλη ίσως;

—Μεγαλειότατε, δεν ξέρω τον Γαβριήλ. Είπε μια καρδιά πηστή κ' άποκαμμένη. Θα πέθαινη ήφθυρίζοντα τ' όνομά μου.

—Έχεις δικαίω, 'Αρτέμις. 'Όποιος αγαπάει έόνα, δεν μπορεί να σ' βγάλει ποτέ αν' την καρδιά του. Μα, καθώς φαίνεται, ο φίλος σου έφυγε για τον πόλεμο. Πώς ξέρει, μπορεί να σκοτώθηκε. Σε τίποτα, κόρη μου, με τα λόγια μου. Έγινες κατάχρηση και δάκρυα καλούν αν' τα όφρα σου μάτια. Ναι, το βλέπω, πώς το αίσθημά σου είνε βαθιά ριζωμένο μέσα σου και μολοντί είμαι συντηριμένος ν' άμφιβάλλω προς τα μεγάλα πάθη, δεν θα σε βαστώ. 'Όσο, μικρούλα μου, ήνα παιδαγωγικό έρώτα, τοι οποίου το άναπαύσιμο δεν είνε πια, παρ' μια μακρινή άνάμνησις, με ριχνεις έμένα σε πολύ δύσκολη θέση. 'Ο κοιντοστάυλος

Ο διγών έλθτω προς με...

Και πηδώντας θάλαρα το κεφάλι της, έπρόθεσε:

—Και τώρα δεν έξω τί ποτέ να εύχεται να είχαμε και να θέλω, τον θάνατο ή τη ζωή του Γαβριήλ;

—Ο βασιλεύς άπέφυγε να της άπάντηση και της είπε:

—'Επείτα ή ώρα για να πάω στην εκκλησία για το γάμο. Λέξου το χέρι μου και σπινθήρισε με ως την μεγάλη γαλέρα. Θα σε ξαναδώ πό άπογοήσια στους άγώνες του κοιντοσταύλου, στους οποίους θα λάβω μέρος κ' εγώ κ' έτα θα σου δώθ ή εύχαρία να με χαλαρώσεις.

Ναι, είτε η 'Αρτέμις.

ΤΟ ΠΙΑΤΕΡ ΗΜΩΝ ΤΟΥ ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΥ

Το ίδιο άπόγευμα, την ώρα που άρχιζαν οι άγώνες στον έπιδόριο του Τουρνελ, στο άνάκτορο του Λούβρου, μέσα στο διαμέρισμα της 'Αρτέμιδος ντε Πουατιέ, ο κοιντοστάυλος Μονμορανσύ συννομίσσε μ' έναν από τους ήρωικούς προάγοντες του.

—Ο κατάσκοπος ήταν μετ'όσον άνασχημάτος και μελαγχολικός την όψη. Είχε μάτια και καυκά μαύρα, ίππη γαμψή, περνούσε ποταμίστικο και φάση έλαφρά κατακυρωτή. Έμοιαζε με τον πιο γρηγορότερο με το Μαρτέν Γκέρ, τον άποσιωμένο ήπηρετή του Γαβριήλ. 'Οποιος τού έδρασε μαζί, δεν θα πούς ξεχωρίσε τον έναν αν' τον άλλο. Είχαν τα ίδια χαρακτηριστικά, την ίδια ηλικία, το ίδιο άνάστημα.

—Λοιπόν, τί τον έκανε τον ταχυπόνο, μάστορ 'Αρνά; ρώτησε ο κοιντοστάυλος.

—Τόν σκότωσα, ήφθυλάτε. Ήταν άνάγκη. Τόν σκότωσα τη νύχτα σ'ό δάσος του Φοντανεμπλά κ' έτσι δ' άποδοσόν το φρόνο τον στους ληστές.

(Ακολουθεί)

Ναι, είτε η 'Αρτέμις.

ΤΟ ΠΙΑΤΕΡ ΗΜΩΝ ΤΟΥ ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΥ

Το ίδιο άπόγευμα, την ώρα που άρχιζαν οι άγώνες στον έπιδόριο του Τουρνελ, στο άνάκτορο του Λούβρου, μέσα στο διαμέρισμα της 'Αρτέμιδος ντε Πουατιέ, ο κοιντοστάυλος Μονμορανσύ συννομίσσε μ' έναν από τους ήρωικούς προάγοντες του.

—Ο κατάσκοπος ήταν μετ'όσον άνασχημάτος και μελαγχολικός την όψη. Είχε μάτια και καυκά μαύρα, ίππη γαμψή, περνούσε ποταμίστικο και φάση έλαφρά κατακυρωτή. Έμοιαζε με τον πιο γρηγορότερο με το Μαρτέν Γκέρ, τον άποσιωμένο ήπηρετή του Γαβριήλ. 'Οποιος τού έδρασε μαζί, δεν θα πούς ξεχωρίσε τον έναν αν' τον άλλο. Είχαν τα ίδια χαρακτηριστικά, την ίδια ηλικία, το ίδιο άνάστημα.

—Λοιπόν, τί τον έκανε τον ταχυπόνο, μάστορ 'Αρνά; ρώτησε ο κοιντοστάυλος.

—Τόν σκότωσα, ήφθυλάτε. Ήταν άνάγκη. Τόν σκότωσα τη νύχτα σ'ό δάσος του Φοντανεμπλά κ' έτσι δ' άποδοσόν το φρόνο τον στους ληστές.

(Ακολουθεί)

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΝΑ ΤΡΥΦΕΡΟ ΕΡΩΤΙΚΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

ΔΟΥ σήμερα ή συνέχεια τής περιήγησης άλληλογραφίας μεταξὺ τοῦ κολοσσού τής Γαλλικῆς διηγηματογραφίας Γκὺ ντέ Μωπασσάν καὶ τῆς Ρωσίδος καλλιτέχνης Μαρίας Μπασχίρτζεφ. Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ σχέση τῶν δύο ἐπιστολογράφων δὲν εἶχαν ἀκόμη προχωρήσει ἀρκετὰ, μ' ὅλο πὺ εἶχαν ἀλλάξει ἐντωμεταξὺ κάμποσα γράμματα, ἀτὰ ὅποια ἀφίγαν καὶ οἱ δύο τοὺς νὰ διαφαίνεται ἡ ἰδιότυπη κ' αἰνιγματική ψυχὴ τοῦς.

(Η ΜΠΑΣΧΙΡΤΣΕΦ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΩΠΑΣΣΑΝ.).

Φίλε κύριε,
Ἀφοῦ κατάλαβες τὴν πραγματικὴν ταυτότητά μου (ὁ Μωπασσάν τῆς εἶχε γράψει ὅτι φανταζόταν τὴν ἀγνωστὴ ἐπιστολογράφου τοῦ γιὰ κανέναν... δάσκαλο), φτάνει περὶ τὸ κρυφτοῦ ἀναμεταξὺ μας. Δὲν θὰ σοὺ κρύψω τίποτε στὸ ἐξής.

Ναί, κύριε, ἔχω τὴν τιμὴ νὰ εἶμαι ὁ δάσκαλος πὺ μαγεύατε καὶ θὰ σὰς τὸ ἀποδείξω μὲ δὲχτὼ σελίδες... ἡθικοῦ κηρύγματος. Ἐξυπνότερος ἀπ' ὅτι μὲ φαντάστηκες, ἀντὶ νὰ σοὺ φέρω τὰ χειρόγραφα μου νὰ τὰ κρινῇς, δεμένα μὲ σπάγγο, θὰ σοὺ τὰ σερβίρω σὲ μικρὲς δόσεις.

Αὐτὴ τὴν Ἀγία Ἐδδομάδα τῶν Παθῶν, κατάρθωσα νὰ βρῶ καιρὸ, κύριε, γιὰ νὰ ξαναδιαβάσω τὰ Ἀπαντὰ σου. Εἶσαι βέβαια μοναδικὸς καί, τώρα πὺν σὲ πέρασα ἀπ' τὴν ἀρχὴ μέχρι τοῦ τέλους καὶ διατηρῶ πρόσφατη τὴν ἐντύπωσή μου, νομίζω ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ γυρίσει τὰ μυαλά ὅχι μόνον τῶν παιδιῶν τοῦ Δυκεῖου μου, ἀλλὰ δόκλιχρον τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου.

Ἐγὼ πὺν δὲν εἶμαι σεμνότερος, ἐκπλήττομαι, κύριε, γιὰ τὴν υπερβολικὴ κλίσι τοῦ πνεύματός σας πρὸς τὸ αἶσθημα πὺν ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς τὸ ἀνομάζει ἔρωτα. Αὐτὸ θὰ σὰς γίνῃ σιγά-σιγά μονομανία καὶ θάταν ἀληθινὰ κῆμα γιὰ ἕναν ἄνθρωπο προικισμένον μὲ τόσο πλοῦσια χαρίσματα, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τῆς ὥριμης χωριάτικης ἱστορίας σας.

Ξέρω ὅτι ἔχετε ζήσει πάρα πολλὰ καὶ ἐγνοῦ τὸ αἶσθημα τῆς ἀηδίας, τῆς μελαγχολίας καὶ τῆς ἀπελπισίας πὺν ἐμπνέει ὅλα σας τὰ ἔργα καὶ πὺν σὰς κάνει νὰ φαίνεστε σὰν ἕνα ἀνώτερο πλάσμα πονεμένο. Αὐτὸ ὁμολογῶ ὅτι μὲ συγκινεῖ, ἀν καὶ βλέπω στὴν ὑπόθεσί σας ἀνακατωμένον λίγο... Φλωμετέρ.

Ἐν τέλει, εἰστε ἕνας θαυμασὸς φαρσέρ μὲ τοὺς εὐαίσθητους ἥρωας καὶ τοὺς αἰώνιους ἔρωτες τῶν διηγημάτων σας, μὲ τὰ ὅποια πιάνετε στὰ δίχτυα σας ὅλον τὸν κόσμον. Διαβάζοντας τὸ διηγημά σας «Περίπατος στὸ μύλο», μοῦ φάνηκε σὰν νῦναι νὰ σ' ἕνα λαμπρὸ δάσος πὺν μοσχοβολοῦσε κ' ἀντηχοῦσε ἀπ' τὰ τραγούδια τῶν πουλιῶν.

Μὰ εἶνε δυνατόν, ἀλήθεια, νὰ ἀποστρέψετε τὴ μουσικὴ; Ἀκόμα κ' ἂν σὰς τὴν ἐπαῖζαν ὑπέροχα; Ὅσο γιὰ τὰ σπῶς, ὅσο κ' ἂν ἔρχεστε πρῶτος στὸ τρέξιμο, δὲν θὰ ξεπερνάτε βέβαια τὰ... ἄλλα. Καὶ ὅσο εὐγενικό κ' ἂν εἶνε αὐτὸ τὸ τετράποδο, ἐξακολουθεῖ νάσαι πάντοτε ζῶο, ἀγαπητὸν μου κύριε.

Σὰς ἀρέσουν, λέει, τὰ φαγητὰ καὶ ἡ γυναικί! Προσέξτε ὅμως, νέε μου φίλε! Ὑπὸ τὴν ἰδιότητά μου τοῦ γηραιοῦ καθηγητοῦ, ἀδυνατῶ νὰ σὰς παρακολουθῶ στὸν ἐπικίνδυνον καθηφορὸ πὺν πῆρατε.

Ὁ Μιλλὲ εἶνε καλὸς ζωγράφος, ἀλλὰ μιλάτε γι' αὐτὸν ὅπως οἱ ἐμποροὶ γιὰ τὸν Παράλο...

Ποιᾷς ἀκριβῶς ἡλικίας εἰστε; Καὶ προτιμᾶτε σ' ἀλήθεια τῆς ὁμορφῆς γυναικίς ἀπ' τὴν τέχνη; Ἡ κοροϊδεύετε μαζί μου;

Συγχωρήστε με γιὰ τὴν ἀδυνατησία τῶν χειρογράφων μου καὶ μὴ μ' ἀφήστε χωρὶς ἀπάντησι. Καὶ τώρα, ὦ φοβερὸ φαγὰ τῶν...

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζαχαρίας.

γυναικῶν, σὰς εὐχομαι ὅτι ποθεῖτε καὶ διατελῶ μὲ πολλὴ τρέφι. Ἐδρεϊθέτατος δόλος σας ΣΑΒΑΝΤΙΝ ΙΩΣΗΦ.

(ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΩΠΑΣΣΑΝ ΣΤΟ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΜΠΑΣΧΙΡΤΣΕΦ.).

Ἀγαπητέ μου Ἰωσήφ,

Τὸ συμπέρασμα τῆς ἐπιστολῆς σου εἶνε: ἀφοῦ δὲν σε γνωρίζω καὶ δὲν μὲ γνωρίζεις, ἄς μιλοῦμε εἰλικρινά, δηλαδὴ σὰν δύο ἄνθρωποι φυσικοί.

Σύμφωνοι, ἔ; Ὁ ἀρχισὺ μάλιστα νὰ σοὺ μιλῶ στὸν ἐνικό, κ' ἂν δὲν σοὺ ἀρέσει, σωμαίνω γιὰ πάντα. Γράψε τότε στὸν γηραιὸ Βίκτωρα Οὐγκώ, ὁ ὁποῖος θὰ σὲ ἀποκαλέσῃ «προσηφίλ» τοῦ ποιητῆ!

Ξέρεις ὅτι μοῦ γράφεις πράγματα κάπως ἀνάτομα γιὰ ἕνα δάσκαλο ἀδῶν παιδιῶν; Δὲν εἶσαι λοιπὸν σεμνότερος οὐτὲ σ' ὅτι διαβάσεις, οὐτὲ σ' ὅτι λές, οὐτὲ σ' ὅτι γράφεις, οὐτὲ σ' ὅτι κινεῖς. Καὶ τὸ ὑποψιαζόμενον, ξέρεις, κάτι τέτοιο.

Καὶ μὲν Ἰωσήφ! Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος στὸν κόσμον πὺν νῆρ βαρεθεῖ τὰ πάντα ὅσο ἐγώ. Γιὰ μένα, τίποτε δὲν ἀξίζει τὸν κόπο μιάς προσπάθειας καὶ τὴν κόυρσι μιάς κινήσεως. Βαρύνωμαι χωρὶς διακοπὴ, χωρὶς ἐλπίδα, γιὰτὶ τίποτε δὲν ἐπιθυμῶ, τίποτε δὲν περιμένω.

Καὶ ἐπειδὴ βαρεθῆκα καὶ σὲ νὰ ἀκόμα, σὲ εἰδοποιῶ πὺς αὐτὸ εἶνε τὸ τελευταῖο μου γράμμα.

Γιὰτὶ, παρακαλῶ, νὰ ἐξακολουθῶς νὰ σοὺ γράφω, ἀφοῦ οὐτε διασκεδάζω ἐπὶ τοῦ παρόντος, οὐτε περιμένω τίποτε ἐντὶ τοῦ μέλλοντος. Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ γνωρίσω δὲν ἔχω. Εἶμαι βέβαιος πὺς εἶσαι ἀσηχηματισμένης, ἀρκετὰ ἄλλως τε ἀντὶ τοῦ φά μου σοὺ ἐστειλά μέχρι τώρα. Καὶ ξέρεις ὅτι ἡ ἀξία τοῦς θὰ ἐνέρεται τοῦλάχιστο σὲ... ἕνα φράγγιο, κατεργασμένο μου!

Σὲ λίγο θὰ φύγω παλὶ ἀπὸ τὸ Παρίσι. Ἡ πρωτεύουσα εἶνε ὁ τόπος πὺν βαρύνωμαι περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, γιὰτὶ πὺν δὲν ἔχω τὴν εὐνύλα νάσαι μόνος μου.

Μὲ ρωτᾷς γιὰ τὴν ἡλικία μου. Εἶμαι ἀκριβῶς τρεῖς τριῶν χρόνων. Μήπως θὰ μὲ ζητήσης τώρα καὶ τὴν πρωτογραφία μου; Σὲ προειδοποιῶ ὅτι δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ σοὺ τὴν στείλω.

Ναί, ἀγαπῶ τῆς ὥριμης γυναικίς, ἀλλὰ εἶνε καὶ μέγας πὺν τῆς συχαιοῖμαι.

Χαίρε λοιπὸν, ἀγαπητὸν μου Ἰωσήφ! Ἡ γυναικίς σας ἐντέθηκε σύντομη. Ἰσως ἐστὶν ἐπὶ καλότερα καὶ γιὰ τοὺς δύο μας. Δώσε μου τώρα τὸ χεῖρ νὰ σοὺ τὸ σφιζῶ φιλικώτατα γιὰ τὸ τελευταῖα φορὰ.

ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ
Υ.Γ. Μπορεῖς νὰ παρήγῃς κ' κριεῖς πληροφορίες σὲ ὅποιον σε ρωτοῦν γιὰ μένα, γιὰτὶ περὶς στὸ ἰνκόμντό σου, ἐνὺ μὲ γνωρίζεις ὅσο κανένας ἄλλος. Ἀντίο, Ἰωσήφ!

(Η ΜΠΑΣΧΙΡΤΣΕΦ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΩΠΑΣΣΑΝ.).

Τὸ γράμμα σας μ' ἐπνίξε μὲ τὴν πολλὴν τοῦ μυστηρίου. Μὲ τὸ ὁραῖο τρόπο ξέρετε ν' ἀπαντᾶτε σὲ μιά γυναῖκα πὺν φάνηκε κάπως ἀσυλλόγιστη!

Βέβαια, φταίει ἴσως ὁ Ἰωσήφ καὶ εἶνε πὺν στενοχωρημένος γι' αὐτὸ. Ἀλλὰ ὅταν ἔγραψε, εἶχε τὸ κεφάλι τοῦ γεμάτο ἀπ' ἄλλες τῆς ἐλαφρότητες τῶν βιβλίων σας. Εἶνε ὁπόσο ἀσχηματισμένης, γιὰτὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀστεϊεύεται κανεὶς μὲ πρόσωπα, τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζει τοὺς ἀκριβῆς τρόπους. Ἀν τοῦλάχιστο τὸ γράμμα σας ἦταν κάπως ἐξυπνὸν!

Τώρα θὰ σὰς πῶ κ' ἐγὼ ἕνα πράγμα, τὸ ὁποῖο δὲν θὰ πιστέψετε ἴσως καὶ στὸ ὁποῖο δυστυχῶς μὲ προλάβατε. Λοιπὸν κ' ἐγὼ σὰς... ἐβαρέθηκα! Ὁ ἐθνοστιασμός μου ἔχει ψυχραίνει ἀπὸ τὸ πῆμτο κίολας γράμμα. Νάσαι ἄραγε ἀπὸ κόπο; Ποιὸς ξέρει! Κ' ἐμένα δὲν μοῦ ἀρέσει παρὰ ὅτι φεύγει ἀπὸ τὰ χεῖρα μου...

ΑΝΕΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΣΚΛΑΒΟΥ

Ὅταν οἱ Τοῦρκοι κατέλαβαν κατὰ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασι τὴ Χίο καὶ διέπραξαν τῆς τρομερῆς τῶν καταστροφῆς, μεταξὺ τῶν ἄλλων συνέλαβαν αἰχμάλωτο κ' ἕνα παρὶ ὀνομαζόμενο Τζανὶ Σκυλίτση. Τὸν νέο αὐτὸ τὸν πούλησαν μαζί μὲ ἄλλους συνομηλίκους τοῦ σ' ἕναν μπέτη τῆς Σμύρνης.

Μιά μέρα ὁ μικρὸς σκλάβος, πὺν ἦταν περὶ δεκατεσσάρων χρόνων, καθόταν μπρὸς στὴν κατοικία τοῦ ἀφέντη τοῦ καὶ διάβαζε ἕνα Συναξάρι, μὲ τὰ μάτια τοῦ πλημμυρισμένα ἀπὸ δάκρυα.

Γιὰ καλὴ τὸν τύχη ὅμως πέρασε ἀπὸ μπρὸς τοῦ αὐτῆς τῆς στιγμῆς ὁ πρόξενος τοῦ Βελγίου στὴ Σμύρνη καὶ ἐπειδὴ συγκινήθηκε ἀπὸ τὰ σιωπηλὰ κλάματα τοῦ μικροῦ, τὸν πλησίασε καὶ ζήτησε πληροφορίες γιὰ τὴν αἰτία τῆς θλίψεώς του.

Μόλις ὁ φιλόφρωνος ξένος ἔμαθε τὴν τραγικὴ ἱστορία τοῦ νεοφροῦ Χιώτη, πῆγε ἀμέσως στὸ μπέτη καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ παραχωρήσῃ ἀντὶ ὠριμένης ἀμοιβῆς τὸν μικρὸ αἰχμάλωτο.

Ὁ Τοῦρκος φάνηκε συγκαταβατικός καὶ προθυμοποιήθηκε ν' ἀποδώσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Τζανὶ, χωρὶς νὰ δεχτῇ κανένα χρηματικὸν ποσόν.

Μόλις ὁ Τζανὶς ἐλευθερώθηκε, ἔχοντας μερικὰ χρήματα πὺν τοῦ ἔδωσε ὁ σωτήρας του, ἄφησε τὴ Σμύρνη καὶ πῆγε στὸ Λιόρντο.

Ἐκεῖ μὲ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ καὶ τὴ δραστηριότητά τοῦ κέρδισε ἀρκετὰ χρήματα καὶ ἔθεσε τῆς πρῶτης βάσεις τῆς κολοσιαιας μετὰ ταῦτα περιοσιᾶς του.

Ἀργότερα ταξίδεψε στὴν Ἀγγλία καὶ ἀξήσσε σημαντικὰ τὴν περιοσιᾶν τοῦ, ἀναμειχθεὶς σὲ διάφορες ἐπιχειρήσεις ἐπιχειρήσεις. Τριάντα χρόνια, τέλος, μετὰ τὴν ἀπελευθερώσιν τοῦ, ἀποκαταστάθηκε ὀριστικὰ στὴν Κωνσταντινούπολι, ὅπου ἐδημιούργησε ἀμέσως φημὴ πλοισιωτᾶτον καὶ γενναῖο-τᾶτον ἀνθρώπου.

Μιά μέρα, ἐνὺ καθόταν στὸ μεγάλο καφενεῖο πὺν εἶχε στὸ Γαλατὰ, κουβεντιάζοντας μὲ τὸν ἐλκοσπετὴ γιὺ τοῦ Παυλὶ, εἶδε νὰ μπαίνει μέσα ἕνας γηραιὸς Τοῦρκος, ὁ ὁποῖος τὸν ἐπληρώσεως κατασυναγνημένος κ' ἄρχισε νὰ τὸν φιλεῖ καίοντας ἀπὸ χαρὰ.

Ὁ Τζανὶς Σκυλίτσης ἀναγνώρισε τότε μὲ καταπληξὴ στὸ πρόσωπό του τὸν παλιν μπέτη τῆς Σμύρνης καὶ, συναγνημένος ἐπίσης γιὰ τὸν ἀπρόσποτο ἐρχομὸ τοῦ πατρὸς τοῦ, ἄρχισε νὰ τὸν φιλεῖ κ' αὐτὸς, ἀποκαλώντας τὸν πατέρα του.

Ἐντὺ ἀπὸ τῆς πρῶτης διαχῶσε, ὁ Τζανὶς ρώτησε τὸν Τοῦρκο γιὰ τὴν κατὰστασιν τοῦ καὶ πληροφορήθηκε ὅτι εἶχε χάσει ὅλη τὴν περιοσιᾶν καὶ ὅτι, τώρα βρισκόταν σὲ μεγάλῃ φτώχειᾳ.

Μὴ σὲ νοιάζει, τοῦ ἀποκρίθηκε δακρυοσπῶς ὁ Τζανὶς. Ἀν ἐφτώχυνες ἐστὶν, ἔνινε ὅπως πλοῦσιος ὁ γιός σου...

Πιὸς γιός μου; ρώτησε ἐκπληκτός ὁ Τοῦρκος. Δὲν ἔχω κανένα γιό...

Ἐρεῖς ἐμένα! τοῦ φώναξε ὁ Τζανὶς.

Ἀπὸ κένη τὴν ἡμέρα ὁ Σκυλίτσης, θέλοντας ν' ἀνταμείψῃ τὸν γηραιὸ Τοῦρκο πὺν εἶχε ἀπελευθερώσει χωρὶς κανένα ἀπολύτως ἀντάλλαγμα, τοῦ ἔκοψε μνηστὴρ ἐπίδομα ἀπὸ 25 ὀθωμανικῆς λίρας.

Ὁ Τοῦρκος μπέτης, πὺν ἦταν τότε ἐδδομήντα χρόνων, μόλις βρῆκε τὴν ἀνέλπιστη αὐτὴ τύχη, παντοτεινῶς μιά γεαρή ὀθωμανίδα, τὴν ὁποία σύστησε στὸν πλοισιωτᾶτον ἐγνὺς τοῦ, γιὰ νὰ τὴν ἀναλάβῃ κ' αὐτὴν ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ μετὰ τὸν θάνατό του.

Ὁ Τοῦρκος πέθανε σὲ ἡλικία 90 χρόνων, μὰ ὁ καλὸκαρδὸς Σκυλίτσης συνέχισε τὴν παροχὴ τοῦ ἐπίδοματος στὴ χήρα του.

Μιά βραδεῖα ὁ γέρο-Σκυλίτσης κάλεσε τὸν γιὺν τοῦ τὸν Παυλὶ καὶ τοῦ εἶπε:

Δὲν ἴσθε ἀκόμη ἡ χανοῖμωσα νὰ πάρῃ τὸ μισθὸ τῆς, κ' αὐτὸ μὲ στενοχωρεῖ, γιὰτὶ πρέπει νὰ κλείσω τοὺς λογαριασμούς τοῦ μηνός... Δὲν νοιώθω καλά τὸν ἐαυτό μου. Μὲ παραφυλάει ὁ θάνατος.

Πραγματικῶς, τὴν αὐτὴν μέρα τὸ πρὸ ὁ γέρο-Σκυλίτσης πέθανε. Ὁ γιός τοῦ ὁπόσο καὶ κληρονόμος τοῦ ἐξακολούθησε νὰ παραχωρεῖ καὶ στὴ χήρα τοῦ πατρὸς τὸ μνηστὴρ ἐπίδομα πὺν ἔκοψε ὁ πατέρας τοῦ, ὡς τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου τῆς.

Μὰ τότε γιὰ ποῖο λόγο σὰς ἔγραφα; Νὰ τί συμβαίνει κάποτε σὲ μερικοὺς ἀνθρώπους. Συννοῦν ἕνα πρῶτὸ καὶ ἀνακαλύπτουν ὅτι, ἐνὺ εἶνε καμωμένοι ἀλλοιώτικα ἀπὸ τοὺς ἄλλους, περιστοιχίζονται ὁμοῦ ἀπὸ ἡλίθιους. Καὶ κλοῖνε τότε, κλαῖνε ἀπαρηγόρητα.

Καὶ συλλογίζονται: Ἀν ἐγγνώριζα ἕναν μεγάλο ἄνθρωπο, μιά μεγαλοψύχη, θάταν ὁραῖο πρᾶγμα. Καὶ ποιὸς τὸ ξέρει! Ἀν ἄρχιζα μαζί τοῦ ἀλληλογραφία, ἴσως ἀποχτοῦσα τὴ φιλία τοῦ μὲ ἀσυνήθιστον τρόπο...

Δυστυχῶς τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν συνέβη μὲ τὴν ἀλληλογραφία μας. Σὰς εἶχα διαλέξει μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἀργότερα θὰ αἰσθανόμενον γιὰ σὰς ἀπευρίστο θαυμασμό. Γιὰτὶ εἰστε ἀκόμη νέος σχετικῶς...

Σὰς ἔγραφα λοιπὸν μ' ἕναν ψυχρὸ ἐνθουσιασμό καὶ γι' αὐτὸ τελευτώνου με ψυχρὰ καὶ κάθε ἄλλο παρὰ ὑποχρεωτικὰ λόγια. Ἀλλ' ἀφοῦ καταλήξαμε νὰ λέμε ἀφοβὰ τῆς σκέψεως μας, μποροῦ νὰ προσθέτω ὅτι τὸ κακό σας γράμμα μ' ἔκανε νὰ περάσω μιά κακὴ μέρα, σὰν ἡ προσβολὴ ν' ἀναφερόταν σὲ μένα κ' ὅχι στὸν Ἰωσήφ.

Σὰς ἀποχαιρετῶ λοιπὸν μὲ χαρὰ. Ἀν φυλάτε ἀκόμη τὰ αὐτοῦ-γραφά μου, μοῦ τὰ ἐπιστρέψετε. Τὰ δικὰ σας τὰ πούλησα στὴν Ἀμερικὴ σὲ ἐξωφρενικὲς τιμές...

Ὁ... ἀπογοητευμένος ΙΩΣΗΦ

(Ο ΜΩΠΑΣΣΑΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΠΑΣΧΙΡΤΣΕΦ.).

Λοιπὸν σὰς προσέβαλα πολύ, κυρία... Μὴ μὲν τὸ ἀρνῆθῃτε.

Χαίρω πολύ γι' αὐτὸ καὶ σὰς ζητῶ ταπεινῶτα συγγνώμην. Δὲν ἔξερα ὅμως ποιὰ ἦσαστε. Εἶχατε ἀρχίσει μὲ γράμματα αἰσθηματικά, λυρικά, μὲ ὕφος κάπως ἐξημμένο. Καὶ γιὰ μιά στιγμὴ σὰς πέρασα γιὰ...

Τότε σὰς ἀπάντησα μὲ κάποιο σκεπτικισμό. Μὲ ξεπεράσατε ὅμως ἐδίε καὶ στὸ τελευταῖο σας γράμμα μοῦ λέγατε τὸσο περὶ ἡμέρα πράγματα, ὥστε δὲν μποροῦσα περὶ νὰ σχηματίσω μιά ἰδέα γιὰ σὰς. Κ' ἔλεγα: νὰ ναι ἡ γυναῖκα πὺν διασκεδάζει πίσω ἀπ' τὸ ἰνκόμντο, ἡ ἀπλὴς καμμία κατεργάρα τῆς ἀράδας;

Καὶ ἐπὶ τέλους, θέλησα νὰ μάθω. Ὅμοιοις ὅμως ὅτι κέντησα πὺν δυνάτῃ ἀπ' ὅσο ἔπρεπε καὶ σὰς ἐπληρώσα. Συγχωρεῖτε με, κυρία, καὶ μάθετε πὺς ἡ σκέψις ὅτι μιά γυναῖκα πὺν δὲν γνωρίζω πέρασε ἐξ αἰτίας μου μιά κακὴ μέρα, μὲ λύπησε φοβερά.

Καὶ τώρα πρέπει νὰ πιστέψετε, κυρία μου, ὅτι κατὰ βάθος δὲν εἶμαι οὐτε τόσο ἀπτόμοτος, οὐτε τόσο σκεπτικιστής, οὐτε τόσο ἀγενής ὅσο φάνηκα μαζί σας.

Τρέφο μονάχα, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, μεγάλη δυσπιστία πρὸς τὸ μυστήριο, τὸ ἀγνωστο καὶ τοὺς ἀγνώστους. Πὺς θέλετε νὰ μιλοῦ εἰλικρινῶς σὲ μιά κυρία Χ. πὺν μοῦ γράφει ἀνοητικῶς καὶ πὺν μπορεῖ νάσαι κανένας ἐχθρὸς μου ἡ καὶ κανένας περιέργος φαρσέρ;

Ὅταν ἔχω νὰ κάνω μὲ ἀνθρώπους πὺν κρύβονται, κρύβομαι κ' ἐγὼ κ' ἐστὶν εἰσαστε ἴσα κ' ἴσα. Μὲ τὴν τελευταία μου ὅμως πονηριά, ἀνακάλυψα μιά κρυφὴ γωνίτσα τῆς ψυχῆς σας. Καὶ πάλι σὰς ζητῶ συγγνώμην. Φιλῶ τὸ ἀγνωστο χεῖρ πὺν μοῦ γράφετε.

Τὰ γράμμάτῃ σας, κυρία μου, εἶνε στὴ διάθεσί σας. Ἀλλὰ δὲν θὰ τὰ ἐμπιστευθῶ παρὰ στὰ ἴδια σας τὰ χεῖρα. Καὶ εἶμαι προθυμὸς νὰ γυρίσω ἐπίτηδες στὸ Παρίσι ἀμέσως ἂν μὲ διατάξετε...

ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Η ΑΝΔΡΕΙΑ ΕΝΟΣ ΕΣΤΕΜΜΕΝΟΥ

Ὁ μέγας βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Κάρολος Ε', παρακολουθῶν κάποτε τὴν πολιορκία κάποιας πόλεως, εἶχε σταθερὸ σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπὸ μιά ἐχθρικὴ πυροβολοαρχία, στὸ μέρος πὺν σφύριζαν ἡ ἐχθρικῆς βόμβες. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ τότε τὸν ἰκέτευσαν νὰ ἀπομακρυνθῇ μήπως πάθει κανένα κακό.

— Ἀναφεράτε μου καὶ ἕνα μόνον βασιλεῖα πὺν νὰ σκοτώθηκε ἀπὸ βόμβες, ἀποκρίθηκε ὁ ἀνάρχης μονάρχης, χωρὶς νὰ μετακινήσῃ ἀπ' τὴ θέσι του, καὶ θὰ φύγω ἀμέσως ἀπὸ δο.

Η κυρία Ντ' Αέδρ,
ευνουμένη τ' οὐ
'Αντιβασιλέως, πρὸς
τοῦ δούκα ντὲ Ρισελιέ).

Ἀγαπημένε μου,
Χάρηκα ξεχωριστά
μὲν ἀντίκριστα τὴν
ἐπιγραφήν στὸ φάκελο
μὴς ἐπιστολῆς, πὺν
ἔλαβα σήμερον πρωῒ...
Γνώρισα τὸν γραφικὸν
σου χαρακτῆρα καὶ ἡ
καρδιά μου χτυποῦσε
γοργά ἀπ' τὴ χαρὰ τῆς...
Τὶ ἀπογοήτευσι δμως, φίλε μου, μόλις διάβασα τὴς λί-
γες γραμμὲς πούχε χαράξει τὸ χροσὸ σου χεράκι...

Μὰ γιατί εἶσαι τόσο σκληρός; Γιατί νὰ μὴ διαβάσω καὶ
γὰ μὴ φορὰ λίγα τρυφερά λόγια ἀγάπης, πὺν νὰ προέ-
χονται ἀπὸ σένα; Γιατί νὰ βγαίνει πάντα ἡ ἀσπλαγχνὴ εἰρω-
νία ἀπὸ κάθε λέξι, ἀπὸ κάθε φράσι θλον τὸν ἐπιστολὸν
ποὺ παίρνω ἀπὸ σένα;

Δὲν ἀφίνας εὐκαρία πὺν νὰ μὴ με εἰρωνεύεσαι... Μὲ
κοροϊδεῖς σὰν μικρὸ παιδί καὶ σὲ δ, τι πὺν θὰ βρῇς πάντα
τὸν ἀντίλογον! Μοῦ φαίνεται, ἀγαπημένε μου, ὅτι δὲν ἀεί-
ζω μὴ τέτοια ταυτική ἐκ μέρους σου... Δὲν ἔκανα τίποτα
πὺν νὰ σ' ἐξη πικραίνει ἢ νὰ σ' ἐξη θυμώσει...

Δὲν μπορῶ νὰ ἐξηγήσω πὺς ἀπορριπτοὺς προκάλεισιν τὴν
τόση ἀπέχθειά σου σὲ μένα... Γιατί με ἀποστρέφεται ἔτσι;
Γιατί;

Σταματῶ ὡς ἐδῶ μὲ μὴ θερμὴ παράκλησι: Νὰ μοῦ γράψης ἁ-
μέσως τί ἔχεις μὲς μου... Γιὰ πὺν λόγον τηρεῖς αὐτὴ τὴν ἐχθρὴν
στάσι ἀπέναντί μου... Περιμένο, φουρκισμένη, δυσχερομένη μὲς
σου, μὴ δὲν μπορῶ νὰ μὴ σὲ φίλησω γλυκά, μὲ πόνο, μὲ ἀσπαστὴ ἁ-
γάτη, παιδί μου χροσὸ.

Α.

(Ἡ ἴδια στὸν ἴδιο).

Ἀγαπητέ μου Δουξ,

Ἐλαβα σήμερον τὴν ἀπάντησιν σου στὸ χθεσινὸ γράμμα μου... Ἡ-
ταν γεμάτη αὐθάδεις, εἰρωνεῖες, κοροϊδίες καὶ τὰ διάφρα ἄλλα συ-
νηθισμένα σου... Ἐπ' πλέον δὲ ὁ φάκελλος εἶχε καὶ τὸ σῆμα σου ἀπ'
ἔξω, φαρδὸ-πλατὺ, εἰς τρόπον ὅστε ὅλοι πῆραν εἰδησι πὺς μὴ γρά-
φεις ἐστ...

Ἀκουσε, φίλε μου, νὰ σοῦ πῶ κάτι, πολλὸ σοβαρὸ καὶ ὀριστικὸ περὶ
αὐτῆς τῆς φορᾶς: Ἄν σ' ἔπιασε τώρα τελευταία ἡ μαγία νὰ με ἐκθέ-
της στὰ μάτια τοῦ κόσμου καὶ νὰ μὴν ἀφίνης περιστάσι πὺν νὰ μὴ με
χτυπᾷς κατὰσθη με τὰ μικρά σου λόγια, θάταν καλὰ νὰ σταματή-
σουμε ὡς ἐδῶ καὶ νὰ μείνουμε γιὰ τὸ
μέλλον διὰ καλοὶ φίλοι... Μὴ μοῦ
ἔξαναγράψης δὲ στὸ ἐξῆς καθόλου,
γιατί ἀσφαλῶς θὰ δυσχερομένημε
γιὰ καλὰ.

Τὶ τὰ θέλεις, φίλε μου... Μπορεῖ
κανένας νὰ μὴ χωνεῖ ἓνα πρόσωπον...
Φαντάζομαι δμως ὅτι ἂν ἔπαινε νὰ
τοῦ γράψῃ μὴ ἐπιστολή, θὰ ἐκπαρ-
ζόταν κάτω εὐπρεπέστερα καὶ σε-
νότερα ἀπ' ὅ, τι ἐκπαρζέσαι σὺ σὲ
τόσα γράμματά σου... Καὶ μάλιστα
χωρὶς νὰ σοῖχω κάνει τίποτα, πὺν νὰ
δικαιολογῇ τὸν θυμὸν σου... Πάντα
ἤμου γιὰ σένα ἡ ἀγαπημένη καὶ κα-
λὴ σύντροφος... Πάντα σὲ μένα ἐρ-
χόσουν νὰ πῇς τίς πικρὲς σου καὶ
τὴν ἀγανάκτησιν τὴν ἀνίσχυρὴν πὺν σ'
ἔπιασε γιὰ τὸν Δεῖνα ἢ τὸν Τάδε ὁ
πονεργὸ τοῦ 'Αντιβασιλέως, πὺν με
τίς πλάτες τοῦ παντοδύναμου κυρίου
τὸν σὲ κατέρεχαν... Τί ἦταν αὐτό,
Θεέ μου, πὺν μεσολάβησε μετὰ
μας καὶ σ' ἔκανε ν' ἀλλάξης τόσο ἁ-
πότομα κ' ἀπάντεχα; Δὲν ἔξω...

Προσέξτε μονάχα μὴ μετονοήσεις
γιατὶ με δυσχερομένης...

Α.

(Ἡ κ. Ντὲ Γκομπιγιάν πρὸς τὸν
στρατάρχη δούκα ντὲ Ρισελιέ).

Ἀγαπητέ μου Δουξ,

Ἀρχίζεις, μὴ τὴν ἀλήθεια, νὰ μοῦ
γίνεσαι ἀνυπόφορος με τίς ἀπιστίας
σου καὶ τὴν συστηματικὴν ἀπουσία σου
στὰ ραντεβού μας...

Τὰ συμφωνοῦμε καλὰ-καλὰ, ὀρί-
ζουμε τὴν ὥρα καὶ τὸν τόπο, πᾶω,
σὺν κοινῇ πὺν εἶμαι, πρώτῃ καὶ κα-
λύτερ' ἐκεῖ, περιμένο... περιμένο... Ὁ
τρομερὸς γῆς καὶ κατακτητὴς γυναικείων καρδιῶν στρατάρ-
χης δούξ ντὲ Ρισελιέ.

Σκόδω λοιπὸν με ἀγνοία ἀπάνω

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ

Η ΠΑΘΗΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ὡσὺν μετὰξὺ μας, ἂν ἐξακολουθήσεις τὴν ταυτική σου αὐτή...
Ἐχασες — κατὰ τὰ φαινόμενα — τὴ σειρὰ, ἀγαπητέ μου...
Δὲν μπορεῖς δηλαδὴ νὰ βρῇς σειρὰ μέσα σὲς ἀτελείωτες πε-
ριπέτιες, πούμπλεξες, ὅλα δὲ αὐτὰ: φιλενάδες, ραντεβού, ὡ-
ρα, τόπος, πάρος-δῶσε μὲ τὴ μὴ καὶ μὲ τὴν ἄλλη, γίναν σά-
τα στὸ μυαλό σου καὶ ἔχασες κυριολεκτικῶς τὸν μυαλό σου, παμφύλατε...

Δὲν ἔξω πὺς ἄλλες μπορεῖ νὰ σὲ περιμέναν καὶ νὰ σὲ
περιμένουν τὴν ἴδια ὥρα μὲ μένα... Μὰ ἐγὼ δὲν ἔχω καμιά
διάθεσι περὶ νὰ καταντήσω νευροπαθὸς σου, γιὰ νὰ με στεί-
νης πότε δῶ καὶ πότε κεί νὰ περιμένω στὰ χαμένα... Καὶ καὶ
πὺν με τῶν ἐμένα τὰ φειδία καὶ φουζῶ ἀπὸ λύσσα καὶ πεί-
σμα, μπορῶται σωστὴ τρέλλα μὲς σκεφῶ ὅτι τὴν ἴδια ὥρα
ἐσὺ, γυρμένος σ' ἄλλῃ ἀγκυλιά, δέχεσαι ἔξωνοιος τὰ φει-
διά τῆς...

Καὶ ὅχι μονάχα τὴν ὥρα ἐκείνη, μὰ καὶ τώρα ἀκόμα πὺν σοῦ γρά-
φω, εἶμαι ἱκανὴ νὰ σὲ σκόσω ἂν σ' εἶχα μπροστά μου...

Λοιπὸν, ἀγαπημένε μου (ἐπαναστατῇ ἡ ψυχὴ μου στὰν σοῦ δι-
τὸν τίτλο αὐτό, μὰ τὰ χεῖλιά μου, ἀδελά μου, τὸν κοινοποιῶν), δι-
λείωσαν μετὰξὺ μας τὰ φέμματα... Δὲν ἀντέγω περὶ στὸ παραγμὸ
τῆς περιφρονήμενης ἀγάπης μου καὶ τῆς λαχτάρας μου, γιὰ σένα...
Ἄν δὲν μ' ἀγαπᾷς, νὰ μοῦ τὸ γράψῃς καθαρά γιὰ νὰ τὸ πάω ἀπὸ
σφασι... Ἄν ὅμως μετανιώσεις καὶ ἐξακολουθεῖς νὰ μ' ἀγαπᾷς, τότε
στεῖλε μου αὐριο βράδυ, στὰς 5, τὴν ἀμαξά σου νὰ με παρῇ... Νὰ
παραγγεῖλῃς δμως στὸν ἀμαξά σου νὰ μὴ ἀπ' τὴν αὐτοῦρα τὸν
μαγειρεῖον...

Περιμένο

Γ.

(Ἀπάντησι τοῦ Ρισελιέ στὴν παραπάνω ἐπιστολή).

Κυρία,

Σὰς συμβουλεύω ἐξ ὅλης ψυχῆς νὰ παραμένετε διαρκῶς εἰς τὰ μα-
γειρεία, περὶ τὸν ὁποῖον μοῦ γράφετε, ὅπως γοητεῖτε τοὺς παρα-
γείρους, διὰ τοὺς ὁποῖους καὶ ἐπλάσθητε...

Σὰς ἀφίνω ὕγειαν ὀριστικῶς, φίλα-
τόν μου τέκνον!

Στρατάρχης ΝΤΕ ΡΙΣΕΛΙΕ

(Ἡ κυρία Ντὲ λὰ Ποπελινιέρ πρὸς
τὸν δούκα ντὲ Ρισελιέ).

Ἀγαπημένε μου φίλε, διχὴ μου χαράδι.

Γιατὶ πάντα μοῦ γράφεις τόσο ψυ-
χρά; Γιατὶ στὰ γράμματά σου μένα
δὲν βρίσκω παρὰ μονάχα διω-
φράσεις ἀγάπης, ἔξωδες καὶ λογιόλογες;
Ὅλα τὰ ἄλλα εἶνε ὑποθέσεις, ρουφιέ-
τια, παζάρια, κτήματα, εἰσδημᾶτα,
καὶ μὲ μὴ λέξι ὅλα, ὅλα ἀνεξαρτάτως
ὅσα δὲν μ' ἐνδιαφέρουν, καὶ μονάχα
διὰ λόγια ἀγάπης θεωρεῖς κ' ἀληθινῶς;
δὲν βλέπω μέσα σὲς ἐπιστολὰς σου.

Εἶμαι δμως ἄδικη μαζὺ σου, ἀγαπη-
μένε μου... ἔξωδες καλὰ ὅτι μονάχα γιὰ
σένα ἀνατίνω, ὅτι εἶσαι ἡ καρδιά μου,
τὸ φῶς μου... Καὶ γι' αὐτό, χωρὶς νὰ
θέλω, πονῶ φριχτά κάθε φορὰ πὺν δὲν
σὲ βλέπω ἢ κάθε φορὰ πὺν δὲν ἔχω
νέα σου... Ἐχεις τόσες ὑποθέσεις στὸ
μυαλό σου, τὰ καθήκοντά σου εἶνε πολ-
λὰ καὶ σοβαρά καὶ δὲν σ' ἀφίνω...

Εἶμαι δμως ἄδικη μαζὺ σου, ἀγαπη-
μένε μου... ἔξωδες καλὰ ὅτι μονάχα γιὰ
σένα ἀνατίνω, ὅτι εἶσαι ἡ καρδιά μου,
τὸ φῶς μου... Καὶ γι' αὐτό, χωρὶς νὰ
θέλω, πονῶ φριχτά κάθε φορὰ πὺν δὲν
σὲ βλέπω ἢ κάθε φορὰ πὺν δὲν ἔχω
νέα σου... Ἐχεις τόσες ὑποθέσεις στὸ
μυαλό σου, τὰ καθήκοντά σου εἶνε πολ-
λὰ καὶ σοβαρά καὶ δὲν σ' ἀφίνω...

Εἶμαι δμως ἄδικη μαζὺ σου, ἀγαπη-
μένε μου... ἔξωδες καλὰ ὅτι μονάχα γιὰ
σένα ἀνατίνω, ὅτι εἶσαι ἡ καρδιά μου,
τὸ φῶς μου... Καὶ γι' αὐτό, χωρὶς νὰ
θέλω, πονῶ φριχτά κάθε φορὰ πὺν δὲν
σὲ βλέπω ἢ κάθε φορὰ πὺν δὲν ἔχω
νέα σου... Ἐχεις τόσες ὑποθέσεις στὸ
μυαλό σου, τὰ καθήκοντά σου εἶνε πολ-
λὰ καὶ σοβαρά καὶ δὲν σ' ἀφίνω...

Μὰ πάλι, στὰν ἡ λατρεία πὺν σοῦ ἔ-
χω, ἐξελλίξει περὶ ἰσχυρομένη, δὲν
μπορῶ νὰ κάνω ἄλλοιως, ἀγαπημένη
μου καρδοῦλα... Τότε μοῦ πταῖν ἔλα,
ὅλα, μὰ περισσότερο ἐσὺ, πὺν με τὴν
ἀπουσία σου προκαλεῖς τὴν ἀπελπισία
μου... Τὶ μοῦ μένει τότε, στὰν ἐσὺ μοῦ
λείπει; Τὰ γράμματά σου!

Σκόδω λοιπὸν με ἀγνοία ἀπάνω

Σκόδω λοιπὸν με ἀγνοία ἀπάνω

ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ

.....

ΜΙΑ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

.....

(Γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Βασιλέα! — Γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὴ Δημοκρατία!)

Ἐρνεστος καὶ ὁ Εὐγένιος ντὲ Σανζῦ, γό-
νοι μᾶς ἀπὸ τὴς ἀριστοκρατικώτερης οἰ-
γένειας τῆς Γαλλίας, ἔχον μεγαλόσωμα μα-
ζῦ, μὲ τοὺς ἰδίους πόθους καὶ τὰ ἴδια ὀνει-
ρα, καὶ ἀγαπώντουσαν κατὰ παραπάνω ἀπὸ
ἀδελφικά. Κατὰ τὴν ἐνηλικίωσιν τοὺς ὅμως
συνέθη νὰ ἐκταγῇ ἡ Γαλλικὴ Ἐπαναστά-
σις καὶ τότε οἱ διὸ ἀδελφοὶ θεώθησαν σ'
ἀντίθετα στρατόπεδα. Ὁ Ἐρνεστος, ὁ με-
γαλειώτερος, ἀγαποῦσε φανατικῶς τὸν βασι-
λέα, ἐνῶ ὁ Εὐγένιος, ὁ νεώτερος, εἶχε
παρθεῖ μὲ τὸ μέρος τῶν ἐπαναστατῶν.

Ὅταν ἐπεκράτησε ἡ ἐπαναστάσις καὶ
κηρύχθηκε ἡ δημοκρατία, ὁ πρεσβύτερος
ντὲ Σανζῦ, φεύγοντας τὸ μέρος τοῦ προ-
μεροῦ Ροβεσπιέρου καὶ τῶν ἀπαδῶν του, ἐγκατέλειπε τὴν περιουσία
τοῦ στὸ νεότερο ἀδελφὸν του καὶ ζήτησε ἀσυλὴ στὴ Βανδέα. Ἡ Βαν-
δέα, πότε ἐχρησίμευε ὡς καταφύγιον ὅλων τῶν μοναρχικῶν φρυγδιῶν.
Μετὰ τὸ θρίαμβο τῆς ἐπαναστάσεως, ὁ Εὐγένιος ντὲ Σανζῦ ἔκρινε
ἐκ παρουσίας τοῦ λαοῦ τὴς εἰκόνης τῶν βασιλέων καὶ τοὺς πύλους
εἰσέεισε πὺν φυλακίζονταν ἐπὶ αἰῶνα στὸ μέγαρον του, ντυθῆκε
τὴ στολή τοῦ ἐπαναστάτη καὶ ἀνεκατέστηρε τὰ παλαιὰ οἰκόμενα
τῶν ἐπικρατητῶν του μὲ τὴν ἀπλή ἐπιγραφὴ: «Πολίτης Σανζῦ».

Ἐπειδὴ δμως ἐντομετᾶν οἱ βασιλικοὶ, ὁ ἀρχομῶνος στὴ Βαν-
δέα, ἔχον κερδοῖς πολλὰς νίκας, ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινῆς Ἄ-
μνης πὺν ἤδρευε στὸ Παρίσι, ἀ-
ποφάσισε νὰ στείλῃ ἐναντίον του
τὸν γενναῖο στρατηγὸ Κλεβέρ, μὲ
τὴν ἐντολή νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσῃ.
Μετὰξὺ τῶν ἀνδρῶν πὺν ἀν-
ταρτήσαν τὸν Κλεβέρ στὴν ἐκ-
στρατεία πὺν αὐτὴ συμπεριλαμβά-
νταν καὶ ὁ Εὐγένιος ντὲ Σανζῦ.

Ἦταν νύχτα.
Τὰ στρατεύματα τοῦ Κλεβέρ
ἐπικρατῶν διαρκῶς πρὸς τὴ Βαν-
δέα, τὴ φαιλὰ αὐτὴ τὸν εἰνε-
πὺν πὺν ἔμεναν ποσὶ στὸ παλαιὸ
μοναρχικὸν πολιτεῖμα.

Προπὸ διατάξῃ τοὺς ἀνδρες
του νὰ στρατοπεδεύουν, ὁ στρα-
τηγὸς καίσε τὸν ἱπασπιστὴν του
καὶ πὺν εἶπε:

— Πόλιτα, εἰδοποίησε τοὺς
συμμαχάρχας νὰ φέρουν μπροστά
μου τὸν τοιμωρότερο ἀγγελιαφό-
ρο του, τὸν χροιάζομαι γιὰ ὁ-
ποῖα.

Πέρασε μισὴ ὥρα καὶ ὁ ἱπ-
ασπιστὴς τοῦ Κλεβέρ μῆτρε στὴ
σαγήν πὺν στρατηγὸν, συνοδευό-
μενος ἀπὸ ἓνα στρατιώτη.

— Πληρώσε, νεαρό μου, τοῦ
ἔσε ὁ Κλεβέρ, πὺς λέγεται;

— Σανζῦ.
— Ἄ, ἔχω ἀκούσει τ' ὄνομά
σου. Φιμύλεσαι γιὰ γενναῖο παλληκάρη κ' αὐτὸ μὲ ἱκανοποιεῖ, γιατί
ἔχω νὰ σοῦ ἐμπιστευθῇ μὴ σπουδαία ἀποστολή...

— Διατάξτε, στρατηγέ μου!
— Πρόκειται νὰ διαβιβάσης μερικὲς ἐγγράφους διαταγῆς μου στὸ
παῖμα τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ, πὺν σταθμεῖν ἀνατολικὰ τῆς
Βανδέας. Θὰ τὸ κατορθώσης;

— Μάλιστα.
— Αὐτοὶ οἱ διαβολοβασιλικοὶ θάχουν ἴσως ἐγκαταστήσει στὸ δρό-
μ' αὐτὰ, τὰ διαβάσω καὶ τὰ ξαναδιαβάσω ἀκόρταγα, μὰ πονθεῖν,
μέσα σὲς γραμμὲς τοὺς, δὲν βρίσκω τὰ λόγια πὺν ποθῶ... Ναι,
ψυχὴ μου, τὰ λόγια πὺν ποθῶ καὶ τὰ αἰσθήματα πὺν διφρεῖ ἡ ἀγάτῃ
πὺν δὲν φαίνονται πονθεῖν, μέσα σὲς γράμματά σου...

Ἐπρεπε νάνα γεμάτα με λόγια πὺν κάνουν εὐτυχισμένον καὶ κεί-
νον πὺν τὰ διαβάσει...

Δὲν σοῦ γράφω ἄλλα, γιατί φοβόμην μήπως σὲ θυμώσει, ἀγῶνι
μου γλυκό... Θὰ πραγματοποιῶ νάνα χρόνα ἀπ' τὴ ζωὴ μου κάθε
φορὰ πὺν τὸ ἀγαπημένον μου προσοπίσαι σου κοινοποιεῖ ἀπὸ θυμὸ
ἀπὸ λύπη...

Σὲ φίλῶ γλυκά λατρεία μου
Π.

μὴ κατασκόπους...

—Θὰ τοὺς ἀποφύγω!

—Μπράβο, γενναῖε μου. Τὸ ὕψος σου μοῦ ἀρέσει...

Ὅσοι ἀπὸ λίγα λεπτά, ὁ Εὐγένιος Σανζῦ καθάλλικε ἓνα γερὸ
ἄλλο καὶ ἀναχώρησε κατὰ δύναμιν πρὸς τὸ μέρος πὺν τοῦ ἔχον ὑπο-
δεῖσαι. Ἐπρεπε ἔτσι περὶ τοῦ μᾶλλον ὁδοῦ.

Ἐξάρνα ἓνας ἄλλος ἔρωτος φάνηκε στὸ στέρημῳ τοῦ δρομίου.

Στάθηκε ἀντίκρυ στὸν Εὐγένιον καὶ φώναξε:

— Τίς εἰ; Λέγε τὸ σύνθημα, ἄλλοιως πυροβολῶ!

Ἡ φωνὴ του, ἔξω κ' ἐπικρατικῇ, ἔκανε ὥστε τὴν καρδιά του

Εὐγένιον νὰ σκαρτῇ. Κέντησε ἔξωκα τὸ ἄλλογ του καὶ πλησίασε

τὸν ὑπὲρ:

— Ἐρνεστέ! φώναξε πότε μὲ φωνὴ πνευμένη.

— Εὐγένιε! ἀπάντησε συγκινημένος κ' ὁ ἀγνωστος.

Οἱ διὸ ἀδελφοὶ ντὲ Σανζῦ ἔχον ἀναγνωρίσει ὁ ἓνας τὸν ἄλλο κ'

ἀγαλλιάστηκαν, κλαίγοντας σὰν μικρὰ παιδιὰ.

Ἐξάρνα, μέσα σὲν παραφύσσον ἐναγκαλισμὸ τοὺς, τὸ ἐγγράφο

πὺν ἔκρινε ὁ Εὐγένιος στὸ στήθος του, ἔκρινε ἓνα ἑλαφρὸ τριέμιο.

Οἱ διὸ ἀδελφοὶ τινάζονταν τότε ἀπότομα, σὰν νὰ ζυγνοῦσαν ἀπὸ

κάποιον ὀνειρο καὶ τραβήχτηκαν μακριὰ ὁ ἓνας ἀπ' τὸν ἄλλο.

Πρώτος διέλυσε τὴν σιωπὴ ὁ πρεσβύτερος Σανζῦ, λέγοντας:

— Εὐγένιε, δός μου αὐτὸ τὸ ἐγγράφο, πὺν βαστάς στὸ στήθος σου!

— Ἐρνεστέ, αὐτὸ πὺν μοῦ ζητᾷς εἶνε ἄπαι! φώναξε ὁ Εὐγένιος.

Νέα σιωπὴ ἀκολούθησε. Σὲ μὴ σιγῇ ὁ Ἐρνεστος προχώρησε

κατὰ δύναμιν καὶ ἀγγίζει τὸν ἀ-
δελφὸν του σὲν ὄμο.

— Εὐγένιε, ἀκουσέ με, τοῦ

εἶπε. Μαντεύω, ὅτι ἀπ' αὐτὸ τὸ

ἐγγράφο, πὺν κρύβεις τὸν κόρ-
φο σου, κρύβεται ἡ σωτηρία ὅ-
λων τῶν βασιλοφρόνων καὶ συ-
νεπὶς ὁλοκληρῶν τοῦ ἔθνους. Μὲ

γνωρίζεις καὶ σὲ γνωρίζω ἀρε-
τά. Οὐτε σὺ θὰ ὑποχωρήσης,

οὐτε ἐγὼ. Ἄν εἰσάγεις ἔξω, θὰ

ἀλλοιωθῇ τὴ διαφορά μας μὲ τὰ

ἄλλα. Τὸ ἴδιο λοιπὸν εἰς κρίνουμε

καὶ τώρα.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια,

ἀποσπαστικῶς κάμψαν βήματα

καὶ ἔφυγον τὸ περὶ τοῦ ἑνός.

Ἐνας

λίγως συνεκλόνισε τὸν Εὐγένιον.

Θεομὰ δάκρυα κινούσαν ἀπὸ μύ-
ρον τοῦ Ἐρνεστού.

Ἐτοιμος, Εὐγένιε! ῥώτη

σε με ἀπόκαθη φωνή.

— Ναι, Ἐρνεστέ!

— Γιὰ τὴν πατρίδα καὶ τὸν βα-
σιλέα, Εὐγένιε!

— Πὰ τὴν πατρίδα καὶ τὴν

δημοκρατία, Ἐρνεστέ!

Ἀπλὴ ἐκπνευστικὴ ἀκού

σησε...

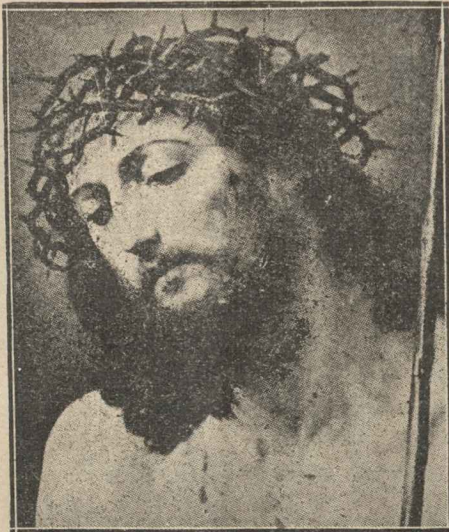
Μὰ ἡ σφαῖρα τοῦ Ἐρνεστού Σανζῦ δὲν ἀστόχησε τοῦ σκοποῦ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ο ΗΛΙΑΣ ΖΕΡΘΟΣ ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ. Η ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΤΥΠΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΤΑΝΗΣΟ ΚΙ' Η ΠΡΩΤΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΗΣ

ΙΑ τὸν Ἡλία Ζερθὸ Ἰακωβάτος πρέπει νὰ πῇ κανεὶς πάρα πολλά. Δὲν ἦταν μόνον ἓνας ὑπερ-ροχος χαρακτήρας, ἓνας ἀκατάβλητος παλαι-στής, ἓνας κοινωνικὸς μάρτυρας· δὲν ἦταν ἓνας ποιητικὸς συγγραφεὺς καὶ πολιτι-κός, ποὺ μὲ τὴν δράσιν του παρασκεύαζε καὶ κατώφθινε τὴν ἔννοιαν. Ὑπῆρξε συγχρόνως καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς πρῶτους δημιουργοὺς τῆς Ἑλ-λάδος καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς δυνατοτέρους δημο-σιογραφικοὺς καλλίμους τῆς ἐποχῆς του. Γεννήθηκε στὴ Σάμῃ τῆς Κεφαλληνίας, στὴν κοινότητα αὐτῆς τοῦ νεοελληνικοῦ φιλελευθερισμοῦ, τὰ 1814. Σπούδασε στὴν Ἱόνιον Ἀκαδημία νομικά. Ἀλλὰ κυρίως ὁ χαρακτήρας του διαμορφώθηκε στὴν Ἱταλία κατὰ τοὺς ταραχώδεις καὶ ἐπαναστατικοὺς ἐκείνους χρόνους ποὺ πνεύει ὁ πατριωτικὸς λόγος γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία της. Ἐλάβε μέρος σὲ πολλὰ κινήματα. Ἡ Πίζα κατ' ἀρχάς, ὕστερα ἡ Ρώμη καὶ τελευταίᾳ ἡ Νεάπολιν καὶ τὸ Παρίσι τὸν εἶδαν στοὺς δρόμους τοὺς ἐπαναστάτην. Τὸν γνώρισαν τὰ δόξαδόξα του, ποὺ δὲν τὸ πρόδωσε ποτέ. Στὰ 1840 γράφει στὴν πατρίδα του Κεφαλλονία γιὰ νὰ μεταδώσῃ καὶ σ' αὐτὴν τοὺς πρῶ-τους σπινθήρας τῶν κοινωνικῶν μεταμορφώσεων. Καταβάλλεται σὲ τὰς τάξεις τῶν ρεφορμιστῶν, ποὺ ζητοῦσαν στὴν ἀρχὴ συνταγματικὴς ἐλευθερίας καὶ ἀπώτερη ἐλευθερία τῆς ἑπτανησίου. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπῆρχε ἑλευθερία Ἑλλάδα. Ἀλλ' ἡ Ἀγγλικὴ προστασία, συντηρητικὴ καὶ ἀρι-στοκρατικὴ, ὑποκινουμένη καὶ ἀπὸ τοὺς ἐγγυρσίους ἀρχόντας, ποῦχαν πῆξει τὴν «Ἀγγλοῖον Κωμαρίλλα» ἀντιδρῶσα μὲ φανατισμὸν σὸ πρόγραμμα τῶν ρεφορμιστῶν καὶ τῶν φιλελευθέρων. Κάθε κίνημα καταβλήσαν ἢ μὲ τὸ κινεῖται ἢ μὲ φιλικὸν καὶ ἔξοριαν ἢ ἐξορία καὶ μὲ τὴν ἀγχόνην. Τὸ βλέμμα τῆς Ἀγγλικῆς διοικήσεως ἔπρεπε ἀμέσως πάνω στὸν νέο ρεφορμιστὴν, ποῦχετα ἀπὸ τὴν Ἱταλία καὶ τὴ Γαλλία καὶ ποὺ μὲ πάθος καταπερδοῦν ἐναντίον τῆς προστασίας καὶ τῶν ἐγγυρσίων ἀρ-χόντων τῆς Κωμαρίλλας. Δὲν εἶχε περάσει οὐτε ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀφίξιν του καὶ ὁ Ἰακωβάτος συν-ελήφθη καὶ ἐξορίστηκε στοὺς Ὀθωνοὺς ἐπὶ τέσ-σερες μῆνες. Ἐκεῖ ἔζησε μιὰ ζωὴ ἀπομονωμένη καὶ μαρτυρικὴ. Ἦταν ἡ πρώτη σκληρὴ πείρα, ποὺ λάβαινε τὸν Ἀγγλόν...

Ἰδε ὁ Ἄνθρωπος!
(Τὸ Γκοῦττο Ρένι)

Ἀλλ' ἡ πρώτη αὐτὴ καταδίωξις τοῦ Ζερθοῦ δὲν τοῦ κλόνησε τὴν πίστιν σὸ ἰδεώδες του. Δὲν τὸν γόντισε μισοστά στὴ βιαιότητα τῶν ἀγγλι-κῶν Ἀρχόν. Δὲν τοῦ κάμψε τὸν χαρακτήρα. Ἀπεναντίας μόλις γύρισε στὴν Κεφαλλονία τὰ 1841 ἐναντίον τῆς προστασίας καὶ τῶν ἐγγυρσίων ἀρχόντων, ποὺ ροφθοῦσαν τὸ αἷμα τοῦ λαοῦ, ποὺ κατεῖχαν διὰς τὴν θέσιν, ποὺ διεβάλλαν τοὺς φιλελευθέρους καὶ ἀντιδρῶσαν μὲ πάθος στὴν ἔννοιαν. «Ἐμπλεως» λέγει παλαιὸς συμ-μαρτυρὴς του—πατριωτικὸν φρονήματι μετ' ἀναγκαστικῆς ἔβλεπε τὰς παρανομίας τῆς ἐξουσίας, ἀδικούσης διὰ δολίου πολιτικῆς τὰ ἐθνικὰ δικαιώματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ ἐν ταῖς νήσοις ἀριστοκρατικὴ κλάσις διατηροῦσα προνομιοχίας Βενετικοῦ συστήματος, περιεφρόνει τὸν ἀτυχῆ χωρικόν. Ὁ Ἰα-κωβάτος ἀντίστη εἰς τὴν τακτικὴν αὐτήν. Ἐξήτει φιλελευθέρους θεσμούς, συνταγματικὰς ἐγγυρήσεις καὶ καταργεῖν τῆς δουλοπα-ροικίας. Καταχθόνιοι καὶ συντηρητικοὶ ἀπῆχθάνοντο αὐτόν.

Ἄν καὶ πολλὰς φορὰς οἱ Ἀγγλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ τὸν δελεάσουν μὲ θέσεις καὶ ἀξιώματα, ὁ Ζερθὸς ἀπέρριψε πάντοτε μὲ ἀγανάκτησιν κάθε προσφορά. Ἄν καὶ πτωχὸς καὶ οἰκογενειάρχης, οὔτε στιγμή λη-σμονῆσε τὸ καθῆκον του πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἔξακολουθεσε τὸν ἀγῶνα του γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ πολιτικοῦ του προγράμμα-τος. Ἐλευθερία, δημοκρατικὸν θεσμοὶ καὶ ἔννοια ἀπετέλεσαν τὸ δόγμα ποὺ ὅλην τὴν ζωὴν τοῦ ἐνέπνευε. Διὰ μυστικῶν προκηρύξεων καὶ ἐνε-ργειῶν, δι' ἄλλων κεκαλυμμένων πράξεων μυστὸς δόους μοιροῦσε σὲς ἀρχὰς του, γιὰ τὴν ἐλευθεροτυπία δὲν εἶχε ἰδοῖν τὴν ἑπτανησὸν καὶ μὲχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης—1848—ἡ Κεφαλλονία δὲν εἶχε ἀκούῃ τυ-πογραφεῖο. Πολλοὶ πίστευαν μὲ φανατισμὸν σὸν Ἰακωβάτο. Ἐνέπνευε καὶ φανταίεζε δόους τὸν γνώριζαν. Ἰδίως οἱ χωρικοί, ἡ μεσαία τάξις καὶ ὁ λαὸς τὸν εἶχαν σὰν ἰδάλμα. Γύρω του συγκεντρώθηκαν ὅλα τὰ τιμὰ στοιχεῖα, πλείστοι ὑπέροχοι χαρακτήρες, οἱ πρῶτοι ἑλληνεὶς δημοκράτες, ἐπιστήμονες καὶ πολιτικοί, ποὺ σχημάτισαν τὸν ΠΡΩΤΟ ΠΥΡΗΝΑ τῆς δημοκρατικῆς ἰδέας στὴν ἑπτανησὸν καὶ στὴν Ἑλλά-δα. Ὁ Ἰωσήφ Μοιραφότος, ὁ κατὰ τὴν ἐκδοτικὴν τῆς πρώτης ἀρχαι-κῆς ἐφημερίδας μὲ τὸν τίτλον ὁ ΧΩΡΙΚΟΣ, ὁ Καραῖος, ὁ Γεωργί-μος Λυβαδάς, ὁ Γεώργιος Ἰακωβάτος, ὁ Δομενεγιάνης καὶ πολλοὶ ἄλ-λοι συγκροτήσαν τὴν πρώτην ἐκδοτικὴν ἑπτανησίου. Ἡ ἀρῆσιν τὸν ἑπτανη-σίαν εἶχε πλέον ἀρτίστη.

Ἀλλ' ἐνὸς ἡ ὁρᾶσι τῆς ομάδας αὐτῆς ἐνεργοὺς μυστικῶς, αἰφνί-

δια τὸ Μάιο τοῦ 1848 ἡ ἀγγλικὴ προστασία δίνει τὴν ἐλευθεροτυπία στὴν ἑπτανησὸν. Ἡ γενναιοδορία αὐτῆς ἀφελόταν σὲ πολλὰ γεγονό-τα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Τὸ πνεῦμα τῶν χρόνων ἐκείνων ἦταν γεν-νικὸς φιλελευθερὸς καὶ ἀναρχικὸς. Πλείστοις ἐπαναστάσεις εἶχαν ἐκεί-σει στὴ Γερμανία, στὴ Γαλλία, στὴν Ἱταλία καὶ σὸν Καναδᾷ. Πο-λοὶ θρόνοι εἶχαν γκρεμισθεῖ. Ἡ Ἀγγλία γιὰ νὰ προλάβῃ ταραχὰς στὴν ἑπτανησὸν τῆς ἔδωσε τὴν ἐλευθεροτυπία. Καὶ σ' αὐτὸ συνέ-λεσε κυρίως ὁ τότε φιλελευθερὸς ἀριστοτῆς Ζεῖτων, ποὺ διὰ δια-μάτων εἶχε παρασκευάσει καταλλήλως τὸ ἔδαφος καὶ εἶχε παραστήσει στὴν Ἀγγλία, «πῶς λαὸς εὐφρύνῃ καὶ πολιτισμένους, λαὸς τόσο γε-μοταγῆς, ὅπως ὁ ἑπτανησιακός, ἀξίζει τοῦλάχιστον τὸ ὅμοιο τῆς ἐλευθεροτυπίας».

Ἡ Κωμαρίλλα τῶν ἀρχόντων ἀντέδρασε. Ἀλλ' ὁ Ζεῖτων ἐπέμ-νε καὶ ἐπὶ τὴν ἐλευθεροτυπία δόθηκε. Εὐθὺς ἀμέσως ὅλα τὰ φιλελ-θερα στοιχεῖα τῆς ἑπτανησίου κινήθηκαν, ὅπως δόξαζον. Στὴν Κέρ-κυρα ὁ Ζωμπελῆς καὶ ὁ Βασιλῆς Ἀρμένιος, στὴ Ζάκυνθο ὁ Λουδοῦφ, ὁ Καλλίνικος καὶ ἄλλοι καὶ στὴν Κεφαλλονία ὁ Μοιραφότος, ὁ Κε-ροῦσος καὶ ἰδίως ὁ Ἡλίας ὁ Ζερθὸς Ἰακωβάτος ἀποφασιστὴν τὴν ἐ-δοσαν διαφόρων ἐφημερίδων. Καὶ μόνον οἱ τίτλοι τῶν ἐφημερίδων αὐ-τῶν ἀρχόντων γιὰ νὰ δείξουν ἀπὸ ποῖες ἀρχὰς ἀναγορεύσαν οἱ συντάκ-ται. «Ἀναγέννησις», «Ῥεφορμιστής», «Φιλελευθερός», «Χωρικός», «Ἐνωσις» καὶ ἄλλοι βροντόχοι τίτλοι ἀναφέρονται στὴν ἱστορίαν τοῦ ἑπτανησίου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὡς ἦταν ἐπόμενο, ἡ πρώτη τελεία ἐφη-μερίδα ποῦδε τὸ φῶς ἦταν τοῦ Ἰακωβάτου. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπῆρχε ἀ-κόμη τυπογραφεῖο στὴν Κεφαλλονία, ὁ Ζερθὸς πῆγε τὴν Κέρκυραν μόνον καὶ μόνο γιὰ νὰ τυπώσῃ τὴν σχετικὴν προκήρυξιν. Ἦταν γε-νημένος δημοσιογράφος, καὶ στὴν Ἱταλία, ὡς φοιτητῆς, ἐχηρμάτισε συντάκτης διαφόρων ἀναρχικῶν φύλλον. Τὰ νεανικά του χρόνια ἐν-νάχονταν πάλιν σὲ τὴν μνήμην του. Κι' ἡ ἀγγλικὴ προστασία τοῦ δείχνει πῶς ὁ παλαιὸς ἐπαναστάτης ἐξω-λουθοῦσε νὰ πιστεῖται σὸ ἰδεώδες του:

ΕΠΤΑΝΗΣΙΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Ἡ ἰδέα, ἥτις μᾶς ἐνδιαφέρει τὰ μέγιστα πρὸς τὸ παρόν, εἶνε νὰ πεισθῶν καὶ ἔξορῃ καὶ ἑπτανησίου, οἷτινες τοσούτον χρόνον ἦσαν ἐπιδεχόμενοι τοῦ φυσικοῦ τοῦτου δικαιώματος, ὅτι ὁ ΤΥΠΟΣ καὶ ἡ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ τοῦ ΛΟ-ΓΟΥ εἶνε εἰς αὐτοὺς ἀναγκαῖον πρὸς τὴν ἐξέλιξιν αὐτῶν.

Ἡ κατάστασις εἰς τὴν ὁποίαν εὐρισκόμεθα ὡς πρὸς τὴν ὕλην καὶ δικαιοσύνην μᾶς ἀν-τιπρὸς καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τῶν ἐθνι-κῶν καὶ φυσικῶν δικαιωμάτων μᾶς ἔχει μὴν διὰ τὸν μέσον τούτων δύναται βαρύνειν νὰ βελτιωθῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ φθάσῃ ταχύτερον εἰς τὸν ὅποιον ἡ Θεία Πρόνοια προῦρσι σκοπὸν ὅ-λην τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν. Ἡ δύναμις καὶ τὸ μεγαλεῖον ὡς καὶ ἡ εὐδαιμονία καὶ μόνος ὁ πόλεμος τῶν μέχρη τοῦδε καὶ εἰσὶ ἀπονομι-κὸν δικαιωμάτων τῆς ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΤΑ-ΝΗΣΟΥ, ἐξαρτῶνται βέβαια ἀπὸ τὴν ἰσχύϊν τῆς ἀποκατάστασιν, ἀναπτυσσόμενῃ καὶ προ-φουρμῇ μὲ ἀρχὰς πάντῃ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ προσωπικὰς, κομματικὰς καὶ ξενικὰς ἐπιρροὰς καὶ βασιζόμεναι εἰς τὸ φυσικὸν καὶ ἐπικρατοῦν τῶν ΕΘΝΟΤΗΤΩΝ, θέτει καὶ ὡς θεμελίον παντὸς νομίμου κυβερνη-τικοῦ συστήματος τὴν ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ, ἐξαγομένη ἀπὸ τὴν ἰΣΟΤΗΤΑ τῶν δικαιωμάτων ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ΕΛΛΗ-ΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΟΤΗΣ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΑΙ ΙΔΕΑΙ καὶ ΕΣΩΤΕ-ΡΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ.

Ἐἶνε λοιπὸν αἱ ἀρχαὶ κατὰ τὰς ὁποίας θέλομεν βραδύει ἐν-χειροῦντες διὰ τὸ κοινὸν ὄφελος, τὸ ὑψηλὸν μὲν, ἀλλὰ συγχρόνως ἔργον τῆς εἰς Κεφαλλονίαν ἐκδόσεως ἐφημερίδος ὑπὸ τὸν ὄνομα ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ. Τρέφομεν δὲ χρηστάς ἐλπίδας, ὅτι οἱ ἀδελ-φοὶ μᾶς ἑπτανησίου καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες, συνασθάνονται ὡς καὶ ἡμεῖς τὰς ἐκ τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου πηραζούσας ὀφείλεις, θέλομεν εὐχαρίστως τὸ συνδράμει καὶ συντείνει εἰς τὴν διατηρή-σιν του.

Ἐν Κεφαλλονίᾳ 26 Δεκεμβρίου 1848.

ΗΛΙΑΣ ΖΕΡΘΟΣ ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ

Ἀλλ' ὁ Ἰακωβάτος μὴ ἀκούμενος στὴν ἀγγελία καὶ ἐπειδὴ τὸ πειστήριον ποῦχε παραγγεῖλει δὲν ἔρχεται, τίπως συγχρόνως καὶ ἐν-ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα φυλλάδια, ποὺ βγήκαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ ἔ-χαν σκοπὸν τὴν προαγάναν τῆς ἐλευθεροτυπίας. Τὸ φυλλάδιον ἔχει τὸν ἑξῆς τίτλον: «Ὁ Φιλελευθερός, ἡ διδασκαλία περὶ καλῆς ἡ κακῆς χρήσεως τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΤΥΠΙΑΣ εἰς τὴν ἑπτανησὸν». Κέρ-κυρα 1849. Ἐἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ σπανιότερα πολιτικὰ προσηγορευτικὰ ἐντυπα τῆς Κεραίας. Τὰ περισσότερα τῶν ἀντιτύπων του καταστρε-φσαν ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴν διοίκησιν ἢ ἐξαφανίστηκαν. Καὶ τοῦτο γιὰ τὸ Ἰακωβάτο, μέσα σὲς σελίδες τοῦ φυλλαδίου αὐτοῦ δὲν ἔβλεπε μόνον διὰ μακρῶν τὸ φιλελευθερὸν πρόγραμμά του, ἀλλὰ συγχρόνως δια-

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΚΑΡΜΕΝ ΣΥΛΒΑ

— Ἀληθινὸς καλλιτέχνης γίνεται ἐκεῖνος ποὺ χύνει τὸ αἷμα τῆς καρδίας του.

— Ἡ νῆστεια κάνει τοὺς ἀποστάλους. Τὰ καλὰ γεύματα κάνουν τοὺς διπλωμάτας.

— Ὁ Θεὸς συγχωρεῖ, ἡ φύσις θυμὸς ποτέ.

— Ὁ ἄνθρωπος ποτεὶ νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν τιμὴν του μὲ τὴ μάχην, ἡ γυναῖκα μὲ τὴν μητρότητα.

— Ἀκόμα καὶ ὅταν οἱ ναοὶ ὅλων τῶν θρησκειῶν ἐγκαταλειφθοῦν ἀπὸ τοὺς πιστοὺς των, θὰ μείνῃ ὡς τελευταῖο προσκύνημα τὸ κοιμη-τήριον.

— Ἡ μεγαλοφυΐα εἶνε σὰν τὸν ἥλιον· Δανεῖται καὶ αὐτὴ παντοῦ τὴς ἀπιδες τῆς.

— Ἐνε ἀνώφελο νὰ προσπαθῇ νὰ κάμῃς τὸν κόσμον νὰ καταλάβῃ τὴν γλῶσσαν του. Πρέπει πρῶτος ἐνὸς νὰ μάθῃς νὰ μιλάς τὴ γλῶσσαν τοῦ κόσμου.

— Ἡ πείρα εἶνε μιὰ ἀξιοθεσθεῖσθαι δέσποινα, μισρὸς στὴν ὁποία ὁ-λοὶ ἀποκλίνονται, χωρὶς νὰ φωτοῦν γιὰ τὸ ποῦν τοῦ παρελθόντος τῆς.

— Ὁ ἄνθρωπος ἐπερσπᾶται τὸν ἑαυτὸν του μὲ τὸ σταθί, ἡ γυναῖκα μὲ τὰ λόγια.

— Ποτέ δὲν βαρύνεται κανεὶς τὴν ζωὴν ἐνὸς τὸν ἑαυτὸν του μισρὸς νὰ τὸν βαρεθῇ.

— Ὁ Θεὸς σὸν μεγάλο ἔργον τῆς δημιουργίας ἔθηκε γιὰ στίλβον τὸν ἔ-ρωτα.

— Ἡ εὐτυχία μοιάζει μὲ τὴν ἡ-γῶν. Μὲς ἀποκινεῖται, ἀλλὰ δὲν μὲς πλησιάζει.

— Οἱ ἄνθρωποι μὲ τὸν ἐγωισμὸν τοὺς ἐθιμοποίησαν νόμους πολλοὺ ἀδότη-ρους γιὰ τὴν γυναῖκα. Δὲν καταλα-βαίνουν ὅμως πῶς ἐστὶ τὴν ἀνιψο-νοῦν σ' ἓνα ἐπίπεδο ἀνωτέρω ἀπὸ τὸ δικὸν τους.

— Οἱ ἄνθρωποι, ὅταν θέλουν νὰ βελτιώσουν πῶς καὶ ποῦ λέν εἶνε ἀληθινὸν, προθυμοποιούνται νὰ καλέ-σουν ὡς μάρτυρα τὸ Θεὸν. Κι' αὐτὸ τὸ κάνουν γιὰ τὴν ἑξορῇ πῶς ποτε δὲν τὰ παρονοιαστὴ νὰ τοὺς δια-φύγῃ.

— Ἡ ζωὴ εἶνε μιὰ τέχνη, τὴν ὁ-ποία δὲν μποροῦμε νὰ γνωρίσουμε κατὰ βάθος καὶ παραμένουμε ἐπὶ ἀλλοὶ ἐρρασιτέχνες.

— Ἡ ζωὴ εἶνε μιὰ τέχνη, τὴν ὁ-ποία δὲν μποροῦμε νὰ γνωρίσουμε κατὰ βάθος καὶ παραμένουμε ἐπὶ ἀλλοὶ ἐρρασιτέχνες.

— Ἡ ζωὴ εἶνε μιὰ τέχνη, τὴν ὁ-ποία δὲν μποροῦμε νὰ γνωρίσουμε κατὰ βάθος καὶ παραμένουμε ἐπὶ ἀλλοὶ ἐρρασιτέχνες.

— Ἡ ζωὴ εἶνε μιὰ τέχνη, τὴν ὁ-ποία δὲν μποροῦμε νὰ γνωρίσουμε κατὰ βάθος καὶ παραμένουμε ἐπὶ ἀλλοὶ ἐρρασιτέχνες.

— Ἡ ζωὴ εἶνε μιὰ τέχνη, τὴν ὁ-ποία δὲν μποροῦμε νὰ γνωρίσουμε κατὰ βάθος καὶ παραμένουμε ἐπὶ ἀλλοὶ ἐρρασιτέχνες.

ΦΑΝΗΣ ΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΚΑΡΡ

(Ὁ Ἄνθρωπος καὶ ὁ Συγγραφεὺς)

Ὁ Γάλλος μυθιστοριογράφος Ἀλφόνσος Κάρε, ὁ συγγραφεὺς τοῦ γνωστοῦ ρωμάντου «Ὑπὸ τὰς φλόγας», πέθανε πρὸ 30 ἐτῶν στὴ Νίκαια ἀρκετὰ ἡλικιωμένος καὶ χροσασμένος ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴ δό-ξα. Τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του ὁ Κάρε τὰ περνοῦσε ἀπομακρυ-σμένος ἀπὸ τὸν κόσμον, περιποιοῦμενος τὸν κῆπον καὶ τὰ λουλοῖδια του καὶ συντροφειόμενος ἀπὸ διάφορα κατοικίδια ζῶα ποὺ τὰ ὑπεργα-λοῦσε.

Παρ' ὅλα τὸν τὰ γεράματα, ὁ Κάρε διετηρεῖτο θαυμάσια στὴν ὕ-γεια του. Εἶχε ἀθλητικὸν σῶμα καὶ ζῶσε πάντα κοντὰ στὴ φύσιν. Εἶτε ἔδρασε, εἶτε χιόνισε, εἶτε φουόσε, εἶτε ἔβρινε ὁ ἥλιος, χερμῶνα-καλο-καίρι, ὁ συγγραφεὺς ἔβρινε καθημερινὰ στὸν κῆπον του, ἐπιθεωροῦσε τὰ λουλοῖδια του, ἐρριχνε τὰ δάχτυλά του στὴ θάλασσα, ἔκανε λευβο-δρομίες μ' ἓνα μικρὸν στολισμὸν ἀπὸ... βάρκες ποὺ εἶχε στὴ διάθεσιν του καὶ ποὺ συχνὰ κολυμποῦσε.

Εἶχε ὅμως μεγάλη πεποιθὴς στὴ γερὴν του κρᾶσι καὶ δὲν ἐφοβό-ταν τίποτε. Αὐτὸ ὅμως τοῦ στοίχισε τὴ ζωὴν του, καὶ ἰδοὺ κατὰ πόδιν τροπὸν. Μιὰ μέρα εἶχε ξεσπάσει στὴν παράλια κατοικία τοῦ συγ-γραφεὺς φοβερὴ καταιγίδα. Ἡ βορρῇ ἔπρεπε μὲ τὸ τουλούμι καὶ ὁ ἀέρας βογγοῦσε δυνατὰ. Ὁ Κάρε ὅμως, μὴ ἐννοώντας νὰ πα-ραβῇ τίς συνήθειές του, βγήκε καὶ ἐκείνη τὴν ἡμέραν στὸν κῆπον του πρὸ-πρὸ, χωρὶς κατέλλο καὶ μὲ μόνο τὸ γελέκο, γιὰ νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τ' ἀγαθμένα του ἀνθ.

Σὰν νὰ μὴν ἔφαταν αὐτὸ, μὴ-νε κατόπιν σὲ μιὰ ἀπὸ τὴς βάρ-κες του καὶ πῆγε νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὴ θάλασσα τὰ δάχτυλά του, ποὺ τὰ εἶχε ρίξει ἀποβραδίς. Ὅταν γύρισε σὸ σπίτι του, ἦταν κατα-γυμνωμένος. Ὄσσο ὅμως δὲν ἔβλεπε νὰ ἀλλάξῃ καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἔπρεπε σὸν κρεββάτι προσ-βλημένος ἀπὸ πνευμονία, ἡ ὁποία κατόπιν στηθικῶν ἐπιπολῶν τὸν ὀδήγησε σὸν τάφον.

Τὸ κυριότερον καὶ χαρακτηρι-στικότερον ἔργον τοῦ Κάρε ἦταν ἓ-να εἶδος ἐθιμογραφικὸν περιου-διον μὲ τὸν τίτλον «Σφήκες», τὸ ὁ-ποῖον ἐνέαζε κάθε βδομάδα ἐπὶ μιὰ περίου δεκαετία. Ἐκεῖ μέσα ἔ-περιελάμβανε τὰς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, γιὰ τὴν ἑξορῇ πῶς ποτε δὲν τὰ παρονοιαστὴ νὰ τοὺς δια-φύγῃ.

Τὸ κυριότερον καὶ χαρακτηρι-στικότερον ἔργον τοῦ Κάρε ἦταν ἓ-να εἶδος ἐθιμογραφικὸν περιου-διον μὲ τὸν τίτλον «Σφήκες», τὸ ὁ-ποῖον ἐνέαζε κάθε βδομάδα ἐπὶ μιὰ περίου δεκαετία. Ἐκεῖ μέσα ἔ-περιελάμβανε τὰς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, γιὰ τὴν ἑξορῇ πῶς ποτε δὲν τὰ παρονοιαστὴ νὰ τοὺς δια-φύγῃ.

Τὸ κυριότερον καὶ χαρακτηρι-στικότερον ἔργον τοῦ Κάρε ἦταν ἓ-να εἶδος ἐθιμογραφικὸν περιου-διον μὲ τὸν τίτλον «Σφήκες», τὸ ὁ-ποῖον ἐνέαζε κάθε βδομάδα ἐπὶ μιὰ περίου δεκαετία. Ἐκεῖ μέσα ἔ-περιελάμβανε τὰς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, γιὰ τὴν ἑξορῇ πῶς ποτε δὲν τὰ παρονοιαστὴ νὰ τοὺς δια-φύγῃ.

Τὸ κυριότερον καὶ χαρακτηρι-στικότερον ἔργον τοῦ Κάρε ἦταν ἓ-να εἶδος ἐθιμογραφικὸν περιου-διον μὲ τὸν τίτλον «Σφήκες», τὸ ὁ-ποῖον ἐνέαζε κάθε βδομάδα ἐπὶ μιὰ περίου δεκαετία. Ἐκεῖ μέσα ἔ-περιελάμβανε τὰς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, γιὰ τὴν ἑξορῇ πῶς ποτε δὲν τὰ παρονοιαστὴ νὰ τοὺς δια-φύγῃ.

Τὸ κυριότερον καὶ χαρακτηρι-στικότερον ἔργον τοῦ Κάρε ἦταν ἓ-να εἶδος ἐθιμογραφικὸν περιου-διον μὲ τὸν τίτλον «Σφήκες», τὸ ὁ-ποῖον ἐνέαζε κάθε βδομάδα ἐπὶ μιὰ περίου δεκαετία. Ἐκεῖ μέσα ἔ-περιελάμβανε τὰς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, γιὰ τὴν ἑξορῇ πῶς ποτε δὲν τὰ παρονοιαστὴ νὰ τοὺς δια-φύγῃ.

Τὸ κυριότερον καὶ χαρακτηρι-στικότερον ἔργον τοῦ Κάρε ἦταν ἓ-να εἶδος ἐθιμογραφικὸν περιου-διον μὲ τὸν τίτλον «Σφήκες», τὸ ὁ-ποῖον ἐνέαζε κάθε βδομάδα ἐπὶ μιὰ περίου δεκαετία. Ἐκεῖ μέσα ἔ-περιελάμβανε τὰς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, γιὰ τὴν ἑξορῇ πῶς ποτε δὲν τὰ παρονοιαστὴ νὰ τοὺς δια-φύγῃ.

Τὸ κυριότερον καὶ χαρακτηρι-στικότερον ἔργον τοῦ Κάρε ἦταν ἓ-να εἶδος ἐθιμογραφικὸν περιου-διον μὲ τὸν τίτλον «Σφήκες», τὸ ὁ-ποῖον ἐνέαζε κάθε βδομάδα ἐπὶ μιὰ περίου δεκαετία. Ἐκεῖ μέσα ἔ-περιελάμβανε τὰς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, γιὰ τὴν ἑξορῇ πῶς ποτε δὲν τὰ παρονοιαστὴ νὰ τοὺς δια-φύγῃ.

Τὸ κυριότερον καὶ χαρακτηρι-στικότερον ἔργον τοῦ Κάρε ἦταν ἓ-να εἶδος ἐθιμογραφικὸν περιου-διον μὲ τὸν τίτλον «Σφήκες», τὸ ὁ-ποῖον ἐνέαζε κάθε βδομάδα ἐπὶ μιὰ περίου δεκαετία. Ἐκεῖ μέσα ἔ-περιελάμβανε τὰς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, γιὰ τὴν ἑξορῇ πῶς ποτε δὲν τὰ παρονοιαστὴ νὰ τοὺς δια-φύγῃ.

Τὸ κυριότερον καὶ χαρακτηρι-στικότερον ἔργον τοῦ Κάρε ἦταν ἓ-να εἶδος ἐθιμογραφικὸν περιου-διον μὲ τὸν τίτλον «Σφήκες», τὸ ὁ-ποῖον ἐνέαζε κάθε βδομάδα ἐ

ΔΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΟΝΤΟΠΟΥΛΑΣ

(Θρακική Παράδοση)

ΟΝ καιρό που καθόταν στο βασιλικό θρόνο του Βυζαντίου ο 'Ανδρόνικος Β', σε κάποια πόλη της Θράκης ζούσε μια κόρη πολύ ευτυχισμένη. Πατέρας της ήταν ο άρχοντας της πόλεως και η μητέρα της καταγόταν από τη βασιλική οικογένεια της πρωτεύουσας.

Η άρχοντοπούλα αυτή της Θράκης είχε το ανύσταγμα της 'Αφροδίτης. Μόλις είχε κλείσει τα δεκαοχτώ της χρόνια και ήταν γεμάτη από ζωή και σφρίγος παρθενικό.

Τα είχε όλα: Ναύα, όμορφα, καταγωγή, πλούτη. Τις δέν της έλειπε. Κι όμως, για να διολυγρώθη ή ευτυχία της, κάτι τα της χρειάζονταν ακόμα. 'Ο έρωτας...

Δεν άρχισε όμως να βρή τον διαλεκτό της καρδιάς της. Κι ή κόρη του άρχοντα άκήνησε. 'Αγάπησε μ' όλη τη δύναμη της παρθενιάς της, μ' όλη την αγνότητα της ψυχής της, μ' όλη τη λαχτάρα της καρδιάς της.

Αντικείμενο της αγνής της αγάπης ήταν ένας νεαρός στρατιώτης, είκοσιδυο περίπου χρόνων, από οικογένεια ευγενών, με ψηλή κορμοστασιά και με επιβλητικό παράσημο, που προσεγγύνει σ' όλους έντιμους και σεβαστός.

Οι δυο νέοι άμα ιδωθήκαν, αγαπήθηκαν τρελλά, σαν δυο ερωτευμένα τρυφόνια. Η μούρα όμως, ή σκληρή μούρα, δέν τους άφησε να χαρούν τον έρωτά τους. Και θά ίδουμε παρακάτω το τέλος τους το τραγικό...

Ο νέος δέν είχε κανένα συγγενή στον κόσμο. Οι δικιοί του είχαν πεθάνει όλοι. Οι γονείς της νέας, μόλις έμαθαν την αγάπη την απρόσμενη της κόρης των, δέχθηκαν τον ξένο σαν παιδί τους μέσα στο σπίτι τους.

Ορίστηκε άμέσως κι ή μέρα του γάμου και ο άρχοντας έδωσε τις απαραίτητες διαταγές. Διάταξε να σπολιστή όλη ή πολιτεία, να έτοιμασθ ή λαμπροδωρητορία και να παρευρεθ ή όλος ο λαός στους γάμους της θνητοτέρας του της άρχιδής.

Μεγάλη κίνηση επικρατούσε την ήμερα του γάμου από τη μια άκρη της πόλεως ως την άλλη. Μικροί και μεγάλοι, νέοι και γέροι, παντρεμένες και παρθένες, κύττασαν ποιά να ντυθ ή καλύτερα άσ' την άλλη για να τιμήσουν τη νύφη, την αγαπημένη τους άρχοντοπούλα.

Στη μέση της πολιτείας στήθηκε μια άψίδα θριαμβευτική, άσ' όπου θά περνούσε ή γαμήλια συνοδεία. Ψηλά στην άψίδα ήταν γραμμένο με γράμματα χρυσά τ' όνομα του αυτοκράτορος της Κωνσταντινουπόλεως και λίγο παρακάτω του άρχοντα.

Ο δρόμος ο κεντρικός, άσ' όπου θά περνούσε ή ακολουθία της νύφης, είχε στρωθ ή με χαλιά πολυτελή και όμορφα χρώμα κι' ενδοιαστικά λουλούδια.

Τα σάπια είχαν έπίσης σπολιστεί μ' άνθη και φλόμπουρα. 'Η πόρτες και τα παράθυρα παρασημοδοούσαν από τα χρυσάδα και τα πεντάλωτα.

Το παλάτι του άρχοντα, του ευτυχισμένου πεθερού, ήταν γεμάτο από προσκεκλημένους. 'Ο πατέρας κι' ή μητέρα καθόντουσαν έναντι σ' έπίθρονο θρόνο και δέχονταν τις εύχές των κατόικων.

Τα πρόσωπα των γονέων άστράφταν από χαρά. Παντρεύονταν ή κόρη, το καμάρι τους, κι'

έπαιρνε τον αγαπημένο της καρδιάς της...

Η έκκλησία, όπου θά γινόταν ή τελετή, φεγγολοίσε άσ' τους πολυεταίους, που έρχονταν γύρω τους δόχρους φως κι' έκαναν όλο τον πολυτελή και πλούσιο διάκοσμο να φαίνεται σαν φαντασμαγορικός.

Τό παρισσικό ζευγάρι των μελλοντίφων, άμα ήθε ή όρα ή τη στέψη, πέρασε άσ' τον ανθοστολισμένο δρόμο κι' έφτασε στην εκκλησία. Περιμέναν εκεί οι άρχιερείς χρυσοστόλιστοι και το μυστήριό του γάμου έγινε μέσα σέ κατασκευη σιωπής και συγκίνηση.

Όταν τελείωσε το μυστήριο, ή καμπάνας άρχισε να χτυπά χαρισμόνα κι' ο λαός να εύχεται τους νεονύμφους να ζήσουν έτη χιαιμένοι.

Ο ήλιος έγερνε τώρα χρυσορόδιος στη δύση του. Η αέρα ή βροχή φρουσε έλαφρά, γεμάτη ευδοκία και μύρα...

Άσ' τη μια ως την άλλη άκρη, ή πόλις γιόρταζε. Κωδωνοκρούσεις, έπεσημίες, μουσικές, τραγούδια.

Τό άλλοιμονο!... Τή στιγμή που γιγανιόταν ή παρητή άσ' την εκκλησία, φωνές άπαύστες και διαπεραστικές άκούστηκαν, ή φωνή των κηρύκων που έτρεχαν παντού, κραυγάζοντας:

— Οι Βούλγαροι!... Οι Βούλγαροι!...

Τό πλήθος σκόρπισε άμέσως τρεμάμενο στους γύρω δρόμους, ζητώντας καταφύγιο και σωτηρία. 'Ο κρύος φόβος είχε αλώσει τό φτερά του πάντο άσ' την πόλι που γιόρταζε. 'Ο κίνδυνος του θανάτου, ο κίνδυνος της σφαγής, της αιχμαλωσίας, της άτιμίας...

Μπουλούκια Σλαβών είχαν βρει τις πόλεις άνωχτές κι' είχαν γρήθ άρμητικά μέσα στην πόλι. Γέμισαν οι δρόμοι κι' ή πόλις, Σφαγή και θάνατος!...

Τό παλάτι πατήθηκε πρώτο άσ' τους έπιδρομείς. 'Ο άρχοντας κι' ή γυναίκα του, που γύριζαν αυτή τη στιγμή άσ' την εκκλησία, έθεκατόθησαν. Τους έβλεπαν τα κφάλια, τα κάφισαν πάνω σ' σπαθιά τους και τό παρυσσάστην κακότυχη νύφη, την παντρεμένη άρχοντοπούλα, που την είχαν κι' αυτή άρμαλωσει.

Ο Ο Ο Ο ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ Ο Ο Ο Ο

Η Άνάστασις του Λαζάρου.

(Πινάξ του Ροϋμπενς)

Μά και τον αγαπημένο της τό γενναίο άρχοντοπούλο, τον τσακικό νεόνυμφο, τον είχαν κατεπληρώσει οι έπιδρομείς και τον είχαν στήν πυλώ σ' άπ' της μισοπεθαμένο!...

Σ' όλη την πόλι έφτασε ή καταιγίδα, βελανιδιά, άρπάζει ή τιμιάσει.

Έτσι, ή δυστυχισμένη άρχοντοπούλα, ή νύφη ή άρχου, έμεινε μόνη της άνάστα σ' άνηφορικό τρέμα, στους άγριους φρονιάδες.

Καμιά έλπίδα δέν της έμενε πια, καμιά παρηγοριά, καμιά σωτηρία. Γύρισε τό βλέμμα της πρὸς τό πατρικό της σπίτι, σάν να ζητούσε τούλάχιστο από καί κάποια βοήθεια. Αλλά ένα άπ' στο θέαμα ποδοίσε μπρος σ' αμάτια της και τό σπασίνασε.

Φλόγες καταιγιστικές κι' αλχοντες άνέβαιναν από τό πατρικό της παλάτι πρὸς τό σπίτι. 'Όλο τό κτίριο είχε πια ποσειδοθεί σ' όλομ τ' άρχοντα της σφαγής.

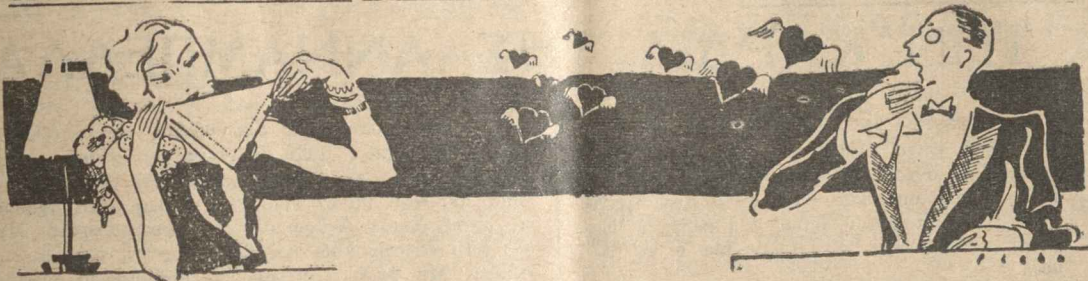
Η άγνη κόρη έβλεπε πια μια φωνή άπελπισίας και σπασσε τό πανόνο πρόσωπό της με τά χέρια της, χιτώντας πρὸς δάκρυα για τη συμφορά της.

Μά οι άγριοι έπιδρομείς δέν συγκινήθηκαν. Την άρπάζαν και άρχισαν να την περφέρουν από δρόμο σέ δρόμο, βρίζοντας και βλαστήμοντας την.

Έξαφνα, σ' ένα σπρίγγι του μεγάλου δρόμου, ή παρητή ή προμερή κι' άγρια, σπαράχτηκε. Ένας χριστιανός παλαιοστής της

Ο μαντήλι είνε...

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

ΤΟ ΜΑΝΤΗΛΙ ΩΣ ΜΕΣΟΝ... ΕΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΕΩΣ

(Τά διάφορα σινιάλα και ή σημασία τους)

κι' αυτό σημαίνει: «Ακολουθήστε με».

Αν όμως ή νέα είνε σκληρή και άκαρδος και δέν έπιθυμεί να σ' γνωρίσει, τότε φέρνει τό μαντήλι σ' όριστερό της μάγουλο, κι' αυτό σημαίνει: «Όχι». Αν πάλιν ή γνωριμία, για έναν αονόητο λόγο, δέν μπορεί να γίνη εκείνη τη στιγμή, ή νέα πάλιν τό μαντήλι της από τις δυο γωνίες, έτσι ώστε να σχηματίσει, διπλωμένο σ' ένα δυο, ένα τρίγωνο, κι' αυτό σημαίνει: «Περίμενε να συναντηθούμε άργότερα».

Έπίσης τό σκούπισμα του μετώπου με τό μαντήλι σημαίνει: «Τό νού σας, μάς παρακολουθούν».

Τί θά κάνετε όμως, αγαπητή άναγνώστα, για να εκφράσετε τη λύπη σας, όταν ή περί ής ο λόγος άκουμπήσει τό μαντήλι της σ' όριστερό της μάγουλο, όταν σ' πει δηλαδή όρθο-κορτά «ώ»; Στην περίπτωση αυτή θά φέρει τό μαντήλι σ' αμάτια σας, σάν να σφουγγίζετε ένα δάκρυ, κι' αυτό θά σημαίνει: «Είσαι σκληρή! Μ' έκανες πολύ να λυπηθώ».

Φυλαχθείτε έπίσης, αγαπητή άναγνώστρια, μη τυχόν, μπροστά στον κύριο που θέλετε να θέξετε, άρρίσετε να περνάτε τό μαντήλι σας από τό ένα χέρι σ' όλο. Αυτό στη γλώσσα του έρωτος σημαίνει: «Σέ μισώ».

Αν λοιπόν κάνετε άπερίσκεπτα τη γάφα αυτή, φροντίστε άμέσως ν' αφήσετε τό μαντήλι σας να πέση κάτω κι' αυτό σημαίνει: «Ας έμιαστε φίλοι».

Τό ερωτικό λεξιλόγιο του μαντηλιού έχει ακόμη κι' άλλες σημασίες. Αμα π.χ. τό άπλώσει κανείς σ' αμάτια του και ύστερα άρρίσει να τό διπλώνη στις τσέκισές του, θέλει να πη μ' αυτό: «Θά ήθελα να σ' μιλήσω».

Αμα τό άκουμπάει σ' όριστερό του μάγουλο, σημαίνει: «Σ' άρρίσκω άλλαγεμένο».

Αλλοίμονό σας αν ή εκλεκτή σας κάνει τό μαντήλι της έναν σκόλο και τό κρατήσει σ' όριστερό της χέρι. 'Η σκληρή αυτή χειρονομία σημαίνει: «Θέλω να σ' έσφοραθώ»!

Στην περίπτωση αυτή δέν έχετε παρά να πάρετε τό κατελλάλα σας και να σφουγγίζετε να φωνές.

Αιγώτερο σκληρό, αλλά έσ' τον άπογοητευτικό ερωτικό σινιάλο του μαντηλιού, είνε και όταν ή δέσποινα των λογισμών σας σφουγγίζει τό μαντήλι σ' όριστερό της χέρι, ως πού να τό κάνει σαν σχοινί. Μ' αυτό θέλει να πη: «Μου είστε άδιάφορος»!

Μαρκίστε άντιθέτως να αλχημίζετε από χαρά και γλυκύτατες έλπίδες, αν δέτε τη νέα πού συμπάειτε να περνά τό μαντήλι της κάτω από τό σαγόνι της, σάν να ζεσταίνεται. Το σινιάλο αυτό σημαίνει: «Σ' αγαπώ».

Πρέπει έπίσης ν' άπελπισθείτε όταν ίδείτε τη δέσποινα πού θέλετε να κάνετε τη γνωριμία της, να τυλίγη τό μαντήλι της γύρω από τό δεύτερο δάχτυλο του χεριού της. Αυτό σημαίνει ότι είνε άραβωνισμένη. Αμα τη δέτε έπίσης να σφουγγίζει γύρω από τό τρίτο της δάχτυλο, σημαίνει ότι είνε ήδη παντρεμένη.

Τό άρριότερο όμως και εκφραστικότερο σινιάλο πού μπορεί να δώση κανείς με τό μαντήλι είνε τό έξής: Δέστε έναν μεγάλο κύκλο σ' ή μέση κι' άρρίστε να τό άνεμίζετε. Αυτό σημαίνει: «Είσαι ή μόνη μου άγάπη, θά σ' άγαπώ αιώνας!...».

Έτσι συνενοούνται οι ερωτευμένοι στην Αγγλία.

Την άλλη μέρα, μόλις άνάταλε ο ήλιος, οι έπιδρομείς άποφυλάκισαν την κόρη και την οδήγησαν στην παραλία, όπου περιμένε μια βάρκα με δώδεκα βαρκάρηδες, με την άπόφαση να την περάσουν άντίκρυ και να την πάνε δωρο σ' έναν πλούσιο άρχοντα.

Καθώς όμως ή βάρκα προχωρούσε, ή κόρη έπεσε μέσα σ' ένα ποταμό, πριν προφτάσουν να την έμπεδίσουν, και πνίγηκε!...

κερανοβόλο έρωτα, δέν έχετε άνάγκη να σπάζετε τό κεφάλι σας για να βρείτε την απαραίτητη πρόφραση και να κάνετε τη γνωριμία της. Φτάνει να φέρετε τό μαντήλι σ' όριστερό σας και αυτό σημαίνει: «Θά ήθελα πολύ να γνωριστώ μαζί σας».

Αν ή κυρία σας συμπάει και θέλει να σ' ενθαρρύνει, δέν έχει παρά να άφήση τό μαντήλι της να πέση κάτω,

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΕΣΑ στο τρίτο άμμάτι της βασιλικής συνοδείας βοσκόντουσαν οι πρίγκιπες και στο τέταρτο ακολουθούσαν οι όνυμαστοί μεγιστάνες του βασιλείου, όπως ο Γκάις, ο Έρως, ο Μονμορσόν, ο Ταμάν και ο ντ' Ωμάλ.

Μετά την τέλεση του μυστηρίου, η ακολουθία των νεονύμφων ξεκίνησε πάλι για τ' ανάκτορο, εν μέσω των ζητωκραυγών του λαού.

Όταν άρχισαν να διακινούνται τα πλήθη, τα συγκεντρωμένα γύρω από τ' ανάκτορο, η Αικατερίνη των Μεδίκων άφησε μόνο τον τόν Κάρολο Θ', με τόν όποιο συνομιλούσε, και διευθύνθηκε

στην αίθουσα της τελετής. Φτάνοντας εκεί, κάλεσε από τις δεσποινίδες της ακολουθίας την Άλίκη ντε Λουξ και την ώδηγησε στο ιδιαίτερο γραφείο της, όπου έμεναν μόνες.

— Κόρη μου, της είπε τότε, θα σάς πω κάτι, που δεν πρέπει να σ' εκπλήξει. Σήμερα το βράδυ στις όχθες θα περμένετε τόν κόμητα Μαριγιάν, ο οποίος θα σάς οδηγήσει κατά τὰ μεσάνυχτα στην εκκλησία του Άγιου Γερμανού για να σπερανοθήτε. Κι' επειδή επιθυμώ να σάς ιδώ και τούς δυο σας εντυπωμένους, σας συμβαίλει να μη μείνετε περισσότερο καιρό στη Γαλλία, όπου υπάρχουν τόσο κίνδυνοι. Γι' αυτό έλαβα τὰ μέτρα μου και διάταξα νάρθη να σας περιμένει έξω απ' την εκκλησία ένα άμάξι. Θα βρείτε εκεί μέσα τόν γαμήλιο όφιο μου και θα ξεκινήσετε άμέσως για τόν ταξίδι σας. Άμα φτάσετε στη Φλωρεντία, θα λάβετε και τόν διορητήριο έγγραφό μου, με τόν όποιο θα σάς χάρισω μιάν έπαυση. Είστε ευχαριστημένη τότε;

Δάκρυα φλογερά άρχισαν να κυλούν απ' τὰ μάτια της Άλίξης, η όποία, πριν φύγει, έσκυψε και φίλησε μ' ευγνωμοσύνη τὰ χέρια της Αικατερίνης.

Η Αικατερίνη την έφίλησε κι' αυτή από μέτωπο και της έπροσθεσε:

— Πήγαινε, κόρη μου! Πήγαινε να φροντίσεις για την έτοιμιά σου.

Όταν έσοτείνασε κι' απλόηθε παντού βαθιά σιωπή, η βασιλομήτωρ σηκώθηκε κατά τις δέκα, και διευθύνθηκε προς την εκκλησία του Άγ. Γερμανού, όπου είχαν γίνει τόν ίδιο προοί οι γάμοι της Μαργαρίτας, της κόρης της, και τού Έρως της Ναβάρρας.

Μπαίνοντας μέσα, η Αικατερίνη πράχθηκε προς τόν νάρθηκα, όπου βοσκόντουσαν η δεσποινίδες της τιμής της, πενήντα περίπου κοπέλλες, όλες ώραιότερες και ντυμένες πολυτελέστατα.

Η βασιλομήτωρ προχώρησε άργά προς τόν μέρος των, γονάτισε μπρος στην Άγία Τράπεζα, προσεκύνησε λίγο, ξανασηκώθηκε έπειτα και, γυρίζοντας προς τις νέες της ακολουθίας της, άρχισε να τούς λέει:

— Παιδιά μου, ήρθε η ώρα να συντρίψετε τούς έχθρους μας και να σώσετε τόν κράτος μας. Θέλω να συνθηκολογήσω με τούς αλρετικούς, καθώς γνωρίζετε, άλλ' αυτοί με πρόδωσαν. Και η προδοσία προέρχεται κυρίως από ένα νέο και μιάν νέα, που τούς περιέβαλλε με όλη την έμπιστοσύνη μου. Αυτοί όμως μας προδίδουν και συννομοτούν έναντιόν μας, προσπαθώντας να μιάς καταστρέψουν. Πρόκειται, τέλος πάντων, για τόν κόμητα ντε Μαριγιάν και για την Άλίξη ντε Λουξ.

Άφου άφησε να περάσει η πρώτη έντύπωση που προξένησαν τὰ λόγια της, η Αικατερίνη συνέχισε:

— Έτι πλέον, σας αναγγέλλω, ότι οι δυο αυτοί τρομεροί σωματίες, οι οποίοι μαζί με τούς συντρόφους των έπιβουλεύουν την πατρίδα μας, τη θρησκεία μας και την τιμή μας, ύστερ' από μιάν ώρα περίπου θάνα έδω. Τὰ καταραμένα σχέδιά τους τὰ γνωρίζει κι' ένας άγιος άνθρωπος, ο αιδεσιμώτατος Παναγούλα, ο όποιος θα ρθή επίσης έδω και θα παρωήσει τούς δυο άχρείους, όπως τούς άξίζει. Με θάνατο σκληρό κι' απάνθρωπο δηλαδή. Έσείς θα μείνετε κρυμμένες στο βάθος τού ναού και αν τυχόν ο αιδεσιμώτατος όπισει, φοβηθεί και κοινοσταθεί, έσείς σ' ένα νείμα μου, θα δομήσετε και θ' αποτελειώσετε τόν έργο που. Θα ύψωση τόν μαχαίρι μου τη στιγμή αυτή και τόν σύνθημά μου θάνα: «Θέλω Θεός»...

— Θέλω Θεός! απάντησαν ταυτοχρόνως όλες η νέες της ακολουθίας, φανατισμένες απ' τὰ λόγια της Αικατερίνης. Έπειτα, άφου η βασιλομήτωρ ήγησε τὰ χέρια της στον όμφα κι' εύλόγησε τήν έγχειρίδιά της, η νέες της ακολουθίας της κήφτησαν από βάθος τού νάρθηκος, με τόν μίσος στην καρδιά, έτοιμες να πνέξουν στο αίμα δυο άθώους...

ΑΙΜΑ! ΑΙΜΑ! ΑΙΜΑ!

Είκοσι λεπτά της ώρας πέρασαν έτσι, μέσα σε μιάν τρομαχτική σιωπή. Έξω από τήν εκκλησία βογγούσε και σήλαζε η καταιγίδα. Όταν τόν ρολόι χτύπησε έντεκα και μισή, ένας άνθρωπος έφθασε στην Άγία Τράπεζα και άνοιξε τέσσερα μικρά κερά. Καθώς εγγύριζε προς τόν βάθος τού ναού, διάκρινε εκεί τη βασιλομήτωρ.

— Μεγαλειότητι! έφθέλλε.

Κι' επειδή έδειχνε δεν πού άπάντησε, της φώναξε δυνατώτερα:

— Αικατερίνη!

Η βασιλομήτωρ τού έριξε ένα βλέμμα άταίσιο και τόν έρώτησε:

— Ρεγάτε, είσαι έτοιμος;

Ο Ρουτζέρι —γιατί αυτός ήταν— έομξε τὰ χέρια του ίσχυρικά και της έμψήχισε με φωνή που μόλις άκούονταν:

— Αικατερίνη, νομίζω πως βλέπω όνειρο κακό. Δεν πιστεύω να να σοβαρά αυτά που γίνονται τώρα. Φαντάζομαι, ότι τόν τέλος θα τού χαρίσεις τη ζωή. Έλσε, βασιλικιά μου, για τόν γιό μου...

Η Αικατερίνη όρθώθηκε άπτότομα έμπρός στον άσπρόλόγο και τού είπε:

— Ρεγάτε, σ' όνομα τού Θεού που μιάς άκούει, σού όρκίζωμαι, πως θέλω να τόν σώσω. Έμαθα όμως, ότι ο Θεός, όχι μονάχα γνωρίζει πως ένε γιός μου, αλλά και πάντα για την καταγωγή του και διακρίνει μάλιστα τόν τρομερό μυστικό. Τό έλεπ συγκεκωμένως στίγν' Άλίξη ντε Λουξ, που μπορεί να τόν χρησιμοποιήσει όπως της άρέσει. Γι' αυτό δεν πρέπει να τούς άφήσουμε να φύγουν...

Ο Ρουτζέρι δεν έλαλε τίποτε. Δεν άκούονταν παρά τόν τριζύμο των δοντιών του.

— Χάρι, Μεγαλειότητι! Χάρι τούλάχιστον γι' αυτόν! ντ' ήθισσε.

— Σιωπή, Ρεγάτε! τόν έκουμε έπιτακτικά η βασιλομήτωρ. Άκου. Κάποιος χτυπά την πόρτα...

— Είπε ο σιρκάνος που βροντάει και η άσπραχή που φουξία τὰ σκατάδια της νύχτας. Είπε η καπάρα τού Θεού, που θα πέση επάνω στα κεφάλια μας...

— Πήγαινε ν' άνοιξης! Χτύπων! Δέν είνε βροντή...

Ο Ρουτζέρι γονάτισε και της είπε:

— Αικατερίνη! Γιατί είσαι τόσο σκληρή, Αικατερίνη; Είνε αίμα μας! Είνε σώμα μας! Είνε παιδί μας!...

— Άθλιε! τού άπάντησε άγριωμένη η Αικατερίνη. Άπαιτείς να θυώσω την τιμή μου, την άξιοτάτη τή δόξα μου, την άκαταμάχητη δύναμή σου. Πρόσεξε όμως!

Ο Ίησους βαδίζων επί των υδάτων.

ΙΣΠΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΨΕΜΜΑ ΚΙ' Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Μιά φορά κι' έναν καιρό τού Ψέμμα κι' η Άλήθεια αποφάσισαν να σμίξουν και να ζήσουν μαζί σαν δυο καλοί φίλοι. Η Άλήθεια ήταν μιάν γυναίκοίλα δειλή, άπλοή κι' εύκολόπιστη. Τό Ψέμμα αντίθετα ήταν κομψό, πολυμήδ κι' εύγλωτο. Αυτό έπρόσταζε πάντα κι' αυτή υπάκουε. Κι' έτσι πήγαιναν όλα καλά κι' η συντροφιά τους πρόκοβε.

Μιά μέρα τó Ψέμμα πρότεινε στην Άλήθεια να φυτέψουν ένα δέντρο για να τούς δώνη την άναξι λαυλούδια, τόν καλοκαιριό ίσσο και τόν χειμώνα καρπούς. Η Άλήθεια έμεινε σύμφωνη με τόν σύμφερό της και τόν δέντρο βλάστησε όσο να της κύμισε. Όταν τόν δέντρο άρχισε να μεγαλώνει, τó Ψέμμα είπε πάλι στην Άλήθεια:

— Άδεραφή μου, άς μοιραστούμε τόν δέντρο κι' άς πάρουμε από ένα μέρος του ο καθένας. Οι καλοί λογαριασμοί, λέει μιάν παροιμία, κάνουν τούς καλούς φίλους. Πρέπει να έβρης, λοιπόν, ότα τόν δέντρο τó βαστούνε και τόν πρέφουν η ρίζες του. Άπτες δεν έχουν φόβο από την κακοκαιρία. Τις παίρνει; Έγώ για χάρι σου δέχομαι να πάρω τὰ κλωνάρια που κρέμονται στον άέρα και βρίσκονται στο έλεος των πουλιών, των ζώων και των ανθρώπων, τού ανέμου, της έξοτης και τού πάγου.

Η Άλήθεια άσάτισε από τη μεγάλη καλωσύνη τού συντρόφου της, τόν έλεε ευχαριστώ και χόθηκε γρήγορα μέσα στη γή, κοντά στις ρίζες τού δέντρου. Τό Ψέμμα δοκίμασε τότε ά φάνταστη χαρά, γιατί έάμενε μόνο του με τούς άνθρώπους και γιατί έά μπορούσε να τούς κυβερίνη με την ήσυχία του.

Τό δέντρο ήλωσε γρήγορα πολύ και τó κλωνάρια που άρχισαν να σκωπίζουν ολόγυρα τόν ίσσο και τή δροσιά τους. Άντρες και γυναίκες έτρεχαν από παντού για να τόν ιδούν και να τόν θαυμάσουν.

Τό Ψέμμα, κοινοκωμένο στον πόνο ψηλό κλώνο, τούς μιλούσε άδάκρυτα και τούς μάγευε με τὰ γλυκά του λόγια. Τους έλεγε πως η κοινωνία ήταν ένα μεγάλο ψέμμα — και πως οι άνθρωποι θα πήγαιναν χαμένοι αν έλεγαν διαρκώς την αλήθεια.

Για να πετύχει και να διακριθεί κανείς σ' αυτή τη ζωή, έλεγε, υπάκουον τούς πρόβους, τόν μόνο ψέμμα τόν δικτό ψέμμα και τόν τριπό ψέμμα. Μονό ψέμμα είνε τόν δαύλου που λέει στον άφέντη του: — ΕΣέβομαι την άρεστιά σου και τόν άλλο που λέει: — ΕΝά με κίνη η άσραχή αν δεν είμαι ο πιοτέρος δούλος σου. Και τριπό τέλος ψέμμα είνε τόν δαύλου που λέει τόν άλλο: — Εγώ δίνω για σένα τὰ χέρια μου και τή ζωή μου, κι' όμως τόν άφέντη και φεύγει μόλις προβάλλει κανέναν κίνδυνος...

Τό Ψέμμα έκανε τὰ μαθήματά του αυτά τόσο εύχρηστα, που όλοι είχαν μαγειρεί από τὰ λόγια του.

Όσο για την άμοιρη Άλήθεια, αυτή ήταν ίσραμένη στον κομψό της κι' ούτε τη θυμόταν κανένας. Κι' επειδή δεν είχε τί άλλο να φάν, ροκάνιζε τις παλιές ρίζες τού δέντρου, που τόν είχαν φυτέψει μαζί με τόν Ψέμμα.

Ροκάνιζε, ροκάνιζε και μιάν μέρα, ένώ τó Ψέμμα μιλούσε μπρος στο πλήθος που εύλωταν από καλή ώρα, φησίζε ένας άγέρας που χωρίς να ναι δυνατός ναόμιζε κάτω τόν δέντρο, επειδή δεν ήπιασαν πια ρίζες για να τόν βαστούν.

Με τόν πείσιμο τού δέντρου, τó Ψέμμα σοφίστηκε κάτω και χτύπησε για καλά. Βγήκε τó ένα του μάτι και έσπασε τόν δεξί του πόδι. Κι' από τότε έμεινε μονόφθαλμο και κοντός. Η Άλήθεια παρουσία σπρε τότε έξω από τόν φόν με έσπασα μιλιά και σοβαρό πρόσωπο κι' άρχισε να μιλάει άπτότομα τούς ανθρώπους για την εύκολοπιστία και την άπαρηγοιά τους.

Οι άνθρωποι όμως δεν την άκουαν. Τή διάβανε μακριά ολόγυρα καθώς ήταν και ήσαν τó Ψέμμα στην πόλη, για να έη στο έξης κοντά τους.

Κι' από τότε η Άλήθεια γυρίζει στους δρόμους σαν ζητάνια και λίγο είνε οι άνθρωποι που την άστειλάν.

Αν έμεινες, θα σε εγκαταλείψω στην τύχη σου. Και όταν πάρες να διατελής στο την προσοχή μου, θα σε δεχτή η μάχαιρα τού δημίου...

Ο Ρουτζέρι είχε μείνει έμβροχός και, τρέμοντας σύγκοιμος, ήρωσε τὰ χέρια του προς τόν ουρανό.

— Πήγαινε ν' άνοιξης! τού είπε μ' έπαρκατικό τρόπο η Αικατερίνη για τελευταία φορά.

Τότε ο Ρουτζέρι προχώρησε τρακίζοντας προς τή μικρή πόρτα τού ναού, την όποια και άνοιξε. Μπρε τότε μέσα ένας μοναχός, τού όποιον τόν πρόσωπο σκεπάζονταν από καλύπτρα.

Ο μοναχός κάτταξε τόν άσπρόλόγο έρωτηματικά και ο τελευταίος ήθισσε:

— Είπ' εκεί κάτω και σε περμένει...

Η Αικατερίνη, βλέποντας τόν μοναχό να πλησιάζει, τού είπε με φωνή σταθερή:

— Μπαβό, μακαρίη! Μείνιτε πιστός στον όρκο σας! Τηρήσατε την υπόσχεσή σας! Καλώς όρίσατε!

Ο Παναγούλα δεν άπάντησε, άλλα περιορίστηκε σε μιάν απλή έκπαυση.

— Μακάρισε, σας εύχαριστώ, έξακολούθησε η βασιλομήτωρ. Έξελείσατε όπως έπρεπε τή διαταγή μου. Χάρις στην εύγλωπιά σας, άναστατώσατε όλο τόν Παρίσι. Όλα είνε τώρα έτοιμα να πάρουν φωτιά και δεν χρειάζεται παρά μόνο μιάν σπύδα. Τώρα δεν άπομένει παρά να σας άναστατώσω τὰ ίσα, έκαθιρόνοντας κι' έγώ την υπόσχεσή μου. Σε λίγο θα έαυώθε από κοντά εκείνη που άνασταί. Είπε διχάσι! Σας τή χωρίζω. Όσο για τόν άλλο, τόν άνταπό σας, αυτό έδω είνε ίσσο να τόν σκοτώσω...

Και τού έδωσε ένα χαρτί διπλωμένο.

— Τό χαρτί της Άλίξης! φησίζε ο μοναχός, παίρνοντας τόν με τρεμμένο χέρι. Τό έγγραμμά του, τόν κακοήγο της ήψαμα, στο όποιο όμολογεί πως σκότωσε τόν παιδί της...

— Συμφωνία λοιπόν. Θα δείτε αυτή την έπιστολή στο Μαριγιάν.

— Βέβαια, βέβαια!

— Και θα οδηγήσετε την Άλίξη όπου θέλετε.

— Καλά. Μά θα ρθή κι' αυτός έδω;

— Ναι. Όπου και να έλτασε.

— Μαζί της; Και για ποό λόγο;

— Άρκεσθίτε να μάθετε ότι θα ρθή. Αυτό δεν σας ενδιαφέρει; Τό γιατί είνε αδιάφορο. Άν όμως ο κόμης, παρά τόν περιρμένο της έπιστολής, θέλησεν να κρατήσει την Άλίξη;

— Μεγαλειότητι! βροντήθηκε ο μοναχός, ριγώντας από τή φρίκη.

— Είπε άνάγκη να προβλέψουμε για όλοι, έξακολούθησε άμειλιχη η Αικατερίνη. Άν ο Μαριγιάν δεν άφήσει στη διάθεσή σας την Άλίξη;

Ο μοναχός με μιάν άπτότοιμη κίνηση άνοιξε τότε τόν ράσο του, κάπω απ' τόν όποιο φορούσε πολυτελή σπολή ίσπότης και, δείχνοντας τόν έγχειρίδιο που κρεμόταν απ' τή ζώνη του, έλεε:

— Αυτό θα κρίνει για τὰ παρακάτω!

Η Αικατερίνη τόν έκάνταξε με θαυμασμό και κίνησε εύχαριστή μένη τόν κεφάλι της.

Έβαλαν άκούστηκε έξω κρότος άμαξίου. Ήταν η Άλίξη...

Η νέα, μπαίνοντας στην εκκλησία, δίστασε στην άρχή να προχωρήσει, τρομαγμένη από τόν σκατάδι, που γινόταν πό άπαισιο καθώς τόν φόνιζε η άρχή λάμψη των λαμπάδων.

— Είπα, κόρη μου, Είπα! της έλεε άναπότομα η Αικατερίνη.

Η Άλίξη άναγνώρισε τη φωνή της βασιλομήτορος κι' ένοιωσε την άνησυχία της να μεγαλώνει.

— Υπακούη! συνέχισε η Αικατερίνη. Άκούμα λίγο και θα ρθή...

— Πόσο είστε καλή μαζί μου, Μεγαλειότητι! Δεν έξερω πως να σας ευχαρίσω την ευγνωμοσύνη μου.

— Είδες τόν άμαξί, με τόν όποιο θα άναχωρήσετε, όπως έπαρηγορήσαμε;

— Δεν τόν παρατήρησα, Μεγαλειότητι. Μά πού είνε ο έπαρηγορησ;

— Δεν βλέπω κανέναν...

(Ακολουθεί)

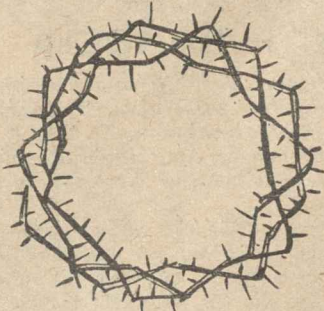
Ο Ίησους στο σπίτι της Μάρθας και της Μαρίας.

(Εικόν τού Π. Αερόα)

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΛΕΟ ΜΑΡΝΙΕΡ

ΠΡΙΝ ΑΛΕΚΤΩΡ ΦΩΝΗΣΕΙ...

ΠΡΟΣΩΠΑ:
Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ. ΕΝΑΣ
ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. ΜΑΡΘΑ, ΡΑΧΗΛ,
ΣΑΡΑ, Έβρατες, ΙΩΣΗΣ, ΝΑ-
ΘΑΝ, Έβρατοι.

(Τὴν παραμονὴ τῆς Σταυρώ-
σεως τοῦ Χριστοῦ. Στὴν αὐλὴ
τοῦ προθιερώς Ἄννα. Διάφο-
ροι στρατιῶτες, πολίτες καὶ γυ-
ναῖκες εἶνε μαζεμένοι γύρω ἀπὸ ἓνα μαγκάλι καὶ ζεσταίνονται.
Σὲ μιὰ γωνία κάθεται σκυθρωπὸς ὁ Πέτρος).

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ, (συνεχίζοντας τὴν ἀρήγην του). — Νὰ
σὰς πῶ, δὲν τὸ φανταζομῆνα πὼς θὰ ξεμπερδεύω με τὴν εὐκο-
λία... Εἶχαμε πληροφῶριες πὼς οἱ δαδοὶ τοῦ θὰ ἔφερναν ἀντίστασι,
πὼς ἦσαν ὀπλισμένοι... Δὲν βαρύνει δὲμος...

ΝΑΘΑΝ. — Ὡστε κανένας δὲν ἐπεχείρησε νὰ φέρῃ ἀντίστασι;

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. — Δὲν βαρύνει... Κάποιος πῆγε νὰ βγάλῃ
ἓνα μαχαίρι, μὰ ὁ προφήτης τοὺς τὸν πρόσταξε νὰ βάλῃ πῶς τὸ μα-
χαίρι στὴ θήκη του... Δὲν πρόφτασε ἔτσι, παρὰ νὰ τοσυγκρανήσῃ τὸν
Κάλα μονάχα... Ἀμ' ἂν εἶχανε κάνει τὸ παραμικρὸ, θὰ τοὺς ἀ-
φάνει νὰ φύγουν;...

ΜΑΡΘΑ. — Τώρα, τί τοὺς κάνουνε μέσα;

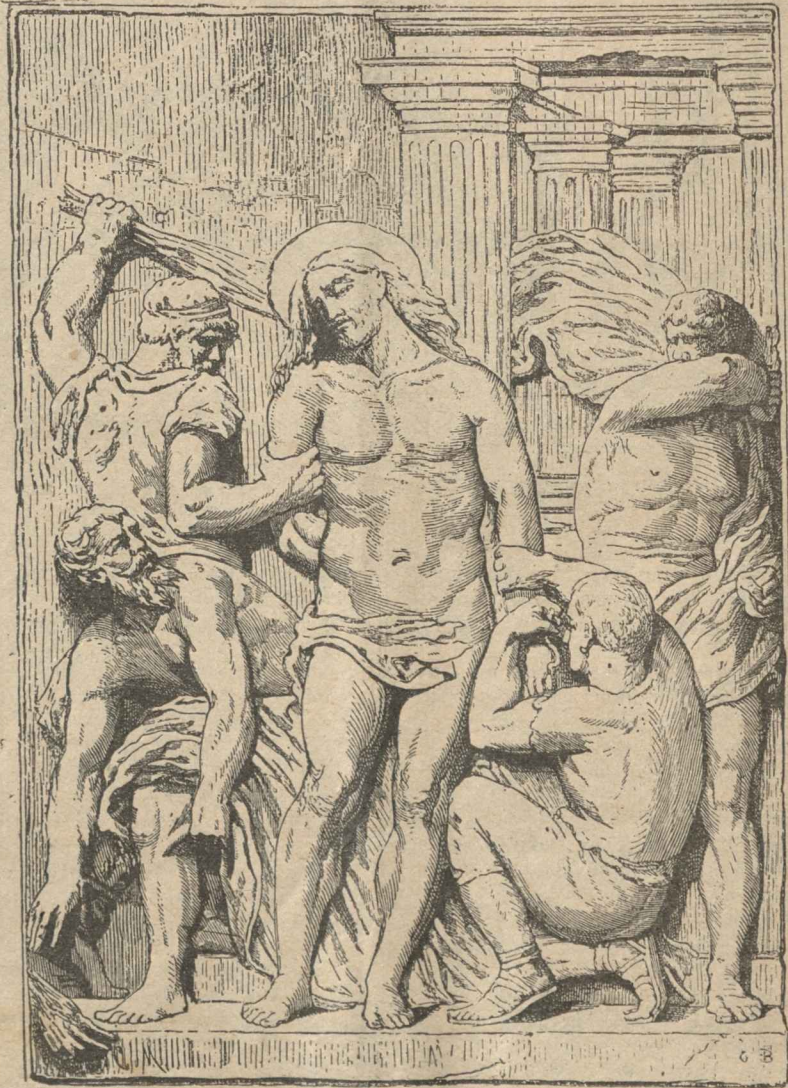
ΙΩΣΗΣ. — Ἐξέω γὰρ... Τὸν ἀνακρίνουν... Σὰν δὲν βαρύνει-
ται... Ἀνακρίσεις καὶ κουραφέξαλα!... Ἐπρεπε νὰ τὸν παραδώ-
σουν στὸ λαὸ νὰ τὸν λιθοβολήσῃ καὶ νὰ ξεμπερδεύῃ αὐτὴ ἡ ἱστορία...

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ, (χαμογελάει). — Ἐτσι ἔπρεπε νὰ γίνῃ,
βέβαια. Ἦταν ἀνάγκη νὰ κάνουν τόση φασαρία;... Νὰ μᾶς ξυπη-
σουν μέσ' στὴ νύχτα;... Ὄχι!...

ΝΑΘΑΝ. — Τί ἔχεις; Τί ἐπαιδες;

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. — Ἀστα! Φαροῦ πὼς ἀρχίζει νὰ με πᾶν τὸ

Ο Ο Ο ΓΑΥΠΤΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ Ο Ο Ο

Ἡ Μαστίγωσις τοῦ Κυρίου.
(Τοῦ Μαρκεῦ-Μέγα Βραδεῖον Ρώμης)

δόντι μου!... Ἀμ' βέβαια, μ' αὐ-
τὴ τὴν ὑγεία... Ὄχι, νὰ! ἀρ-
χίζουν τώρα ἡ σουβλίες! Κι' εἶχαν
με πᾶσι ἐμένα τὸ δόντι μου, δὲν
με παρατάει, ἔξω, εὐκόλα...

ΙΩΣΗΣ. — Κουράγιο... Ὑ-
στερα ἀπ' αὐτὴ τὴ νυχτερινὴ ἀγ-
γareia, αὐτοὶ θὰ σὰς βγάλουν,
φαντάζομαι, ἐλευθέρους ὑπηρε-
σιας.

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. — Ἀπ' τὸ
στόμα σου καὶ τοῦ Θεοῦ τ' αὐ-
τί... Ἐ, τότε, χαλάλι τοῦ πού
μᾶς ἀνάγκασε νὰ ξεμπερδεύωμε
γὰ νὰ τὸν πιάσουμε!... Ὄχι!
... Νὰ, νὰ... πάλι ἀρχίζουν ἡ
σουβλίες.

ΣΑΡΑ, (μὴ γρηὶς ξεδοντιά-
ρα, γελώντας). — Καὶ δὲν πᾶς
μέσα νὰ παρακαλέσῃ τὸν Προ-
φήτῃ νὰ κἀν τὸ θαῦμα του;...
Μιὰ κ' ἔγινε αἷμα νὰ ἀγγαρευ-
θῇτε ἀτόφει, ἔχει ὑποχρέωσι καὶ
νὰ κἀν γὰρ σένα!...

ΡΑΧΗΛ, (μὴ νέα κοπέλλα,
ὡς δεκαοχτὸ χρόνων). — Μὰ τί
ἐκανε, τέλος πάντων; Γιατί τὸν
βασανίζουν ἔτσι;...

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. — Μοῖρ'
δ, τι κ' ἂν τοὺς κάνουν, τὸ ἀξίζει!
Ἀκούς ἐκεῖ, νὰ με πιάσῃ τὸ δόν-
τι μου γὰρ τὸ χατήρι του!...

ΣΑΡΑ, (στὴ Ραχήλ). — Τί
ἐκανε; Ἐφίξε φῶτι πὺρ ἔχω κα-
ταγίγῃ σ' αὐτὰ τὰ χάλια!...

ΙΩΣΗΣ. — Τί σοῦκανε, κυρὰ
Σάρα;...

ΣΑΡΑ. — Τί μοῦκανε, λέει;...
Τὸ μεγαλύτερο κακὸ πὺρ μπορεῖ
νὰ μὴ κἀν, αὐτὸς καὶ ἡ παρέα
του!... Ξεμάλισαν τὸ κορίτσι
μου!...

ΝΑΘΑΝ. — Τί λές, κυρὰ Σά-
ρα;... Ἡ Ἐσθὴ σου, ὅχι δηλα-
δὴ πὺρ θέλω νὰ πῶ τίποτα, ἀλλὰ
ἦταν ἀρετὴ... Ξεμάλισμένη.

ΣΑΡΑ. — Αὐτὰ εἶνε λόγια τοῦ
κόσμου... Δὲν κατὰ τὸν τίς που-
λὲς τοὺς, λέω ἐγώ...

ΝΑΘΑΝ. — Ἐλα τώρα, κυρὰ
Σάρα... Γὰρ λέγε, λοιπόν, πὼς

σοῦ ξεμάλισαν τὸ κορίτσι σου;...

ΣΑΡΑ. — Ἐ, νὰ... Δούλενε,
τὸ κακόμοιρο, γὰρ νὰ βγάλῃ τὸ προ-
μὶ του... Πουλοῦσε λουλούδια...

Ἄλλοι τὴν ἀγαποῦσαν — ἔ, τὴν ἔ-
ρετε δὲ τί ὁμορφὴ καὶ τί ἔξυπνη
ποῦ εἶνε — ὅλες ἡ παρέες τὴν κα-
λοῦσαν στὰ τραπέζια τοὺς, τὴν κρο-
νοῦσαν καὶ τὴ νύχτα, σὰ γυρῶ,
μοῦφερονε τοὺς κόσμον τοὺς παρῶδες... Ἐ, βέβαια, δὲν λέω... Κοι-
μιὰ φορὰ — τί νὰ κἀν — γὰρ νὰ μὴ δυσχεραστῇ τοὺς πελάτες τῆς
— κ' ὅλο ἀρχόντους, ὅχι ἀστέρες... — ἀναγκαζόταν κ' εἶνε δ, τι τῆς
κερνοῦσαν... Γύριζε καμιά φορὰ ἀργά, κομμάτι ἑλαιομένη... Εἶχε
πάντα θυμὸς τὸ νοῦ τῆς στὴ δουλειᾷ τῆς... Κι' ἔτσι, σιγά-σιγά, τὸ
παῖδι μου εἶχε μαζεῖν ἓνα μικρὸ κομμάτι γὰρ τὴν προκοπὴ τῆς...

ΜΑΡΘΑ. — Ἐ, λοιπόν;...

ΣΑΡΑ. — Ἐ, λοιπόν, αὐτὸς κ' οἱ συντόφοι τοῦ τῆς ἄλλης τὰ
μυαλά... Δὲν ἔχω τί μᾶγια τοῦ κἀναν τοῦ κοριτοῦ μου, μὰ ἀπὸ
τότες πὺρ ἐμάλισε τ' αὐτοὺς τοὺς καταραμένους, παρῶς καὶ τὴν
δουλειᾷ τῆς καὶ τοὺς πελάτες τῆς κ' ὅλα... Τὸ κομμάτι τῆς, τὸ
σκόρπισε σὲ διάφορους τεμπέληδες... Στὸς ἐργατοὺς λέει... Σα-
πως νὰ μὴν εἴμαστε καὶ μεῖς φτωχοὶ... Κι' οὔτε ἔχω πᾶν τὴν ἑλπίδα...
Τρέχει τὸ κατόπι τοῦ, ξευλόλητ' κ' ἔλκειν... Εἶνε νὰ τὴν κλέψῃ...

ΝΑΘΑΝ. — Μοῖρ', ὅλοι τοὺς αὐτοὶ θέλουν κρέμασμα!... Ἐ, ὅχι δὲ
κ' ὅχι ἡ Σάρα... Ὅτι καὶ νὰ τοὺς κάνουν, θάνατο λίγο... Ἐδὲν φα-
ντάξῃ σὲ τόσα σάπια...

ΙΩΣΗΣ, (σιγὰ στὸ στρατιώτη, δείχνοντας τὸν Πέτρο). Αὐτοὺς
ἐκεῖ... τὸν ἔξωρε καθόλου;...

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. — Ὄχι... Πὼς εἶνε;...

ΙΩΣΗΣ. — Πρώτῃ φορὰ ἔρχεται ἀπὸ δὲ... Ἐχω τόσην ὁρα-
ποῦ τὸν παρακολουθῶ... Ὅτε ἔ-
χει ἀνοίξῃ διόλου τὸ στόμα του...

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. — Μοῖρ',
νὰ κἀν δική... Σὰν ἵπποτος φαί-
νεται... Ὄχι!...

ΣΑΡΑ. — Τί ἐπαιδες;...

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. — Τὸ δὲν
τι μου!...

(Ὁ Ἰωσὴς πλησιάζει τὸν
Πέτρο καὶ τὸν κυττάζει προσε-
χτικά).

ΡΑΧΗΛ, (κυττάζοντας τὸν
Πέτρο). — Καλὸ... Δὲν κἀν
λάθος... Κι' αὐτὸς ἦτανε μὲς
του!... Τὸν θυμῶναι καλὸ ἐγώ...

ΠΕΤΡΟΣ, (ἐμφανισμένος).
— Δὲν ἔξω, κορίτσι μου, τί λές...

ΙΩΣΗΣ, (στὸν Πέτρο). — Ἀ-
στα αὐτὰ!... Εἶσαι κ' εἶσαι ἀπὸ
κεῖνους...

ΠΕΤΡΟΣ. — Ἀπὸ ποῖος;...

Δὲν καταλαβαίνω...

ΙΩΣΗΣ. — Ἀπὸ κεῖνους πὺρ
τρέχαν ἔξω ἀπὸ τὸν Ἱερὸ τὸν
Ναὼρο...

ΠΕΤΡΟΣ. — Δὲν γινώσκω τὸν
ἀνθρώπο αὐτό...

ΣΑΡΑ. — Μὰ ναι, καλέ...
Αὐτὸς εἶνε... Εἶνε ἄλλοτε μου εἶ-
πα ἑκατόμισι στὰ γέλια! Τὸ
σπᾶνι ἐκεῖνο κρασί, ἡ γέννη
τοῦ ὁποῖου μὴν ἦταν τελείως ἀ-
γνωστὴ, ἦταν ἀπλοῦστα... νερό!...

ΠΕΤΡΟΣ, (μὴ κάποια τερε-
χή). — Δὲν ἔξω... Δὲν ἔξω
τί λές. Δὲν εἶμαι ἀπὸ τοὺς μαθη-
τάς του. Ὄχι... ὄχι...

(Ἀκούγονται φωνές).

ΙΩΣΗΣ. — Τί τρέχει;...

ΣΑΡΑ, (πληγνύει, βίαια καὶ
γυρίζει). — Τὸν βασανίζουν, τὸν
φῶρεσαν πορφύρα. Τὸ ἔχουν ὅ-
σοι τὰ μᾶτια καὶ τὸν γυμνῶν γὰρ
νὰ μαντέψῃ ποὺς τὸν γυμνῶν...
Κι' αὐτὸς δὲν λέει λέει... Ἀναπα-
νάζει μόνον βαθεῖα... Ἐλθε νὰ
δῇτε... Μὰ ἐλάτε λοιπόν;

(Ἄλλοι φέγγουν. Στὴν αὐλὴ
δὲν μένουν παρὰ ὁ στρατιώτης
καὶ ὁ Πέτρος. Ἐξῆρα ἀκούει-
ται τὸ λάλημα τοῦ πετεινοῦ).

ΠΕΤΡΟΣ, (πετάγονται δριμύ-
τες). — Ἀ, Θεέ μου!... Τί με κατεστῆκε
λοιπόν;... Ἀ! Τὸ λάλημα τοῦ
πετεινοῦ!... Μοῦ τὸ εἶπε καί:

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΦΕΟΝΤΟΡ ΣΑΛΙΑΠΙΝ

Μεγάλος τραγουδιστής και μεγάλος κρσσοπατέρας. Πὼς μπορεῖ καὶ καταλαβαίνει κάθε μάγκα κρσσιού. Ἐνα περίεργο
στοιχείο. Σαλιάπιν καὶ Μάξιμος Γκέρκυ. Ἡ γνωριμία τοῦ καλλιτέχνη με τὴ Σάρα Μπερνάρ. Τὸ πάθος τοῦ Σαλιάπιν
πρὸς τὸν καπνὸ. Τὸ δωμάτιο με τοὺς καθρέφτες. Ὁ Σαλιάπιν καπνίζει κ' ὁ κόσμος νεμίζει πὼς... καίγεται τὸ
οἶτί του, κτλ. κτλ.

ΕΛΕΥΤΑΙΑ πὺρ ὁ παγκόσμιος φήμης Ρώσος
καλλιτέχνης τοῦ ἄματος Φεοντόρ Σαλιάπιν
βρισκόταν στὴ Νίκαια, ἓνας ἀνταποκριτὴς ἱ-
ταλικῆς περιοδικῆς κατάρθωσε καὶ τοῦ πῆρε
μιὰ ἑξαετήρια ἐνδιαφέροντα συνέντευξη, σχετι-
κὰ με τὴν ἰδιωτικὴν τοῦ ζωὴ. Ἀπὸ τὴ συνέντευ-
ξί του αὐτῇ, ὁ φημισμένος τραγουδιστὴς ἀπο-
καλύπτει ὡς ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς συγ-
χρόνους του... κρσσοπατέρας!

Ἄλλ' ἂς ἀφήσουμε καλύτερα νὰ μιλήσῃ ὁ ἑ-
αυτός...

Ἐν' ἀλήθεια — εἶπε ὁ Σαλιάπιν στὸν
ἱταλὸ δημοσιογράφον — πὼς πολλοὶ ἔγραψαν
ὡς τώρα γὰρ τὴν ἰδιωτικὴν ζωὴν μου, οἱ πε-
ρισσότεροι ἀπὸ τοὺς ὁποῖους με παρουσιάζουν
ὡς... ἀνθρώπο μακάριο! Διαμαρτυροῦμαι με
ὅλη τὴ δύναμι τὸν πνευμένων μου κατὰ τῆς
συντροφικῆς αὐτῆς! Συμφωνῶ μὲν τοὺς
μονάχα πὼς εἶμαι καλοφραγὸς καὶ κρσσοπα-
τέρας!

Ἀ, ὅσο γὰρ τὸ κρασί, ὑπερφηφάνομαι πὼς κανένας δὲν με
παρεβγαίνει σ' αὐτό... Δὲν ὑπάρχει κρασί σ' ὅλο τὸν κόσμο πὺρ νὰ
μὴ τὸ ἔξω! Ἐχω ἀποχτήσει μάλιστα τέτοια πείρα, πὺρ μπορῶ
καὶ ἐξαρῶμαι με τὴν πρώτη γουλιὰ ἡ με τὴ μυροδιά μου, κάθε
μάγκα κρσσιού...

Θυμᾶμαι μιὰ φορὰ στὸ
Βουκουρεστί, στοιχημάτισα με
μικροὺς φίλους μου ἂν θὰ μπο-
ροῦσα νὰ βρῶ ἀμέσως τίς «μάρ-
κες» διαφόρων κρσσιῶν, δοκι-
μάζοντας μόνον μιὰ γουλιὰ ἀπ'
αὐτά. Μοῦ ἔδωσαν λοιπόν τὰ μά-
τια μου κ' ἄρχισα νὰ ἐξετάζω
τὰ κρσσιά. Δοκίμασα ἔτσι καμ-
μιὰ δεκάρι εἶδη κρσσιῶν, χω-
ρὶς νὰ πῶς ἔξω, ὅταν ἔφαγα
ἓνας ἀπὸ τοὺς φίλους μου μοῦ
εἶπε:

— Πολὺ καλὰ, ἀγαπητέ
Σαλιάπιν, εἶσαι θαυμάσιος! Ἀλ-
λὰ στοιχηματίζω ὅτι δὲν θὰ
μπορέσῃς νὰ βρῇς τὴ «μάγκα»
ἐνὶ σπᾶνι κρσσιού πὺρ θὰ
σοῦ δώσω τώρα...

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐ-
τά, σήκωσε ἓνα ποτήρι καὶ τὸ
ἔβλε κατὰ ἀπὸ τὴ μὴτη μου.
Τὸ ἀφῆρθε, καὶ τὸ γεύτηκα,
προσπάθησα νὰ θυμῶ, μὰ τί-
ποτε... Νευριασμένος ἐπὶ τέλους
γὰρ τὴν ἀποτυχίαν μου, τράβηξα
ἀπὸ τὸ μαντήλι ἀπὸ τὰ μά-
τια μου, βυολογώντας ἔτσι τὴν
ἡττάν μου, ἐνῶ οἱ φίλοι μου εἶ-
χαν ἑκατόμισι στὰ γέλια! Τὸ
σπᾶνι ἐκεῖνο κρασί, ἡ γέννη
τοῦ ὁποῖου μὴν ἦταν τελείως ἀ-
γνωστὴ, ἦταν ἀπλοῦστα... νερό!...

Θάχτε ἀκούσει φωνικά, ὅτι στὸ μέγαρό μου — στὸ Παρί-
σι — διατηρῶ στὰ ὑπόγειά μου μιὰ τεραστία «μάγκα» πὺρ περιέ-
χει τὰ πῦρ φημισμένα κρσσιά ὅλου τοῦ κόσμου. Ὑπάρχουν ἐκεῖ
καὶ μὴν κρσσιά παντὸς εἶδους καὶ κάθε ἐποχῆς, τίς ὁποῖες μά-
μουκαλὲς κρσσιὰ παντὸς εἶδους καὶ κάθε ἐποχῆς, τίς ὁποῖες μά-

Πᾶν ἀλλεγορῶ φωνιστῶν. Καὶ νὰ πὺρ τὸν ἀπαρνῆθκα... τὸν ἀπαρ-
νῆθκα... (Χτυπάει με ἀπόγνωσι τὸ στήθος του). Ἐλεος... Ἐλεος.
Κοίρε!... Δὲν εἶχα καταλάβει... Δὲν ἔξω τί με ὠτοῦσαν...
(Βγαίνει ἀπ' τὴν αὐλὴ φωνάζοντας): Ἐ! Σεις!... Ἐγὼ εἶμαι...
Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀνθρώπος πὺρ ζητοῦσατε... Ναι!... Εἶμαι μαθητὴς
τοῦ... Κανένας!... Κανένας δὲν μ' ἀκούει... (Σὰν τρελλὸς ἔα-
νε γυρίζῃ στὴν αὐλὴ. Στὸ στρατιώτη:) Ἀκούσατε τί εἶπει... Εἶμαι
μαθητὴς τοῦ!...

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ, (κουκουλωμένος με τὴν χλαμῶδα του). —
Δὲν μοῦ λές, σοῦσταφες;... Δὲν με παρατᾶς στὰ χάλια μου... Νά...
Ὄχι!... Θεοκατάρατε, γὰρ νὰ σοῦ μιλήσω, με ξανάπασε τὸ δόντι
μου!... Ὄχι!... Τί σουβλίες εἶν' αὐτὲς!...

Ὁ Πέτρος με σκυμμένο τὸ κεφάλι, γυρίζει στὴ γωνία του,
κρύβει τὸ πρόσωπό του στὰ χέρια του καὶ κλαίει πικρά...)

LEO MARNIER

Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ του ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα.

ἔφα ἀπὸ χρόνια. Ἐχω ἀκόμα ὡς καὶ κρασί τοῦ 1812, ἀπὸ ἐ-
κεῖνο πὺρ προτιμοῦσε ὁ Ναπολέον... *

Παρακάτω ὁ Σαλιάπιν περιγράφει πὼς πρωτογνωρίστηκε με τὴ
διάσημη τραγουδίστρια τῆς Γαλλίας, τὴ Σάρα Μπερνάρ. Ἀκούσατε τὸν:

«... Βρισκόμουν στὸ σαλόνι μου, στὸ Παρίσι, μὲ τὸν πα-
λὸ μου φίλον, τὸν Μάξιμο Γκέρκυ, με τὸν ὁποῖο στὸ ζήτημα τοῦ
κρασιού εἴμαστε πάντα σύμφωνοι!

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ φίλος μου συγγραφεὺς μοῦ εἶχε φέρει
μιὰ μποτίλια σπᾶνι κρασί. Εἶχαμε γεμίσει τὰ ποτήρια μας ἀπὸ
τὸ ξανθὸ ἐκεῖνο κρασί, τὰ σαλεύσαμε ἑλαφρὰ γὰρ νὰ φύγῃ ὁ ἀφρός
τοὺς καὶ θαυμάσαμε τὸ ὑπέροχο χρῶμα τοῦ ποτοῦ.

Τὴ στιγμὴ ὅμως πὺρ ἐτοιμαζόμαστε νὰ ρουφήσουμε τὴν πρῶ-
τη γουλιὰ, μιὰ κυρία μὴν ξαφνικά μέσα στὸ σαλόνι, χωρὶς καμ-
μιὰ προειδοποίησι, λέγοντάς μας με κάποια συστολή:

— Παρτὸν, κύριοι, πού...
Δὲν ἐπρόφτασε ὅμως ν' ἀποτελειώσῃ τὴ φράσι τῆς, γιατί
νευριασμένος καθὼς ἦν, πὺρ μᾶς διέκοψε σὲ μιὰ τόσο ἱερῇ στιγ-
μῇ, τῆς ἔφωναζα ἐπιθελητικά:

— Σιωπὴ!...

Τότε ἐκείνη ἔφυγε ἀπὸ τὸ σαλόνι θυμωμένη. Ἐγὼ ὅμως, ἀ-
φῶ ἐπὶ τὸ κρασί μου, ἔτρεξα καὶ τὴν πρόφτασα στὴς σκάλες. Ἦ-
ταν ἡ Σάρα Μπερνάρ! Ἀφῶ τῆς εἰήτησα συγγνώμην γὰρ τὴν ἀ-
νάρμοστη διαγωγή μου, μὺρ ὁμολόγησα πὼς εἶχε μετανοιώσει πι-
κρὰ πὺρ ἦλθε γὰρ νὰ με γνωρίσῃ.

— Καταλαβαίνετε — μὺρ εἶ-
πε — πόσο ἐμείνα καταπληκτικὴ, ὅ-
ταν μπαίνοντας στὸ σαλόνι σας,
ἀντίκρισα μιὰ τέτοια σκηνή! Ὁ
τρόπος μάλιστα τῆς ὑποδοχῆς σας
μ' ἔκανε νὰ βεβαιωθῶ πὼς ὅλοι
οἱ μεγάλοι καλλιτέχνες εἶνε...
τρελλοί!

Ἐπειὰ ἀπὸ τὸ τόσο ἀδρό
κοιμημένο τῆς, εἶνε περὶ τὸ νὰ
σὰς εἰπῶ ὅτι τῆς ὑπενθύμισα μ'
εὐγένεια πὼς ἦταν κ' ἐκείνη...
μεγάλῃ καλλιτέχνισ!...

Παρακάτω ὁ Σαλιάπιν ἀποκαλύ-
πτει πὼς δὲν εἶνε μονάχα διάση-
μος κρσσοπατέρας, ἀλλὰ καὶ τρο-
μερὸς καπνιστῆς. Ἰδοὺ τί λέει:

«... Ἐν' ἄλλο πάθος μου, ἔ-
κτος ἀπὸ τὸ κρασί, εἶνε κ' ὁ κα-
πνός. Καπνίζω ἀπὸ παιδί, ἂν καὶ
ὅλοι μοῦ εἶπαν ὅτι τὸ καπνισμὸ
θὰ μὲν ἐμπόδιζε τὴν ἀνάπτυξί
μου. Ἐγὼ ὅμως ἐξακολούθησα νὰ
καπνίζω καὶ γὰρ ὅπου δὲν τὸ
ἔβρι, τὸ ἀνστήματ' μου εἶνε δὺο
μέτρα καὶ ἓνα ἐκατοστὸ!

Ἐπειὰ, θὰ σὰς διηγήθῃ
πὼς ἔξ αἰτίας τοῦ σιγάρου ἀνε-
στάθη ἐπὶ μιὰ βδομάδα ἡ παρό-
στασις τοῦ «Διαβόλου» — τοῦ ὁ-
ποῖου μελοδράματος τοῦ Ρομπερ-
τίν, πὺρ ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ στὸ
Αὐτοκρατορικὸ Θέατρο τοῦ Νι-
ζνι-Νοβγορόντ.

Αὐτὸ συνέβη στὰ 1906. Ὅπως εἶχα συνηθεῖ, ὅταν ἐπρό-
κειτο νὰ ὑποδυθῶ ἓνα ρόλο γὰρ πρώτη φορὰ, ἀποτοσιάζομαι γὰρ
κάμποδες μέρες σὲ μιὰ ἐκπαιδὴ τὸν περιχώρον τοῦ Νοβγορόντ.

Ἐκεῖ, τὸν περισσότερο καιρὸ μου τὸν περνοῦσα κλειδωμένος
μέσα σ' ἓνα μεγάλο δωμάτιο, τὸ πᾶντο, οἱ τοῖχοι καὶ τὸ ταβάνι
τοῦ ὁποῖου ἦσαν σκεπασμένα με χρυσάφι καὶ καθρέφτες. Μετὰ
τὸντας τὸ ρόλο μου καὶ κανονίζοντας τίς διάφορες στάσεις μου τοῦ
θᾶπασα κατὰ τὴν παράστασι τοῦ ἔργου, ἐκαπνίζα διαρκῶς.

Μιὰ μέρα, πὺρ παρῶμεθα στὸ δωμάτιο αὐτὸ μελετώντας πε-
ρισσότερο ἀπ' τὸ συνηθισμένο καὶ καπνίζοντας, φωνικά, περισσό-
τερο ἔφαθα σκοτοδινὴ κ' ἔπεσα ἀναισθητὸς κάτω.

Πόση ὥρα ἐμείνα σ' ἐκείνη τὴν κατάστασι, δὲν ἔξω! Σύνθη-
σα μόνον ὅταν ἐννοίωσα ἓνα παγκοσμίον νερὸ νὰ με περιλύνῃ. Τί νο-
μίζετε πὼς εἶχε συμβῇ; Βλέποντας οἱ διαβῆτες τὰ πνεύνα συννε-
φα τοῦ καπνοῦ πούβγαζαν ἀπὸ τὸ παρόδον, ἐνόμισα πὼς ἐπρό-
κειτο περὶ πυρκαϊᾶς κ' εἰδοποίησα τὴν πυροσβεστικὴν ἀντίλα! Κα-
ταλαβαίνετε τώρα τὰ ἐπακόλουθα...

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ Τ. 3

Μόνο με
μιά μίσση
δραχμή!

ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΝΕΣΘΕ

ΘΕΡΜΑΙΝΕΤΕ μικρό δωμάτιο $\frac{1}{2}$ ώρα

ΜΑΓΕΙΡΕΥΕΤΕ ένα φαγητό

ΖΕΣΤΑΙΝΕΤΕ . . . 6 ουάδες νερό

ΣΙΔΕΡΩΝΕΤΕ 2 $\frac{1}{2}$ ώρες

ΣΚΟΥΠΙΖΕΤΕ 7 ώρες

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΤΟ ΨΥΓΕΙΟΝ 24 ώρες

ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΚΟΤΗΧ
ΠΑΛΙΟΥΣ

